

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

ZOO PRAHA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA HL. M. PRAHY

Zoologická zahrada hl. m. Prahy
U Trojského zámku 120/3, 170 00 Praha 7-Troja
telefon: 296 112 111
fax: 233 556 704
e-mail: zoopraha@zoopraha.cz
www.zoopraha.cz

Zřizovatel

Magistrát hl. m. Prahy
Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
telefon: 236 001 111
e-mail: posta@praha.eu
www.praha.eu

Ředitel

Mgr. Miroslav Bobek
Prusíkova 2493/11, 155 00 Praha 5
telefon: 296 112 111

Tisková referentka

Dana Alena Maděrová
Chvatěrubská 361/18, 181 00 Praha 8
telefon: 296 112 111

Zpracovatel výroční zprávy

Prom. biolog Romana Anděrová
Na Březince 3, 150 00 Praha 5
telefon: 296 112 111

ZOO PRAHA

ÚVOD	10
EKONOMICKÁ ZPRÁVA	12
■ Ekonomický rozbor	
■ Hospodaření Zoo Praha	
CHOVATELSTVÍ	20
■ Úvod	
■ Plazi, ryby, obojživelníci, bezobratlí	
■ Ptáci	
■ Savci I (kromě kopytníků a denních primátů)	
■ Savci II (kopytníci)	
■ Savci III (primáti)	
■ Veterinární zpráva	
■ Plemenné knihy a chovné programy	
■ Projekty druhové ochrany in situ	
■ Pracoviště enrichmentu a welfare	
■ Ostatní odborné zoologické činnosti	
VEŘEJNOST	64
■ Návštěvnost	
■ Programy a vzdělávání	
■ Marketing, PR a komerční aktivity	
■ Média, publicita, internet	
■ Publikační činnost	
STAVEBNÍ ČINNOST	92
ZAMĚSTNANCI	98
STAVY ZVÍŘAT	102

MUDr. Zdeněk Hříb
primátor hl. m. Prahy

Ing. Petr Hlubuček
náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí,
infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti

RNDr. Štěpán Kyjovský
ředitel odboru ochrany prostředí MHMP

Mgr. Miroslav Bobek
ředitel Zoo Praha

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D.
zoologický náměstek

Ing. Šárka Nováková, MBA
ekonomicko-provozní náměstkyně

Ing. Eliška Pellešová
náměstkyně útvaru obchodu a služeb

Ing. Mgr. Markéta Hoidekrová
náměstkyně Útvaru kontaktu s veřejností

RNDr. Ivan Rehák, CSc.
odborný poradce pro zoologii

Ing. Vít Kahle
odborný poradce pro PR a marketing

Renata Švejdová
tajemnice ředitele

Dana Alena Maděrová
tisková referentka

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D.
kurátor (savci kromě kopytníků a primátů)

Antonín Vaidl
kurátor (ptáci)

Petr Velenský
kurátor (plazi, obojživelníci, ryby)

MVDr. Roman Vodička, Ph.D.
MVDr. Jaromír Král
MVDr. Helena Vaidlová
MVDr. Robin Ehl
veterinární lékaři

Ing. Miroslav Machek
vedoucí oddělení obchodu a výměny zvířat

Jiří Kotek
odborný poradce pro rozvojové projekty a engineering

Ing. Lukáš Divoký
vedoucí stavebního oddělení

Jaroslava Řečinská
vedoucí personálního a mzdového oddělení

Ing. Pavel Janeček
vedoucí oddělení životního prostředí

Lucie Kovaříková
vedoucí expozičního oddělení

Ludmila Šebíková
vedoucí oddělení prodeje a služeb

Mgr. Helena Petáková
vedoucí publikačního oddělení

Mgr. Jana Doktorová
vedoucí vzdělávacího a programového oddělení

Mgr. Jana Šturmová
vedoucí oddělení návštěvnického servisu

Bohatý rok v Zoo Praha

Pandemie covidu-19 také v roce 2021 nepříznivě poznamenala chod Zoo Praha. Po prvních 101 dnech roku byla zcela uzavřená, v dalších týdnech a měsících se musela vypořádávat s různými omezeními a dlouhodobě jí chyběli zahraniční turisté. Díky velkému zájmu českých návštěvníků během léta se však podařilo přiblížit hranici milionu návštěvníků – přišlo jich 962 987. Přesto všechno byl rok 2021 v Zoo Praha mimořádně bohatý.

Ztichlá zoo

Uzavření Zoo Praha až do 15. dubna a následná opatření snižující návštěvnost vedly k mimořádnému propadu příjmů. Velké pomoci se však zoo dočkala jak od svého zřizovatele, tak od svých příznivců. Například jenom nákupy Stravenek pro zvířata ji během roku podpořilo 27 336 lidí, mnozí je přitom nakupovali pravidelně či opakovaně. Další adoptovali či sponzorovali zvířata a pořizovali si merchandising Zoo Praha. Symbolickým spojením mezi uzavřenou zoo a jejími fanoušky se stala obrazová publikace *Ztichlá zoo*, která rekapituluje období od začátku března 2020 do konce února 2021. O tuto publikaci byl mimořádný zájem – mimo jiné i proto, že se zájemcům prodávala s podpisy chovatelů Zoo Praha.

Výstavba v zoo, covidu navzdory

Navzdory covidu pokračovaly v Zoo Praha všechny významné investiční akce, především výstavba nového pavilonu goril. Ten byl ke konci roku 2021 již stavebně téměř dokončen a po otevření 28. září 2022 provede návštěvníky na ploše 7 700 m² (z toho připadá 1 700 m² na vnitřní a 6 000 m² na venkovní prostory) po pomyslné cestě Kamerunem, počínaje tamním venkovem přes sekundární a primární deštný les až po pralesní mýtiny s gorilami. Znalec zoologických zahrad Anthony Sheridan, který měl možnost stavbu pavilonu navštívit, prohlásil, že půjde o nový etalon kvality v prezentaci goril. Vedle mnoha drobnějších akcí začala rovněž přestavba tzv. Plání a pokračovaly přípravy projektu Arktidy.

Skvělá mláďata

Za rok 2021 se v Zoo Praha vylíhlo či narodilo 1 037 mláďat 200 druhů plazů, ptáků a savců, z nichž řada je z různých důvodů významná. Například mládě trichy orlího, které se vylíhlo začátkem října, je prvním přirozeně odchovávaným mládětem tohoto papouška v evropských zoologických zahradách. Poprvé po dvaceti letech se v rámci Evropy podařilo rozmnožit kachnu pižmovku konžskou. Z mláďat savců je velmi cenný odchov samičky tapíra jihoamerického, která je prvním potomkem samice Taluen dovezené z Francouzské Guyany, a překvapivou výjimkou jsou čtyřčata kunovité šelmy tayry. Patrně největší pozornost veřejnosti vzbudilo narození v pořadí třetího mláděte gibona stříbrného v Zoo Praha.

Převaláci na Dívčích hradech

V pondělí 19. dubna 2021 vyběhly do téměř dvacetihektarové ohrady na pražských Dívčích hradech první čtyři klisny koně Převalského. Projekt realizovaný Zoo Praha, který vzbudil mimořádný zájem a veskrze příznivou odezvu veřejnosti, má několik cílů. Prvním z nich je přispět za pomoci spásání travního porostu k obnovení původních rostlinných a živočišných společenstev. Druhým cílem je oživit lokalitu nad mimořádně

cenným Prokopským údolím. Třetím postupně vytvořit další chovný prostor pro koně Převalského. A čtvrtým zachovat možnost prohlédnout si tohoto posledního divokého koně v Praze i v době, kdy bude probíhat přestavba stájí a výběhů v zoo.

Úžasná Bojana

V úterý 4. května 2021 se do bulharských Rodop vrátila z Afriky Bojana, samice supa mrchožravého. Byla odchována v roce 2017 v Zoo Praha a odtud odešla na delayed release do Bulharska. Při použití této metody jsou odchovaní ptáci drženi ve voliére až do následujícího jara a teprve potom vypuštěni do volnosti. Bojana byla jedním z prvních čtyř „mrchožroutů“, kteří se takto vrátili do přírody. V září 2018 se vydala do Afriky, kde postupně navštívila více než dvě desítky zemí. Svým návratem do Rodop si pak připsala významné prvenství – až po ní následovali další ptáci vypuštěni metodou delayed release. Jde o velký úspěch aktivit Zoo Praha na poli ochrany biodiverzity, které na pěti kontinentech pokračovaly i navzdory covidu.

Želva s hollywoodským příběhem

V srpnu 2021 se Zoo Praha stala jediným pro veřejnost běžně přístupným zařízením mimo Asii, kde je možné spatřit vodní želvy batagury bengálské. Nejenže jde o jeden z nejvzácnějších i nejkrásnějších druhů želv světa, navíc je to želva s příběhem, který v sobě nese prvky hollywoodského blockbustera: složité pátrání, „špiónku“ zastírající svou skutečnou identitu, složitá jednání s pověřivými venkovany, prohry i náznak happy endu. V tomto příběhu přitom velmi významnou roli sehrál rakouský herpetolog Peter Praschag, který začal pracovat pro Zoo Praha a do pavilonu Čambal poskytl devět mladých jedinců batagura bengálského.

Devadesát let Zoo Praha

V úterý 28. září 2021 uplynulo devadesát let od „zpřístupnění staveniště“ Zoo Praha prvním návštěvníkům. Již dříve se v souvislosti s tímto výročím uskutečnila v Praze – kvůli covidu bohužel pouze virtuálně – konference Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií. Během samotných oslav, které se nesly v duchu třicátých let, byla pokřtěna obsáhlá kniha Hany Heráňové *Zoo pro hlavní město* mapující desítky let příprav na vybudování pražské zoologické zahrady a první léta její existence. Jde o první systematicky zpracovanou knižní publikaci, jež je věnována historii Zoo Praha. Dále byly představeny pamětní *Trojské tolary*, které vytiskla Státní tiskárna cenin, a komplexní desková hra *Po stopách v Zoo Praha*.

Noční prohlídky s termovizí

V roce 2021 se programová nabídka Zoo Praha rozrostla o mnoho nových vzdělávacích, návštěvnických, marketingových

a fundraisingových projektů. Namátkou lze uvést online programy pro školy nebo aktivity spojené s ďábly medvědovitými, které zahrnují zážitkové programy i široký sortiment merchandisingu včetně speciálně vařených Ďábelských piv. Velký zájem veřejnosti i médií vzbudily od září zavedené noční prohlídky. Ty vedle komerčních infrakamer a dalších technologií využívají speciální vojenské zařízení, které je mimořádně citlivé a jinde v civilním sektoru není k dispozici.

Nejvyšší ocenění pro Zoo Praha

V úterý 12. října 2021 obdržela Zoo Praha během Výroční konference Světové asociace zoologických zahrad a akvárií ocenění WAZA Conservation Award. Šlo teprve o šesté toto významné, které bylo doposud uděleno. Zoo Praha je získala za projekt „Návrat divokých koní“. Pod tímto označením však nelze vnímat „jen“ aktivity poslední dekády, tedy přepravu koní Převalského do Mongolska, ale veškeré zásluhy Zoo Praha a jejích pracovníků na záchraně koně Převalského a jeho návratu do přírody v průběhu téměř celé její historie.

Ředitel Zoo Praha Miroslav Bobek s prestižním oceněním WAZA Conservation Award

První vombat

Vombat – jeden ze symbolů Austrálie – je zvláštní a současně pro veřejnost velmi přitažlivé zvíře. Ve středu 8. prosince 2021 byl do Zoo Praha přivezen samec vombata obecného a umístěn do Darwinova kráteru, jehož část byla vybudována právě pro vombaty. Návštěvníci ho ovšem uvidí až po uplynutí karantény na začátku ledna 2022. Samec Cooper patří k tasránskému poddruhu a narodil se v Erlebnis-Zoo Hannover. Z Tasránie k němu má přicestovat ještě samice. Z dalších významných příchodů zvířat do Zoo Praha lze uvést například kakadua havraního nebo hoka červenolaločnatého.

Děkujeme všem, kdo Zoo Praha pomáhají, i těm, kdo ji prostě mají rádi!

MIROSLAV BOBEK
ŘEDITEL ZOO PRAHA

Foto: Monika Dolejšová

EKONOMICKÁ ZPRÁVA

Ekonomický rozbor

HLAVNÍ ČINNOST

Výnosy, transfery

Celkové výnosy bez transferů v roce 2021 činily 210 946,2 tis. Kč. I v tomto roce byla jejich výše ovlivněna uzavřením Zoo Praha na 101 dnů v prvních měsících roku v souvislosti s pandemií covidu-19.

Výnosy ze vstupného zůstávají i nadále nejvýznamnější položkou celkových výnosů. Oproti schválenému rozpočtu 124 300,0 tis. Kč bylo dosaženo skutečné výše 178 467,1 tis. Kč (z toho **vstupné do areálu** – 178 183,9 tis. Kč, **Trojská karta** – 283,2 tis. Kč). Každým rokem je snahou při tvorbě rozpočtu k těmto výnosům přistupovat se zvýšeným ohledem na princip opatrnosti, a to zejména z toho důvodu, že návštěvnost, a tedy i výše tržeb, je do velké míry determinována neovlivnitelnými faktory, jako je zejména počasí a v posledních letech pak celosvětová pandemie. Oproti původnímu předpokladu, který vycházel ze skutečnosti roku 2020, došlo jak k nárůstu počtu návštěvníků, tak k navýšení průměrné ceny vstupenky (zejména v důsledku razantního omezení tradičních slevových akcí).

Přestože další výnosy z prodeje služeb nedosahují takové výše jako tržby ze vstupného, vnímáme je jako důležitý zdroj příjmů. Téměř u všech došlo k nárůstu skutečných výnosů oproti původnímu předpokladu. Zážitkový program „**Výroba sloního papíru**“ přispěl do výnosů částkou 166,7 tis. Kč (SR 50,0 tis. Kč). V roce 2021 byly u návštěvníků neúspěšnější programy spojené s blízkým kontaktem se zvířaty, například „**Chovatelem na 1 den**“ (798,3 tis. Kč, SR 50,0 tis. Kč), „**Setkání s lachtany**“ (233,5 tis. Kč, SR 0,0 tis. Kč) či „**Krmení velbloudů**“ (51,0 tis. Kč, SR 30,0 tis. Kč). Velkému zájmu se těšil také program „**Krmení žiraf**“, kde bylo dosaženo celkových výnosů ve výši 142,5 tis. Kč (SR 100,0 tis. Kč). Žádaný byl nový zážitkový program „**Noční výprava s termokamerou**“ (410,1 tis. Kč) a trvale oblíbené programy a průvodcovské služby (2 227,7 tis. Kč, SR 1 400,0 tis. Kč). Další výnosy plynuly z ubytování v rekreačním zařízení zoo (144,1 tis. Kč) a dopravy zvířat (23,6 tis. Kč).

V případě prodeje zboží šlo především o tržby z prodeje plánek, které přímo souvisí s návštěvou Zoo Praha. Zde došlo v roce 2021 k nárůstu výnosů (265,9 tis. Kč, SR 150,0 tis. Kč).

Čerpání fondů Zoo Praha bylo zapojeno v celkové výši 25 056,5 tis. Kč, tj. 85,9 % upraveného rozpočtu. Z toho 4 496,4 tis. Kč tvořilo čerpání veřejné sbírky „Pomáháme jim přežít“, 4 651,1 tis. Kč použití konkrétních darů, 11,4 tis. Kč čerpání FKSP a 15 897,6 tis. Kč zapojení fondu odměn. K úspoře oproti upravenému rozpočtu došlo v případě použití fondu odměn (4 102,4 tis. Kč).

K poklesu oproti schválenému rozpočtu (3 530,0 tis. Kč) došlo také v položce **ostatních výnosů**, které skutečně činily 2 837,8 tis. Kč, výnosy z přefakturace energií činily 2 251,9 tis. Kč. Dále šlo zejména o náhrady od pojišťovny (334,6 tis. Kč) aj.

Finanční výnosy dosáhly výše 35,9 tis. Kč, šlo o kurzové zisky (17,2 tis. Kč) a úroky na účtech (18,7 tis. Kč).

Neinvestiční příspěvek MHMP byl pro rok 2021 schválen ve výši 147 721,0 tis. Kč. V průběhu roku poté došlo k následujícím rozpočtovým opatřením:

- 204,6 tis. Kč; usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 597; úhrada nákladů v souvislosti s financováním outdoorové reklamní kampaně v regionech, prostředky byly použity v plné výši;
- 1 937,2 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 3135; refundace nákladů za rok 2021 spojených se zajištěním kyvadlové dopravy mezi záchytným parkovištěm u tunelu Blanka a Zoo Praha;
- 22 000,0 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1223; krytí nezbytných provozních nákladů spojených s pandemií covidu-19, prostředky byly použity v plné výši;
- 63,8 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1315, prostředky poskytnuté za vouchery v rámci podpůrného programu v oblasti příjezdového turismu „V Praze jako doma“, čerpány byly v plné výši;
- 4 421,2 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 2447, prostředky poskytnuté za vouchery v rámci podpůrného programu v oblasti příjezdového turismu „V Praze jako doma“, použity v plné výši;
- 1 487,9 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1141, refundace nákladů za rok 2020 spojených se zajištěním kyvadlové dopravy mezi záchytným parkovištěm u tunelu Blanka a Zoo Praha.

Celkový neinvestiční příspěvek MHMP tak po úpravách činil 177 835,7 tis. Kč.

V roce 2021 došlo k úspoře neinvestičního příspěvku ve výši 1 335,3 tis. Kč (z toho nižší tvorba odpisů oproti upravenému plánu činila 200,8 tis. Kč).

Dále Zoo Praha obdržela **dotaci od MŽP** v mimořádné výši 16 744,2 tis. Kč v souvislosti s pandemií covidu-19. Dotace pokryla krmivo pro vybrané druhy chovaných zvířat na celý rok. Při zpracování žádosti byla výše dotace na krmivo kalkulována na základě aktuálního počtu chovaných druhů zvířat určených k podpoře násobeného počtem krmných dnů a cenou za krmný den stanovenou MŽP. V průběhu roku samozřejmě dochází ke změnám v počtu chovaných jedinců, po zohlednění skutečného stavu zvířat tedy došlo k menší úspoře ve výši 74,0 tis. Kč.

V rámci **ostatních dotací mimo rozpočet zřizovatele** byly v souladu s účetním standardem č. 708 proúčtovány odpisy z majetku pořízeného z daru ve výši 199,5 tis. Kč. Šlo o poměrnou část odpisů v případě Rákosova pavilonu. Dále byly v rámci těchto dotací obdrženy prostředky určené na refundaci náhrady mzdy a zákonných odvodů za zaměstnance uvolněné jako vedoucí dětských táborů ve výši 12,1 tis. Kč.

Náklady

V porovnání s rokem 2020 byl zaznamenán nárůst celkových nákladů v hlavní činnosti o 3 643,8 tis. Kč. K navýšení došlo v kategorii osobních nákladů o 4 405,6 tis. Kč, v rámci odpisů drobného majetku o 5 319,0 tis. Kč a u daní a poplatků o 2 324,7 tis. Kč. Náklady za služby byly oproti roku 2020 naopak nižší o 7 237,4 tis. Kč. K malému snížení nákladů došlo také u spotřebovaných nákupů (196,8 tis. Kč), ostatních nákladů (947,8 tis. Kč), finančních nákladů (8,4 tis. Kč) a daně z příjmu (15,1 tis. Kč). Schválený rozpočet

nákladů ve výši 354 258,0 tis. Kč byl v průběhu roku v návaznosti na vývoj výnosů, schválených transferů a čerpání fondů upraven na celkových 409 839,9 tis. Kč. Skutečné náklady poté činily 404 328,4 tis. Kč.

Spotřebované nákupy

Spotřebované nákupy dosáhly výše 72 329,2 tis. Kč, přičemž 16 171,3 tis. Kč tvořila dotace od Ministerstva životního prostředí ČR určená na úhradu krmiv.

V rámci **spotřebního materiálu** došlo oproti roku 2020 ke zvýšení nákladů o 2 773,8 tis. Kč. Nejobjemnější položkou spotřebního materiálu jsou náklady na krmiva, které včetně dotace MŽP dosáhly výše 25 593,0 tis. Kč (skutečnost 2020 činila 24 696,4 tis. Kč).

K objemnějším nákladům v rámci spotřeby materiálu patří zejména základní materiál (9 593,3 tis. Kč), tj. především podestýlky pro chovaná zvířata, materiál pro údržbu areálu, předtisky vstupenek a čipových karet, propagační materiál (2 451,0 tis. Kč), pohonné hmoty (1 528,9 tis. Kč), léky včetně zdravotního materiálu (887,2 tis. Kč) a rostlinný materiál (533,6 tis. Kč).

V rámci **spotřeby energií** došlo vzhledem ke schválenému rozpočtu k poklesu o 2 593,5 tis. Kč. Oproti roku 2020 byly celkové náklady na spotřebu energií o 3 006,5 tis. Kč nižší. U spotřeby energií však v případě vody jímáné z vrtů došlo v průběhu roku 2021 ke změně účtování z položky Energie na položku Daně a poplatky. Po zohlednění této skutečnosti došlo tedy k meziročnímu poklesu o 718,4 tis. Kč.

Spotřeba elektrické energie ve fyzických jednotkách ve výši 9,186 mil. kWh (bez přefakturací) se zvýšila oproti roku 2020 o 368 tis. kWh (2020 činila 8,818 mil. kWh).

Spotřeba plynu ve fyzických jednotkách činila 359 tis. m³ (bez přefakturací) a zvýšila se tak v porovnání s rokem předešlým (339 tis. m³) o 20 tis. m³.

V roce 2021 došlo ke snížení položky vodné, stočné na 11 903,4 tis. Kč (79,4 % SR). Spotřeba vody jímáné v roce 2021 činila 753 478 m³, cena i v tomto roce zůstala ve výši 3 Kč/m³.

Služby

Ve srovnání s rokem 2020 zaznamenala tato nákladová skupina snížení o 7 237,4 tis. Kč. Je však nezbytné zmínit, že v roce 2020

bylo v rámci ostatních služeb promítnuto zvýšené čerpání prostředků veřejné sbírky „Pomáháme jim přežít“ v souvislosti s australskými požáry (oproti roku 2021 o 13 918,6 tis. Kč). Fakticky tak došlo k meziročnímu nárůstu provozních nákladů na služby o 6 681,2 tis. Kč, a to zejména v důsledku zvýšené potřeby oprav a udržování.

Náklady na **opravy a udržování** dosáhly výše 24 548,6 tis. Kč. Veškeré opravy a udržování bylo nezbytně nutné provést, a to nejen z důvodu předcházení následným rozsáhlejšími opravám, ale i kvůli bezpečnosti a plynulosti chodu zahrady.

V rámci oprav budov a staveb byla provedena generální oprava toalet u expozice medvěďů ledních, oprava venkovního pláště vodárenské věže na jižním parkovišti, zasklení venkovního výběhu vyder a další drobnější akce. V neposlední řadě došlo k opravám vnitřních prostor Chovné a aklimatizační stanice Dolní Dobřejov. U oprav a údržby komunikací došlo k opravě části chodníků a mlátových cest.

V rámci ostatních oprav a udržování byly hrazeny instalatérské, malířské a lakýrnické, zednické a betonářské práce, čištění a dezinfekce vody, elektromontážní a elektroinstalační práce, údržba a servis MaR, EZS, EPS a UPS, zámečnické, sklenářské, výškové, pokrývačské a klempířské práce, výroba klíčů a zámků, oprava jízdních kol a další. Z mimořádných akcí stojí za zmínku sanace konstrukce lanovky, revitalizace okolí jižního vchodu a oprava plotů podél ulice Pod Hrachovkou.

Opravy strojů a zařízení se týkaly především servisu a údržby kamerových systémů, čerpací techniky, čistící techniky, kotlů, výtahů a zvedacích zařízení, kompresorů, automatických bran, dveří a závor a dalších strojů a zařízení.

V případě údržby pozemků a porostů byly provedeny zejména arboristické práce související s průběžným i mimořádným ošetřením stromů, redukční a bezpečnostní řezy stromů, kácení havarijních a potenciálně nebezpečných dřevin a další zahradnické práce včetně obnovy a zakládání nových výsadeb.

Přehled o výši provedených oprav a udržování podle jednotlivých druhů uvádí tabulka.

Tab. 1: Srovnání spotřeby energií v roce 2020 a 2021

V tis. Kč	2021	2021 vč. vody z vrtů	2020
Elektrická energie	16 372,2	16 372,2	16 329,6
Plyn	2 230,9	2 230,9	2 659,7
Vodné, stočné	11 903,4	14 191,5	14 523,7
Celkem	30 506,5	32 794,6	33 513,0

Tab. 2: Přehled o výši provedených oprav a udržování dle jednotlivých druhů v roce 2021

V tis. Kč	RS	RU	Skutečnost
	2021	2021	2021
Opravy budov a staveb	550,0	1 863,4	1 863,4
Opravy komunikací	250,0	205,0	205,0
Ostatní opravy a udržování	5 427,0	10 569,3	10 569,3
Opravy strojů a zařízení	2 055,0	4 173,5	4 173,6
Opravy a servis programového vybavení	58,0	24,2	24,1
Opravy dopravních prostředků	900,0	1 834,8	1 834,8
Údržba pozemků a porostů	3 500,0	5 878,4	5 878,4
Opravy a udržování celkem	12 740,0	24 548,6	24 548,6

Náklady na **cestovné** v roce 2021 činily 888,8 tis. Kč. Veškeré služební cesty bylo nezbytně nutné uskutečnit z důvodu udržování stávající a navázání možné nové spolupráce s evropskými i světovými zahradami zejména v rámci chovatelské oblasti a v neposlední řadě v souvislosti s monitoringem a rozšířením aktivit v oblasti in situ projektů.

Náklady na **reprezentaci** za rok 2021 dosáhly výše 563,1 tis. Kč. Oproti schválenému rozpočtu (545,0 tis. Kč) došlo k mírnému zvýšení.

Celkové náklady na **ostatní služby** (skutečnost 2021 činila 34 525,9 tis. Kč) byly nižší oproti roku 2020 o 11 943,3 tis. Kč. Jak již bylo uvedeno, tento pokles byl důsledkem zvýšeného použití prostředků za sbírky „Pomáháme jim přežít“ v roce 2020. K výraznějšímu navýšení nákladů oproti schválenému rozpočtu došlo zejména za poštovné a v případě služeb za odvoz odpadu. Důvodem byl odvoz hnoje a dalších odpadních materiálů a dodržení bezpečnostních pravidel v areálu zoologické zahrady. Dále došlo k navýšení nákladů za poplatky z příchozích plateb uskutečněných platebními kartami. K tomu došlo zejména proto, že bylo veřejnosti doporučováno z důvodu pandemie covid-19 platit kartou místo hotovostí. Kromě toho byla hojně využívána možnost nákupu elektronických vstupenek (takzvané m-vstupenky), kde je tato platební metoda používána.

Osobní náklady

Limit prostředků na platy byl schválen ve výši 100 668,7 tis. Kč pro 243,0 pracovníků. Dne 1. 6. 2021 bylo schváleno Stanovisko k použití fondu odměn ve výši 20 000,0 tis. Kč, přičemž skutečné čerpání činilo 15 897,6 tis. Kč. Fond odměn byl použit na odměny zaměstnanců (9 694,4 tis. Kč) a dále z něj bylo kompenzováno překročení limitu prostředků na platy (6 203,2 tis. Kč).

Limit počtu zaměstnanců 243,0 osob byl dodržen na 98,9 % (skutečnost 2021 – 240,4 osob). Vzhledem k vysoké náročnosti na odborné znalosti a zkušenosti se nepodařilo obsadit pracovní pozice auditora a kurátora chovu bezobratlých.

Ostatní osobní náklady vznikají především z důvodu potřeby zajištění staff, pokladní a průvodcovské služby. Jsou to činnosti, které by bylo vzhledem k nerovnoměrné potřebě v průběhu roku neefektivní zajišťovat prostřednictvím kmenových zaměstnanců. Tyto služby jsou nezbytně nutné nejen z důvodu zabezpečení kvalitního servisu pro naše návštěvníky, ale především kvůli bezpečnosti a plynulosti chodu zoologické zahrady. Ve srovnání s předchozím rokem byly tyto náklady na téměř stejné úrovni.

Úměrně k nárůstu mzdových nákladů došlo rovněž ke zvýšení zákonného sociálního pojištění a ostatních sociálních nákladů.

Odpisy, drobný dlouhodobý majetek

Odpisový plán v hlavní činnosti byl schválen ve výši 70 368,8 tis. Kč včetně odpisů z transferů/darů. Na základě žádosti Zoo Praha byl odpisový plán usnesením RHMP č. 2876 ze dne 22. 11. 2021 snižován na 68 812,0 tis. Kč, z toho připadlo 200,0 tis. Kč na odpisy majetku pořízeného z daru. Ke snížení odpisů oproti plánu došlo především z důvodu pozdějšího zařazení některých budov a staveb, případně jejich technického zhodnocení. K tomu došlo jednak prodloužením realizací stavebních prací, jež bylo vyvoláno nutnými změnami, jednak v důsledku pandemie covid-19 a s tím souvisejícího pozastavení či posunu realizace některých akcí. Skutečné odpisy pak činily 68 610,7 tis. Kč (z toho odpisy majetku pořízeného z daru 199,5 tis. Kč), upravený plán tak byl naplněn na 99,7 %.

Na nákup **drobného dlouhodobého majetku** bylo vynaloženo celkem 5 439,2 tis. Kč. Šlo především o nákup nábytku a vybavení pro kanceláře a ostatní pracoviště, výpočetní techniky a ostatní elektroniky, pracovních strojů a vybavení v souvislosti s nově vzniklou potřebou pro výkon práce či z důvodu běžného opotřebení původního majetku.

Daně a poplatky, ostatní náklady, finanční náklady

V rámci položky Daně a poplatky došlo k úhradě poplatků za dálniční známky, mýtné a kolky, místního poplatku za vyhrazení parkovacích míst a poplatku za čerpání podzemních vod.

Nejvýznamnější položkou v rámci ostatních nákladů byly náklady z titulu koeficientu DPH, které činily 14 259,2 tis. Kč. Mezi další podstatné položky patří pojistné (2 544,3 tis. Kč) a členské poplatky (737,1 tis. Kč – WAZA, EAZA, EARAZA, UCSZOO, Species 360). V případě finančních nákladů šlo konkrétně o kurzové rozdíly (98,8 tis. Kč).

Hospodářský výsledek

K 31. 12. 2021 ukončila Zoo Praha hospodaření v rámci hlavní činnosti s vlastní úsporou neinvestičního příspěvku 1 335,3 tis. Kč (z toho nižší tvorba odpisů oproti upravenému plánu činila 200,8 tis. Kč). V případě dotace MŽP došlo rovněž k drobné úspoře 74,0 tis. Kč.

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

Výnosy

V rámci doplňkové činnosti se podařilo dosáhnout celkových výnosů 99 740,0 tis. Kč. Roční plán výnosů stanovený na 61 100,0 tis. Kč tak byl splněn na 163,2 %. K překročení plánu došlo téměř ve všech položkách rozpočtu.

Stejně jako v minulých letech jsme i v roce 2021 po dohodě s Magistrátem hl. m. Prahy a Technickou správou komunikací provozovali zachytňné parkoviště v blízkosti tunelu Blanka, a to ve smíšeném režimu – o víkendech, svátcích a letních prázdninách sloužila parkovací plocha pro návštěvníky Zoo Praha včetně zajištění kyvadlové autobusové dopravy. Vzhledem k uzavření zoologické zahrady od začátku roku do 11. dubna 2021 a následnému omezení jejího provozu jsme začali tuto parkovací plochu a kyvadlovou dopravu využívat až od soboty 1. května 2021. Provoz zachytňného parkoviště u tunelu Blanka jsme ukončili v neděli 31. října 2021. Cenu parkovného na zachytňném parkovišti jsme ponechali na stejné úrovni jako roky předešlé, tedy 50,0 Kč, cenu parkovného u areálu Zoo Praha jsme účtovali ve výši 200,0 Kč po všechny dny provozu. **Tržby z parkoviště** dosáhly celkem 24 909,8 tis. Kč.

Výnosy z prodaného zboží činily 36 613,0 tis. Kč. Po celý rok jsme připravovali pestrou nabídku merchandisingu, který přímo navazoval na aktuální dění v zoologické Zahradě, ovšem až do 9. května 2021 jsme z důvodu uzavření obchodů u areálu Zoo Praha mohli prodávat zboží pouze prostřednictvím e-shopu, což se významně projevilo na zvýšení jeho celoročního obrátu. V roce 2021 jsme v této oblasti prodeje merchandisingu dosáhli rekordní tržby ve výši 5 489,7 tis. Kč.

Po znovuotevření obchodů od 10. května 2021 si návštěvníci mohli zakoupit suvenýry celkem ve dvanácti prodejních stáncích. Některé z nich jsou zaměřeny na konkrétní tematiku – například etno obchod Mzuri Africa (výrobky dovážené z Afriky), Knihupecství (literatura o zvířatech, rostlinách či přírodě), prodejní galerie minerálů, přírodnin, fosilií a originálních sošek nazvaná Trilobit či stánky „Pomáháme jim přežít“.

Tržby za **reklamu** činily 9 168,7 tis. Kč. Šlo především o reklamu poskytnutou partnerům Zoo Praha.

Tržby z pronájmů dosáhly výše 17 600,1 tis. Kč. Většina gastrostánků a restaurací byla provozována stávajícími nájemci s výjimkou stánků s občerstvením U Trilobita I a U Trilobita II, kde proběhla soutěž na nového nájemce. Uzavření zoologické zahrady od začátku roku do 11. dubna 2021 z důvodu pandemie covid-19 mělo výrazně negativní vliv na výnosy z nájemného, neboť dle ustanovení v nájemních smlouvách v období uzavření areálu zoo pro veřejnost nájemci nehradí nájemné.

V roce 2021 jsme nově uvedli do provozu dětskou tramvajku, kterou jsme v roce 2020 zakoupili od bývalého provozovatele. Tramvajku jsme nechali zrekonstruovat a její provoz jsme zajišťovali sami. Dětské jízdné jsme stanovili na 20 Kč, dospělé na 40 Kč. Provoz jsme zahájili v červnu a ukončili v listopadu z důvodu nepříznivého počasí. **Tržby z provozování dětské tramvajky činily 972,0 tis. Kč.**

V rámci ostatních výnosů jsou zahrnuty zejména provize za pamětní medaile a bonusy od partnerů, poštovné za e-shop, prodej sloního trusu a přefakturace energií a služeb. Mimo výše jmenované běžné výnosy je tentokrát součástí této položky prodej nemovitosti získané dědictvím.

Náklady

Celkové náklady včetně daně z příjmu dosáhly výše 74 361,5 tis. Kč. Tyto náklady bylo nutné vynaložit z důvodu zajištění výnosové stránky rozpočtu.

V souvislosti se zvýšenými tržbami oproti schválenému rozpočtu došlo k nárůstu nákladů především v případě **nákladů z prodaného zboží, spotřebního materiálu** (balení velkého množství zásilek na e-shopu), **poštovného a osobních nákladů**. V návaznosti na prodej nemovitosti přibýly nad rámec rozpočtu náklady na prodaný dlouhodobý majetek a tvorbu fondu investic ve výši rozdílu mezi kupní a zůstatkovou cenou.

Odpisy dlouhodobého majetku v rámci doplňkové činnosti byly v souladu s pokynem k přijetí dědictví ze závěti zúčtovány v celkové výši 185,2 tis. Kč. Šlo o odpisy z majetku nabytého dědictvím, který je využíván v rámci doplňkové činnosti (pronájmy).

Hospodářský výsledek

Zisk z doplňkové činnosti po zdanění za rok 2021 činí 25 378,5 tis. Kč. Doplňková činnost je významným zdrojem pro tvorbu rezervního fondu a fondu odměn, a tím tedy i eventuálního financování nákladů v hlavní činnosti, které nejsou kryté běžným neinvestičním příspěvkem a výnosy.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. a pravidly pro finanční vypořádání jsme proto navrhli přidělit do rezervního fondu 5 630,7 tis. Kč a do fondu odměn 19 747,8 tis. Kč.

ING. ŠÁRKA NOVÁKOVÁ, MBA
EKONOMICKÁ A PROVOZNÍ NÁMĚSTKYNĚ

Prodej merchandisingu prostřednictvím e-shopu dosáhl rekordních tržeb.

Tab. 3: Hospodaření Zoo Praha v roce 2021
(v tisících Kč)

NÁKLADY – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem	404 328
drobný dlouhodobý majetek	5 439
krmivo (včetně krmiva hrazeného z dotace MŽP)	25 593
ostatní spotřební materiál	16 189
spotřeba energie	30 506
prodané zboží	76
opravy a údržba	24 549
cestovné	889
služby spojů	1 982
ostatní služby	33 107
osobní náklady	177 098
odpisy	68 611
daně a poplatky (bez daně z příjmu)	2 593
ostatní náklady	17 697
NÁKLADY – DOPLŇKOVÁ ČINNOST	
Celkem	74 361
spotřeba materiálu	810
spotřeba energie	4 270
prodané zboží	20 272
opravy a údržba	427
ostatní služby	3 073
osobní náklady	29 252
ostatní náklady	9 335
daň z příjmů	6 922
VÝNOSY – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem	210 946
vstupné	178 467
tržby za přepravu	24
průvodcovské služby	2 228
ostatní prodej služeb	2 016
prodej zboží	266
konkrétně určené dary	4 651
jiné výnosy	23 295
DOTACE – HLAVNÍ ČINNOST	
Celkem čerpané dotace	193 382
příspěvek zřizovatele	176 500
státní dotace (MŽP)	16 670
ostatní dotace (PSSZ, odpisy z transferu)	212
VÝNOSY – DOPLŇKOVÁ ČINNOST	
Celkem	99 740
prodané zboží	36 613
pronájmy	17 600
parkoviště	24 910
reklama	9 169
ostatní služby a výnosy	11 448
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK ROKU 2021	
Výnosy zoo celkem	504 068
Náklady zoo celkem	478 689
Zlepšený hospodářský výsledek (po zdanění)	25 379

XXXXX

Samička tapíra
jihoamerického
s matkou

CHOVATELSTVÍ

Foto: Petr Hameršik

Zoologická zahrada hlavního města Prahy si dlouhodobě udržuje velmi vysokou úroveň chovatelské a odborné činnosti. Rok 2021 byl počtem chovaných druhů srovnatelný s předešlými roky, počet narozených mláďat a rozmnožených druhů byl však v tomto srovnání nižší. Důvodem bylo omezení reprodukce některých druhů v souvislosti s dopady pandemie covidu-19, v některých případech i cílené omezení dané managementem příslušných evropských chovných programů.

Odborné činnosti zoologické

V dlouhodobém horizontu kvantita není odpovídajícím měřítkem chovatelských úspěchů, tím je samozřejmě kvalita, a to jak ve smyslu odchovu vzácných, ohrožených nebo obtížně chovatelných druhů, tak ve smyslu opakovaných odchovů v následných generacích. V průběhu roku 2021 se podařilo několik odchovů s přívalstvem „poprvé v Zoo Praha“ či „poprvé v České republice“. Za vysoce kvalitní chovatelskou práci stojí erudovaní a zkušení pracovníci zoologického útvaru od chovatelů po kurátory. Pro moderní zoologickou zahradu jsou podstatné jak chovatelské výsledky, tak i trvalá práce expozičního charakteru se samozřejmým ohledem na pohodu a kvalitu života chovaných zvířat. Dosažení všech těchto cílů by nebylo možné bez úzkého sepětí a spolupráce s ostatními útvary v zoo. Nezbytným předpokladem dosažení a udržení vysoké chovatelské i expoziční úrovně je trvalá přízeň zřizovatele, sponzorů, návštěvníků i ostatní veřejnosti.

V rámci chovatelské práce Zoo Praha tradičně spolupracuje s řadou tuzemských i mezinárodních institucí a je aktivním členem různých odborných organizací. Poslání zoologické zahrady je širší než samotný chov a prezentace zvířat, což vyplývá nejen ze zřizovací listiny, ze zákona ČR o zoologických zahradách a z příslušných směrnic EU, ale také z nepsaného morálního kodexu. Kromě vlastní chovatelské práce dlouhodobě rozvíjíme spolupráci v rámci ochranných projektů in situ, tedy v místě přirozeného výskytu ohrožených druhů živočichů. Stranou nezůstávají nadstavbové vzdělávací a odborné aktivity, spolupráce s vysokými školami při realizaci odborných studentských prací, členství v akademických komisích, studentské stáže a praxe či přednášková činnost. Významnou a samozřejmou součástí činnosti vedoucích pracovníků zoologického útvaru je komunikace s médii a s veřejností.

Zoo Praha je členem WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií) a na různých úrovních intenzivně pracuje v rámci EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií) – největšího mezinárodního regionálního sdružení zoologických zahrad na světě. Pracovníci Zoo Praha zastávají významné pozice v různých orgánech a pracovních skupinách tohoto sdružení. Své zástupce má zoo od nejvyšší rady EAZA po odborné komise chovných programů (EEP). Během roku probíhaly aktivity v odborných strukturách EAZA – v EEP komisích, v pracovních skupinách (TAGs/Taxon Advisory Groups) či na plemenných knihách (ESB, ISB). V oblasti mezinárodní spolupráce při ochraně biodiverzity a záchraně ohrožených druhů se jako odborní experti podílíme na práci ve strukturách IUCN (Mezinárodní unie na ochranu přírody) a v dalších mezinárodních organizacích.

Bohužel i rok 2021 byl výjimečný v důsledku pandemie covidu-19 a s tím souvisejícími omezeními. Maximální důraz byl kladen na zachování chovatelského provozu i přes rostoucí počet karantén a izolací, které se dotkly řady zaměstnanců. Na některých chovatelských pracovištích byla v 1. pololetí roku opětovně zavedena práce v režimu dvou střídajících se týmů (například v Údolí sloňů). Specifická řešení k zajištění provozu si vyžádala mimořádná veterinární opatření týkající se objektů Pavilonu šelem a plazů a Pavilonu goril. Ta byla vyhlášena v důsledku pozitivních případů covidu-19 u goril, lvů indických a dalších kočkovitých šelem. Podstatné omezení chovatelské práce se týkalo i rušení či odložení některých naplánovaných přesunů zvířat. Ke konci roku se ale situace stabilizovala a chovatelský provoz zoo již nebyl zásadní měrou ovlivněn. V platnosti zůstávala jen příslušná hygienická a protiepidemická opatření.

Omezení v důsledku pandemie dopadla i na odborné aktivity. Po odmlce v roce 2020 se všechna jednání opět pozvolna rozběhla,

Vombat obecný

byť byla přesunuta většinou jen do virtuálního prostoru. Příslušní kurátoři se zúčastnili různých zasedání odborných pracovních skupin EAZA (například skupin týkajících se ptáků, poloopic, kočkovitých šelem, horských kopytníků nebo žiraf a antilop) či druhových komisí chovných programů EAZA (například programu varana komodského, supa mrchožravého, bulbula korunkatého či koně Převalského). Nad rámec EAZA proběhl pracovní seminář týkající se chovného programu arů Learových. Mimo výše uvedené jsme se účastnili několika webinářů EAZA na téma welfare a enrichmentu. V online prostředí proběhla v roce 2021 také konference týkající se výživy zoozvířat (European Zoo Nutrition Conference) a koncem září (formou celotýdenního bloku online přednášek) i výroční konference EAZA 2021, které se každý rok aktivně účastní několik zástupců Zoo Praha. Na podzim roku 2021 jsme zorganizovali konferenci České herpetologické společnosti a setkání komise zaměřené na výživu zvířat v rámci UCSZOO. V posledním čtvrtletí roku úspěšně proběhly některé důležité zahraniční pracovní cesty (například návštěva Zoo Lipsko v rámci získávání zkušeností s chovem luskounů nebo Zoo Budapešť ohledně chovu vombatů). V Budapešti na platformě World Conservation Forum zazněla odborná přednáška týkající se projektu „Návrat divokých koní“.

Nejvýznamnější stavební aktivitou týkající se zoologického oddělení byla pokračující výstavba nového pavilonu goril, která byla koncem roku již před dokončením. V předjaří byla dokončena stavba téměř dvacetihektarové ohrady a zázemí na Dívčích hradech v Praze, kam se následně začátkem dubna přesunuly první čtyři klisny koně Převalského. V polovině roku byla započata demolice starého objektu pro koně Převalského jako první krok následné realizace projektu zkapacitnění vodojemu a výstavby nových prostor pro koně.

Vybrané členství v mezinárodních organizacích

- WAZA – World Association of Zoos and Aquariums
- EAZA – European Association of Zoos and Aquariums
- EARA – Euro-Asian Regional Association of Zoos and Aquariums
- IZE – International Association of Zooeducators
- Species 360 – International Species Information System
- ITG – International Takhi Group
- DOG – Deutsche Ornithologische Gesellschaft
- DGS – Deutsche Gesellschaft für Säugetierkunde
- World Pheasant Association (Antonín Vaidl – čestný člen v sekci ČR a SR)
- Das Europäische Fruchttaubenprojekt
- EAZW – Evropská asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – vedoucí české sekce)
- CAZWV – Česká asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – viceprezident, MVDr. Helena Vaidlová – člen)
- Verband der Zootierärzte (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – člen)
- AAV – Americká asociace ptačích veterinářů (MVDr. Helena Vaidlová – člen)
- EAAV – Evropská asociace ptačích veterinářů (MVDr. Helena Vaidlová – zástupce pro ČR)

Práce v mezinárodních komisích a institucích

- EAZA – EAZA Council
Mgr. Miroslav Bobek – člen rady EAZA
- EAZA – Research Committee
RNDr. Ivan Rehák, CSc. – člen
- EAZA Boards of Campaignes – Shellshock and Amphibian Ark
RNDr. Ivan Rehák, CSc. – člen

Foto: Petr Hamenik

■ EAZA TAG (Taxon Advisory Groups)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – předseda TAG pro plazy
 Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – místopředseda TAG pro koňovité
 RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – malí savci, kočkovité šelmy, polopice, horští kopytníci
 Mgr. Barbora Dobiášová – koňovití, antilopy a žirafy
 Martin Kristen – sloni
 Antonín Vaidl – papoušci, dravci, veslonoží, pěvci, měkkozobí
 Petr Velenský – plazi
 Mgr. Veronika Zahradníčková – hrabaví

■ TASA / Threatened Asian Songbird Alliance

Antonín Vaidl – člen

■ Evropský chovný program (EEP) – koordinátor chovu

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – komba ušatá
 Mgr. Barbora Dobiášová – kůň Převalského
 Dr. Peter Praschag – želva amboinská
 RNDr. Ivan Reháček, CSc. – želva obrovská
 Antonín Vaidl – sup mrchožravý, dvojzoborožec hnědavý
 Mgr. Veronika Zahradníčková – bažant Edwardsův

■ Evropský chovný program (EEP) – člen komise

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – levhart mandžuský, lev indický
 Mgr. Barbora Dobiášová – voduška abok, zebra Grévyho, anoa nížinný
 Martin Kristen – slon indický
 Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – žirafa, adax, bongo horský, anoa nížinný, zebra Grévyho, kůň Převalského
 Antonín Vaidl – sup hnědý, amazoňan rudocasy, ibis skalní, holub růžový, tučňák Humboldtův, kagu chocholatý, majna černokřídlá, bulbul korunkatý
 Petr Velenský – varan komodský, želva skalní, želva sloní

■ Evropská plemenná kniha (ESB)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – hroznýšovec kubánský, orlicie bornejská, želva černavá, gaviál indický, krokodýl kubánský
 RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – velemyš obláčeková a největší
 Mgr. Barbora Dobiášová – přímorožec beisa
 Mgr. Veronika Zahradníčková – satyr Cabotův

■ Mezinárodní plemenná kniha (ISB)

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – vedoucí ISB pro koně Převalského

■ EAZA – monitoring druhu

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. – hutie kubánská, mara slaništní, komba jižní, tahr himálajský, komplex kočky bengálské *sensu lato*
 RNDr. Ivan Reháček, CSc. – varanovec bornejský
 Antonín Vaidl – lori vlnkovaný, lori sumbawský, tricha orlí, amazoňan jamajský

■ ITG (International Takhi Group)

Mgr. Miroslav Bobek – člen výboru
 Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – člen výboru

■ CPSG (Conservation Planning Specialist Group)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – člen

■ CPSG (Conservation Planning Specialist Group) – Strategic Committee

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – člen výboru CPSG

■ IUCN Species Survival Commission

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – člen skupiny odborníků pro leguány (Iguana Specialist Group) a člen skupiny odborníků pro krokodýly (Crocodile Specialist Group)
 Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. – člen skupiny odborníků pro koňovité (Equid Specialist Group)
 Antonín Vaidl – člen skupiny odborníků pro volavky (Heron Specialist Group) a skupiny pro sledování obchodu s asijskými pěvci (Asian Songbirds Trade Specialist Group)

■ SLRLA (Snake and Lizard Stand-alone Red List Authority)

Mgr. Veronika Zahradníčková – členka skupiny odborníků pro anolis

■ JZAR (Journal of Zoo and Aquarium Research)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. – člen redakční rady

■ VCF (Vulture Conservation Foundation)

Antonín Vaidl – člen poradní skupiny

■ International Technical Advisory Committee for White-bellied Heron

Antonín Vaidl – člen

■ RSPN (Royal Society for Protection of Nature) Bhutan

Antonín Vaidl – člen

■ Bulharská společnost na ochranu ptáků (BSPB) – EU LIFE Project „Urgent Actions to Strengthen the Balkan Population of the Egyptian Vulture and Secure Its Flyway“ (LIFE16 NAT/BG/000874)

Antonín Vaidl – člen poradní skupiny

Nejvýznamnější tuzemské a mezinárodní spolupráce

■ ostatní zoologické zahrady v rámci EAZA a UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad) a soukromí chovatelé

■ MěVS SVS a SVS (Městská veterinární správa v Praze Státní veterinární správa a Státní veterinární správa) a SVÚ (Státní veterinární ústav)

■ MŽP (Ministerstvo životního prostředí ČR) – oddělení CITES a ČIŽP (Česká inspekce životního prostředí)

■ MHMP (Magistrát hlavního města Prahy) – Odbor ochrany prostředí

■ vysoké školy, nejvíce Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Česká zemědělská univerzita, Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity, Přírodovědecká fakulta UPOL Olomouc a Mendelova univerzita v Brně

■ Biologické centrum AV ČR, České Budějovice

■ Český rybářský svaz

■ Národní muzeum, Národní knihovna Praha a regionální vědecké knihovny (Brno, Plzeň, Ústí nad Labem, České Budějovice, Olomouc, Hradec Králové)

■ AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny

■ Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN

■ FN Motol, ÚVN Střešovice

■ Veterinární a farmaceutická univerzita, Brno

■ Výzkumný ústav veterinárního lékařství, Brno

■ Leibnitz Institute for Zoo and Wildlife Research (IZW), Berlín

■ Botanická zahrada hl. m. Prahy

■ ČSMCH (Českomoravská společnost chovatelů, a. s.)

■ Česká herpetologická společnost (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – prezident, Nataša Velenská – člen, Petr Velenský – člen)

■ *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – člen redakční rady)

■ Živa – časopis pro biologickou práci

■ Česká zoologická společnost

■ Teraristická společnost Praha (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – čestný člen, Nataša Velenská – čestný člen, Petr Velenský – čestný člen)

■ Správa Přísně chráněné oblasti Gobi A, Mongolsko

■ Správa Přísně chráněné oblasti Gobi B, Mongolsko

■ Wild Camel Protection Foundation UK, Velká Británie

■ Tropical Rural and Forest Development, Kamerun

■ Mefou Park, Kamerun

■ CZA (Central Zoo Authority), Indie

■ MCBT – Madras Crocodile Bank Trust and Gharial Conservation Alliance, Indie (RNDr. Ivan Reháček, CSc. – předseda pro evropský region)

■ IZY – *International Zoo Yearbook*

■ *Zoological records*

- *Herpetologist' League*
- Asian Turtle Conservation Network
- European Forum for Reptiles nad Amphibians
- Green Balkans (Federation of Nature conservation NGOs)
- Vulture Conservation Foundation
- World Pheasant Association
- CEMAVE Centro Nacional de Pesquisa e Conservacao de Aves Silvestres, Brazílie – ara Learův
- ICMBio Instituto Chico Mendes de Conservacao da Biodiversidade, Brazílie – ara Learův
- ISPRA (Italian Institute for Environmental Protection and Research), Itálie – sup mrchořravý
- BirdLife International, Bulharsko – sup mrchořravý
- CERM (Centro Rapaci Minacciati), Itálie – reintrodukce supa mrchořravého

- Wuyuan Forestry Bureau, Čína – ochrana sojkovce modrote-menného
- Cikananga Wildlife Rescue Centre, Jáva, Indonésie – ochrana krasky jávské, sojkovce dvoubarevého a sojkovce rezavočelého
- DPIPWE (Department of Primary Industries, Parks, Water and Environment), Tasmánie – ochrana dábala medvědotivého
- Zoos Victoria
- Zoopark Itatiba, Brazílie – ochrana morčáků paranských
- Centro Chaqueño para La Conservacion e Investigación, Proyecto Taguá, Paraguay – ochrana pekariů Wagnerových
- Saola Foundation for Annamite Mountains Coservation – ochrana saoly
- Yayasan Peduli Kelestarian Satwa Liar – ochrana luskouna ostrovního

Stavy zvířat

Počet druhů zvířat chovaných v Zoo Praha je dlouhodobě vyrovnaný, drobné změny v počtech nepřevyšují obvyklou meziroční dynamiku. Ke konci roku 2021 bylo v Zoo Praha chováno celkem 5 469 jedinců 685 druhů. V hlavních kategoriích (savci, ptáci, plazi) to bylo 3 812 jedinců 590 druhů.

Odchovy

V roce 2021 se narodilo či vylíhlo celkem 1 038 mláďat 200 druhů savců, ptáků a plazů (81 druhů savců, 86 druhů ptáků a 33 druhů plazů), v kategorii odchovaných bylo ke konci roku vedeno celkem 839 mláďat 177 druhů (z toho 75 druhů savců, 70 druhů ptáků a 32 druhů plazů).

MGR. JAROSLAV ŠIMEK, PH.D.
ZOOLOGICKÝ NÁMĚSTEK ■

Tab. 4: Přehled počtu chovaných druhů a jedinců v letech 2019–2021

	K 31. 12. 2019		K 31. 12. 2020		K 31. 12. 2021	
	druhů	kusů	druhů	kusů	druhů	kusů
Savci	162	1 057	164	1 087	157	978
Ptáci	303	1 955	298	1 921	292	1 802
Plazi	132	1 056	135	1 073	141	1 032
Obojživelníci	11	246	9	238	9	273
Ryby	35	997	38	1 215	33	1 136
Paryby	1	1	1	1	1	1
Bezobratlí	34	63	39	151	52	247
Celkem	678	5 375	684	5 686	685	5 469

Tab. 5: Počet chovaných druhů ve vybraných kategoriích v letech 2019–2021

	2019	2020	2021
Červený seznam ohrožených druhů (IUCN Red List 2015)	557	551	541
Evropské chovné programy (EEP)	74	74	77
Mezinárodní plemenné knihy (ISB)	45	43	41
Evropské plemenné knihy (ESB)	62	64	66
Ohrožené druhy fauny ČR	37	38	37
CITES	274	271	272

Tab. 6: Přehled počtu narozených mláďat ve třech hlavních skupinách zvířat v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Savci	420	566	429	582	423
Ptáci	538	497	513	466	390
Plazi	304	159	240	326	225
Celkem	1 262	1 222	1 182	1 374	1 038

Tab. 7: Přehled počtu odchovaných mláďat ve třech hlavních skupinách zvířat v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Savci	327	499	353	512	365
Ptáci	352	322	361	306	272
Plazi	265	153	226	292	202
Celkem	944	974	940	1 110	839

Samec batagura bengálského

Plazi, ryby, obojživelníci

Na úseku chovu plazů, obojživelníků a ryb rok 2021 nijak nevyčnívá z chovatelské úspěšnosti uplynulých let. Musíme zopakovat, že počet rozmnožovaných druhů i vylíhlých mláďat je podmíněn potřebou generační obměny a zachování druhu v kolekci, poptávkou v partnerských institucích i uvolněním či regulací množení v případě druhu řízeného některým z programů v rámci EAZA. Samotný reprodukční potenciál některých druhů by byl daleko vyšší než je výsledný počet mláďat.

V roce 2021 přišlo na svět 225 jedinců třiceti tří druhů plazů. V druhovém spektru pozorujeme v porovnání s minulými roky postupný nárůst množení druhů hadů, v roce 2021 jich bylo dvanáct. S jedenácti druhy je následuje chovatelsky tradičně úspěšná skupina želv. Ještě o druh méně, tedy deset, je rozmnožených druhů ještěřů. Tato skupina bývá v odchovech nejpočetnější. Slabší chovatelský výsledek si zde vysvětlujeme stárnutím chovných skupin a je pro nás signálem k jejich omlazení v příštím roce. Nicméně u krátkověkých ještěřů je třeba pro jistotu dlouhodobého udržení druhu vylíhnout větší počet mláďat, proto se v této kategorii i v roce 2021 drželi ještěři na nejvyšších příčkách. Nejvíce, celkem 39 mláďat, se vylíhlo tradičně **agamám stepním** (*Trapelus sanguinolentus*), následují **mabuže perletové**

(*Trachylepis margaritifera*) s 24 mláďaty a **ještěrky zelené** (*Lacerta viridis*) s 16 mláďaty. Právě u těchto druhů se ovšem nejvíce uplatňuje snaha omezit nákladnost chovu důsledným dodržováním limitu odchovávaných mláďat.

Z hlediska důležitosti odchovu je třeba na první místo postavit vylíhnutí devíti mláďat druhé generace **želv Smithových** (*Pangshura smithii*). Po náhodném úhynu dvou chovných samců jsou tato mláďata pojistkou pokračování chovu tohoto druhu, který jsme v roce 2009 rozmnožili jako první zoo na světě. Dalším zásadním rozmnoženým druhem je **želva ostnitá** (*Heosemys spinosa*), kterou nyní pravidelně množíme jako jediná zoo v Evropě navzdory značnému množství chovaných jedinců,

pocházejících z konfiskátu v roce 2001. Zásadní význam má i osm mláďat zdánlivě velmi běžného druhu **agamy západoafrické** (*Agama africana*). Pokusili jsme se totiž zabránit vymizení tohoto jediného představitele typické africké agamy z chovů v českých zoologických zahradách. Soustředili jsme proto doživající jedince ze Zoo Plzeň, Zoo Olomouc a Zoo Praha a tento výsledek dává skutečně naději na pokračování chovu. Poprvé v historii naší zoo se rozmnožil **leguánek měnivý** (*Leiocephalus carinatus aquarius*), odchováli jsme šest mláďat.

Rozmnožování plazů z oblastí mírného podnebného pásu zásadně ovlivňuje kvalita přezimování. Zimování různých druhů probíhá ve třech odlišných režimech – ve vinotéce, při umělém chlazení přímo v expozicích a přirozeně ve venkovních prostorech. Podobně jako v roce 2020 proběhlo i tentokrát zimování prověřeným způsobem beze ztrát, což má velmi pozitivní vliv na celý chovatelský rok. Výsledkem jsou odchovy například zmíněných agam stepních a ještěrek zelených, podobně jako **štíhlouček Ravergierových** (*Hemorrhois ravergieri*) a **šírohlavců východních** (*Malpolon insignitus*). Důležitým tropickým druhem, který udržujeme v reprodukci, je **varan molucký** (*Varanus melinus*). Velmi tradičním druhem, u kterého bychom neradi ztratili chovatelskou kontinuitu, je **leguán kubánský** (*Cyclura nubila*). Po jedenáctileté pauze jsme se dočkali mláďat u rovněž tradičně vystavovaných **krajt Albertisových** (*Leioptychon albertisii*).

V rámci expozic Terária probíhala úprava jedné části na expozici našich hadů s výchovně-vzdělávacím zaměřením. S tvorbou nového informačního systému nejen v této sekci, ale v celém expozičním prostoru souvisela i úzká spolupráce s publikačním a expozičním oddělením. Přestože u terárii tohoto typu je prioritou expoziční stránka a s ní spojený edukační efekt, podařilo se terária zkonstruovat tak, že vyhovují i vysokým (a ve vnitřních prostorech nesnadně splnitelným) nárokům našich hadů.

Dokladem je rozmnožení tří z pěti vystavených druhů, tedy **užovky obojkové** (*Natrix natrix*), **užovky hladké** (*Coronella austriaca*) a **užovky podplamaté** (*Natrix tessellata*). U čtvrtého druhu, **zmije obecné** (*Vipera berus*), jsme vystavili loni odchovaná mláďata a na rozmnožení ve vnitřním teráriu si ještě budeme muset počkat. Nicméně i tento druh se opět rozmnožil ve venkovní expozici na Zakázance.

V roce 2021 jsme byli velmi aktivní v začleňování nových druhů plazů a obojživelníků do expozic. Dohromady jich bylo devět: čtyři druhy hadů, tři druhy želv a po jednom druhu ještěra a žáby. Velmi důležitou chovatelsko-expoziční událostí byla dlouho připravovaná výměna zásadních druhů želv chovaných v rámci pavilonu Čambal. Dosud zde byli **batagurové tuntong** (*Batagur affinis*), které chováme dlouhodobě a kteří z konfiskovaných mláďat vyspěli v mohutné dospělé jedince. Jejich nároky, zejména v zimním období, se však bezvýhradně nekryly s nároky **gaviálů indických** (*Gavialis gangeticus*). Proto je nahradil velmi blízký příbuzný **batagur bengálský** (*Batagur baska*), jehož areál se historicky s areálem gaviála překrýval. Důsledkem je nastolení zimního teplotního režimu, který by měl podněcovat pohlavní aktivitu dospívajících gaviálů. Batagurové bengálští představují jeden z nejohroženějších druhů želv, ve volné přírodě fakticky vyhubený. Devět mláďat se vylíhlo v rakouské instituci Turtle Island Graz v rámci prvního rozmnožení na světě mimo Indii a Bangladěš. Expozičním oživením pavilonu se stala skupina **želv střechovitých** (*Pangshura tecta*), které jsme rovněž získali jako mláďata z výše zmíněné instituce a dva roky jsme je odchovávali v zázemí.

Zcela stejně jsme postupovali i v případě kriticky ohrožené **dlohokrčky rotiské** (*Chelodina mccordi*), která obohatila vstupní expozici pavilonu Indonéská džungle. Také dlohokrčky

Užovka hladká

Mádě želvy
ostnité

pocházejí z chovu Turtle Island Graz a do expoziční velikosti jsme je odchovávali v zázemí. Novým druhem v pavilonu Indonéská džungle je i **kandoia fidžijská** (*Candoia bibroni*). Trio těchto fylogeneticky unikátních tichomořských hroznýšů se zabydluje ve větvích akvaterária u stříkounů.

Pro naši herpetologii má zásadní význam **užovka urartská** (*Elaphe urartica*), novinka v Teráriu u Rezervace Bororo. Tohoto hada totiž popsal mezinárodní vědecký tým vedený Čechem a Slovákem teprve v roce 2019. Dalším novým druhem Terária je

oligodon hnědopruhý (*Oligodon fasciolatus*), který doplňuje expozici vodnářek. Expozici našich hadů se podařilo zkompletovat získáním čtyř mláďat **užovky stromové** (*Zamenis longissimus*) ze Zooparku Chomutov. Novým druhem žáby v pavilonu Afrika zblízka je **rákosníčka běloskvrnná** (*Heterixalus alboguttatus*).

Mláďata želvy Smithovy

Mládě krajty
Albertisovy

Foto: Petr Hanemánek

Provoz na úseku chovu plazů, obojživelníků a ryb byl zejména v prvním čtvrtletí roku 2021 silně ovlivněn nemocností chovatelů, vrchních chovatelů a kurátora. Důvodem byl především covid-19, který si vynutil izolaci či karanténu u pěti z nich (šestá chovatelka onemocněla touto nemocí ve čtvrtém čtvrtletí). Střednědobé či dlouhodobé zdravotní problémy nesouvisející s touto nemocí však sužovaly i další tři chovatele. Personální krizi vyvolanou těmito absencemi (postupně osm pracovníků z jedenácti) se podařilo zvládnout jen díky vysokému nasazení a odbornosti těch, kteří je právě zastupovali. Důsledkem byly nepříliš závažné komplikace v dlouhodobém plánu práce, které jsme zcela vyřešili ve druhém čtvrtletí.

Zásadní expoziční a chovatelské inovace se v letošním roce dočkaly **expoziční i zázemí bezobratlých živočichů v pavilonu Afrika zblízka** v souvislosti s nástupem odborného chovatele této skupiny Mgr. Karla Kodejše. Většina expozičních bezobratlých získala po opravě nové vnitřní instalace. Posílení přírodního rázu denních expozičních bylo podpořeno novými LED svítidly umožňujícími růst rostlin. Do expozice bylo zařazeno deset nových druhů bezobratlých (ve třech případech se jedná o obnovení druhu, který již byl v pavilonu vystavován). Zcela novými druhy jsou **oblovka obrovská** (*Achatina achatina*), **sklípkan myší** (*Pterinochilus murinus*), **sklípkan ostruhatý** (*Stromatopelma calceatum*), **sklípkan Balfourův** (*Monocentropus balfouri*), **stonoha** (*Scolopendra* sp.), **cvrček jeskynní** (*Phaeophilacris bredoides*), **cvrček africký** (*Homoeogryllus xanthographus*) a **šváb si-mandojský** (*Simandoa conserfariam*). Obnovenými druhy jsou **kudlanka** *Phyllocrania paradoxa* a **zákeřnice dvouskvrnná** (*Platymeris biguttatus*). Chov dalších šesti nových druhů, které mohou sloužit jako alternativa či doplnění expozičních, byl zaveden v zázemí. Jsou to: **palovčík madagaskarský** (*Viridasius cf. fasciatus*), **šváb růžový** (*Gyna capucina*), **šváb zelený** (*Panchlora nivea*), **šváb** (*Henschoutedenia flexivitta*), **zlatohlávek** *Pachnoda ephippiata* a **zlatohlávek límcový** (*Mecynorrhina torquata*).

Začali jsme s přípravou druhového obsazení plánovaných expozic v novém pavilonu goril. V tomto případě jde o sedm nových druhů bezobratlých, z nichž pět jsou **západoafričtí zlatohlávci** (*Pachnoda sinuata*, *Chlorocala africana camerunica*, *Pachnoda prasina*, *Dicronorrhina derbyana* a *Cyprolais loricata*), které doplní další druhy bezobratlých: **nefila zlatá** (*Trichonephila inaurata*) a **zákeřnice hrozivá** (*Psytalla horrida*). Do **revitalizovaného mlýnského náhonu** zbaveného nežádoucí rybí konkurence bylo v březnu vypuštěno 130 **karasů obecných** (*Carassius carassius*). Soustředováním genetických vzorků a refundací jejich analýzy s cílem nalézt vhodné populace karase obecného pro reintrodukce pokračovala spolupráce s Biologickým centrem AV ČR, Českou zemědělskou univerzitou a Českým rybářským svazem.

PETR VELENSKÝ
KURÁTOR ■

Mládě varana
moluckého

Foto: Petr Hanemánek

Foto: Petr Hanenřik

Samice pižmovky
konžské s mláďaty

Ptáci

V chovu ptáků jsme měli v potenciálních chovných párech celkem 226 původních druhů, z nichž celkem 141 sneslo alespoň jedno vejce. Prokazatelně oplozené snůšky byly získány od 96 druhů, z toho u 85 druhů se vylíhla mláďata a u 72 druhů se mláďata podařilo úspěšně odchovat.

V roce 2021 jsme se rozloučili s deseti voliérymi staré Bažantnice, které ustoupily expozičnímu celku Darwinův kráter, v němž nicméně našly své umístění i některé druhy ptáků. Obyvatelé mokřadní voliéry v Darwinově kráteru sem byli přemístěni zejména z expozice Ptačí mokřady. Nejpočetnější je hejno dvaceti **kormoránů černobílých** (*Microcarbo melanoleuca*), kteří jsou největší skupinou tohoto druhu mimo svou domovinu. Expozici doplňují čtyři **ibisové žlutokrci** (*Threskiornis spinicollis*), dva **ledňáci modrokřídli** (*Dacelo leachi*), dva **kvakoši rezaví** (*Nycticorax caledonicus*), dvě **husice australské** (*Tadorna tadornoides*) a šest **poláků hnědavých** (*Aythya australis*). Druhou voliéru osídlilo šedesát přírodně zbarvených **papoušků vlnkovaných** (*Melopsittacus undulatus*) původem ze Zoo Melbourne. Novým atraktivním druhem se stal pár **kakaduů havraních** (*Calyptorhynchus banksii banksii*) z odchovu ptačího parku Turnersee.

Z chovatelského hlediska byl rok 2021 ovlivněn pandemií covidu-19. Opakující se karantény, oddělené směny chovatelů a nejistota ohledně transportů v průběhu roku dopadly na chovatelské

výsledky. Přesto se podařilo úspěšně odchovat celkem 72 druhů z celkového počtu 285 druhů, s nimiž jsme v průběhu roku pracovali. **Historicky první odchov v Zoo Praha** se podařil u pěti druhů. Významný je první přirozený odchov 7 **pižmoven konžských** (*Pteronetta hartlaubi*), což je druh v evropských chovech velmi vzácný. Podobně je na tom **bažant Salvadoriho** (*Lophura inornata*) a **papoušek žltoramenný** (*Psephotellus chrysoperygius*). Ve všech třech případech jde zároveň o jediné odchovy daných druhů v evropských zoo. Papoušek žltoramenný je dokonce prvním odchovem v zoologické zahradě na evropském kontinentu. Dalšími poprvé odchovanými druhy jsou **satyr Cabotův** (*Tragopan caboti*) a **ara hyacintový** (*Anodorhynchus hyacinthinus*). Ary hyacintové chová Zoo Praha s přestávkami již třicet let, ale teprve nyní se podařil odchov dvou mláďat. Handicapovaná jednoohá samice sice dokázala vejce přirozeně inkubovat, ale mláďata již nebyla schopna krmit, a proto jsme přistoupili k umělému odchovu.

Samice **kasuára přilbového** (*Casuarus casuarius*) snesla přes pokročilý věk tři vejce, která však byla neoplozená. Ve skupině

Mláďata
sojkovce
šedohlavého

Foto: Petr Hanerik

tučňáků Humboldtových (*Spheniscus humboldti*) sneslo osm samic celkem 33 vajec, avšak oplozená byla jen tři. Podařilo se z nich vylíhnout tři mláďata, úspěšně byla odchována dvě. Ze tří zástupců pelikánů jsme rozmnožili jeden druh, a to **pelikána skvrnozobého** (*Pelecanus philippensis*). V početné kolekci brodivých ptáků jsme dosáhli následujících významných odchovů: 3 **zejozobi afričtí** (*Anastomus lamelligerus*) – přirozený

odchov s chovatelskou dopomocí, 3 **volavky vlasaté** (*Ardeola ralloides*) a 6 **bukáčků malých** (*Ixobrychus minutus*). Dalšími odchovy jsou: **kolpík růžový** (*Ajaia ajaja*), **kolpík bílý** (*Platalea leucorodia*), **ibis hnědý** (*Plegadis falcinellus*), **ibis bílý** (*Eudocimus albus*), **ibis šedokřídý** (*Theristicus melanopsis*) a **čáp černý** (*Ciconia nigra*) – všechny tyto druhy měly po jednom mláděti. **Ibisové skalní** (*Geronticus eremita*) odchováli

Hoko
červenolaločnatý

Mládě majny žlutohlavé

Foto: Tereza Mňáková

2 mláděta, za pěkný výsledek lze považovat odchov 3 mláděat **ibisů hagedašů** (*Bostrychia hagedash*). U **marabuů afrických** (*Leptoptilos crumeniferus*) se opětovně podařilo odchovat 2 mláděta. Jubilejním desátým druhem zástupců ibisů v Zoo Praha se stalo 6 **ibisů modrookých** (*Threskiornis bernieri*).

Do kategorie odchovaných druhů vrubozobých ptáků se letos zařadilo 6 **kachniček mandarínských** (*Aix galericulata*), 2 os-

tralky bělolící (*Anas bahamensis*), 7 **poláků černo hlavých** (*Aythya baeri*), 15 **lžičáků pestrých** (*Spatula clypeata*), 16 **čírek úzkozobých** (*Marmaronetta angustirostris*), 2 **morčáci bílí** (*Mergus albellus*), 5 **bernešek kanadských** (*Branta canadensis*), 5 **pižmovek velkých** (*Cairina moschata*) a po čtyřech letech opět 2 mláděta **hus kuřích** (*Cereopsis novaehollandiae*). Za významný považujeme odchov 10 **husovců stračích** (*Anseranas semipalmata*). Rodiče pocházejí z přírody z importu

Chovatelka s mládětem
ary hyacintového

Foto: Petr Hamerník

v roce 1997 a poprvé se jim podařilo odchovat 7 mláďat přirozeně, další 3 mláďata byla odchována uměle. Ojediněným druhem, který se vrátil do zoo téměř po šedesáti letech, jsou **kamišové růžkatí** (*Anhima cornuta*). Pár přišel z Muzea a Zoo Schmiding a samička z Walsrode.

V chovu dravců se nejvíce dařilo u **supů mrchožravých** (*Necropsyrtes monachus*). Dvě samice snesly celkem pět vajec, ze kterých se odchovála dvě mláďata. Jedno mládě odešlo v rámci projektu v jižním Bulharsku. Vylínutý **sup kapucín** (*Necropsyrtes monachus*) i **hadilov písář** (*Sagittarius serpentarius*) bohužel uhynuli.

Mládě kakadua palmového

Foto: Tereza Mihalíková

Kakadu havraní

Mláďata bažanta Edwardsova

Foto: Petr Hanemánek

Kamiš růžkatý

u **guanů Grayových** (*Pipile grayi*), **bažantů Edwardsových** (*Lophura edwardsii*), **bažantů pavích** (*Polyplectron bicalcaratum*) a **bažantů malajských** (*Polyplectron malacense*). Do chovu se vrátili **argusi okatí** (*Argusianus argus*), samec ze Zoo Plzeň a samice ze Zoo Wrocław.

Z jeřábů nám udělal radost jen pár **jeřábů mandžuských** (*Grus japonensis*), který přirozeně odchovával 2 mláďata. Bahňáky reprezentuje 8 **tenkozobců opačných** (*Recurvirostra avosetta*), 3 **dytíci úhorní** (*Burhinus oedinenus*) a 1 **dytík velký** (*Burhinus grallarius*).

Kolekce měkkozobých, tedy holubů, holoubků a hrdliček, zahrnuje celkem 28 druhů. Odchovy byly dosaženy zejména u pldožravých asijských druhů: **holubů bronzových** (*Ducula aenea paulina*) s 1 mládětem a **holubů růžovotemenných** (*Ducula rosacea*) se 3 mláďaty. Dařilo se také **holubům won-ga** (*Leucosarcia melanoleuca*) se 3 mláďaty, 3 mláďata **holubů bažantích** (*Otidiphaps nobilis*) se bohužel odchovat nepodařilo.

Početnější odchovy se podařily v kolekci loriů. Pravidelné odchovy **loriů sumbawských** (*Trichoglossus forsteni*) představuje 7 mláďat. Dále byli odchováni: 3 **loriové balijští** (*Trichoglossus forsteni mitchelli*), 4 **loriové vlnkování** (*Trichoglossus johnstoniae*) a 3 **loriové žlutoskvrnní** (*Trichoglossus chlorolepidotus*). Z velkých druhů papoušků je zajímavý přirozeně odchovaný **kakadu palmový** (*Probosciger atterimus*), 1 **amazon rudoocasý** (*Amazona brasiliensis*) a 4 **amazoni jamajští** (*Amazona collaria*). Dále byly pod rodiči odchovány dvě samičky **nestorů kea** (*Nestor notabilis*) a 2 **trichové orlí** (*Psitttrichas fulgidus*). Pod rodiči se podařilo odchovat 2 **loríky rudobradé** (*Psitaculirostris edwardsii*). Novým druhem jsou dva páry **kognů jižních** (*Enicognathus ferrugineus*) ze Zoo Bošovice.

Novým druhem v kolekci hrabavých je **hoko červenolaločnatý** (*Crax blumenbachii*), třetí nejohroženější druh hoků. Nový pár pochází z odchovu Weltvogelparku Walsrode. Místo jim uvolnili **hokové přilboví** (*Pauxi pauxi*), kteří odešli do Zoo Košice. Kromě bažantů Salvadoriho a satyra Cabotova byly dosaženy odchovy

Ibis modrooký

Mládě trichy orliho
ve věku 48 dní

Z deseti chovaných druhů sov jsme se dočkali snůšky u šesti druhů, avšak jen tři z nich byly úspěšně odchovány. Poprvé snesly ketupy Pelovy neoplozené vejce, ale ani u ketup malajských se z oplozeného vejce mládě nevyklíhnulo. Nejcennějším rozmnoženým druhem je **výreček filipínský** (*Otus megalotis*) se 3 mláďaty. Do rakouského reintrodukčního programu byli předáni 3 odchovaní **puštíci bělaví** (*Strix uralensis*). Dalším odchovaným zástupcem naší fauny je 6 **sýčků obecných** (*Athene noctua*).

Úspěšný chov zoborožců po absenci hnízdění **dvojzoborožců nosorožčích** (*Buceros rhinoceros sylvestris*) reprezentují 3 **zoborožci rýhozobí** (*Penelopides panini*), 1 **zoborožec luzonský** (*Penelopides manillae*) a po deseti letech 1 **zoborožec kaferský** (*Bucorvus leadbeateri*).

Foto: Petr Hamerlík

Foto: Petr Hamerlík

Nejpočetnější a zároveň chovatelsky náročný řád pěvců byl zastoupen 60 druhy. **Bulbulové červenouší** (*Pycnonotus jocosus*) odchovali 10 mláďat. Ve skupině sojkovců jsme odchovali 3 **sojkovce dvoubarvé** (*Garrulax bicolor*), 1 **sojkovce reza-vouchého** (*Garrulax castanotis*), 5 **sojkovců chocholatých** (*Garrulax leucolophus diardi*) a 1 **sojkovce šedohnědého** (*Garrulax palliatus*). Dařilo se ve skupině špačkovitých pěvců. **Majna žlutohlavá** (*Ampeliceps coronatus*) odchovala 3 mláďata, **loskuták posvátný** (*Gracula religiosa*) 4 mláďata a špaček **rudokřídlý** (*Onychognathus morio*) 1 mládě. Novým druhem v kolekci pěvců je pár **rajek královských** (*Cicinnurus regius*) z ptačího parku Walsrode a pár **vlhovců zlatohlavých** (*Icterus chryscephalus*) z ptačího parku Turnersee.

ANTONÍN VAIDL
KURÁTOR ■

Mládě
nestora key

Mláďata husovce
stračího

Foto: Tereza Mrhalová

Savci I (kromě kopytníků a denních primátů)

V roce 2021 jsme zaznamenali několik významných chovatelských úspěchů. Poprvé v historii Zoo Praha se narodilo mládě ježury australské a potěšila nás dvojčata pandy červené a čtyřčata tayry.

Foto: Olivier Le Quang

Mládě nosála
bělohubeho

Foto: Petr Hamerník

Vačnatci jsou v chovech Zoo Praha zastoupeni kromě kuskuse pozemního, vombata obecného, ďábla medvědotvého a vakoverky létavé především několika druhy klokanů. Právě jejich mláďata se na úseku chovu savců v roce 2021 zařadila k chovatelsky významným přírůstkům. Jmenovitě to byly následující odchovy: 1 **klokan parma** (*Notamacropus parma*), 2 **klokan horší** (*Osphranter robustus robustus*) – v evropských zoologických zahradách velmi zřídka chovaný druh, 4 **klokan Hagenovi** (*Dorcopsis hageni*) – rovněž vzácně chovaný druh, 2 **klokan rudí** (*Osphranter rufus*), 3 **klokan bažinní** (*Wallabia agilis*) a 2 **klokan rudokrcí** (*Notamacropus rufogriseus*). První u nás počaté mládě se během vánočních svátků narodilo **klokanům obrovským** (*Macropus giganteus tasmaniensis*). Tři mláďata se narodila také **klokánkům králikovitým** (*Bettongia penicillata*).

Ze zajímavých malých savců se narodila, respektive byla odchována, tato mláďata: **mara slaništní** (*Dolichotis salinicola*, 16 mláďat), **tana severní** (*Tupaia belangeri*, 6 mláďat), **dikobraz palawanský** (*Hystrix pumila*, 1 mládě), **dikobraz jihoafrický** (*Hystrix africae australis*, 1 mládě), **hutie kubánská** (*Capromys pilorides*, 2 mláďata), **bodlín Telfairův** (*Echinops telfairi*, 4 mláďata), **bělozubka nejmenší** (*Suncus etruscus*, 8 mláďat),

Samec pandy
červené Pat

rypoš obří (*Fukomys mechowii*, 1 mládě), **křečkomys obrovská** (*Cricetomys gambianus*, 5 mládřat), **velemys obláčková** (*Phloeomys pallidus*, 2 mládřata) a kriticky ohrožený **křeček velký** (*Hypogeomys antimena*, již 15. mládě odchovávané v Zoo Praha). Velmi zajímavým mládětem je také **bércoun africký** (*Macroscelides proboscideus*), který se v našem chovu opakovaně rozmnožoval, nicméně odchov se dosud nikdy nepodařilo dokončit. Mládě bylo tentokrát odchováno navzdory úhynu matky. Také u příbuzného **bércouna Petersova** (*Rhynchocyon petersi*) se narodilo mládě poprvé v našem chovu. Bohužel se narodilo mrtvé a následně uhynul i samec.

Z nočních poloopic, pro které vedeme chovné programy, se rozmnožovaly **komby ušaté** (*Galago senegalensis*, 2 mládřata) i **komby jižní** (*Galago moholi*, 5 mládřat). Mládě se narodilo i chovatelsky nejkomplikovanějšímu druhu komb v našem chovu, **kombě Garnettově** (*Otolemur garnettii*).

V kolekci šelem se narodila mládřata **kočkám krátkouchým** (*Prionailurus bengalensis euptilura*, celkem 4 mládřata), **man-gustám trpasličím** (*Helogale parvula*, 3 mládřata) a vůbec poprvé v Zoo Praha se podařilo odchovat mládřata **nosálům bělohubým** (*Nasua narica*, 2 mládřata). Významným odchovem

Samec Iva
indického Basil

Mládě ježury
australské

Obě sloni
slečny
oslavily první
narozeniny.

Foto: Petr Hamenik

byla dvě mláďata **pand červených** (*Ailurus fulgens*, samec a samice). U tohoto druhu bohužel došlo také k úhynu – po úspěšném odchovu mláďat uhynul na začátku října chovný samec Pat. V podstatě je ale pozoruhodné, že ještě ve velmi vysokém věku byl schopen plodného páření. Nečekaně početný vrh se narodil jihoamerickým kunám **tayrá**m (*Eira barbara*, 4 mláďata). U **surikat** (*Suricata suricatta*) porodila alfa samice Kimy dva vrhy mláďat. Odchov prvního vrhu se nezdařil, protože již dospívající samičky z předchozího roku působily ve skupině neklid. Před dalším porodem byly proto ze skupiny odstěhovány a samice tentokrát narozená tři mláďata bez problémů odchovala, a to s pomocí tří již zkušených samců.

Bezesporu nejvýznamnějším mláďetem byla samička **ježury australské** (*Tachyglossus aculeatus lawesi*). První mláďe tohoto druhu se u nás vylíhlo po 67 letech chovu ježur a zároveň jsme se stali teprve sedmou evropskou institucí, ve které k reprodukci druhu došlo. Odchov ježur je velmi zdlouhavý, teprve v devíti

Mláďe komby
Garnettovy

Foto: Petr Hamenik

Foto: Petr Hamerlík

Mládě
bércouna
afrického

měsících je mládě samostatné a do té doby je výsledek stále nejistý. To se bohužel potvrdilo, když mládě uhynulo na prudkou infekci v osmém měsíci věku.

V první polovině roku jsme dovezli dva nové samce **gepardů** (*Acinonyx jubatus jubatus*) z dánského Ebeltoftu. Během června byli poprvé spojováni s jednou z našich samic. K obměně došlo také u **vyder hladkosrstých** (*Lutrogale perspicillata*). Dva samci, kteří spolu obývali expozici v pavilonu Indonéská džungle, byli na doporučení koordinátora odesláni do jiných zoologických zahrad. Místo nich byl v únoru dovezen samec z francouzské Planette Sauvage, který však kvůli problematickým transportům mezi EU a Spojeným Královstvím i na konci roku stále čekal na příchod chovné samice.

Kromě odchodů řady mláďat, která se podařilo odchovat v roce 2020, jsme přesunuli na hannoverskou univerzitu celou inbrední skupinu **makiů Ganzhornových** (*Microcebus ganzhorni*). Tyto malé noční lemury nahradil příbuzný druh **maki Goodmanův** (*Microcebus lehilahytsara*) ze Zoo Curych. Podobně důležité byly odchody mladých **psů pralesních** (*Speothos venaticus*) do belgického Bouillonu, francouzského Le Barbenu a polské Lodže. Jejich odchodem vytváříme podmínky pro zformování nového chovného páru. K rekonstrukci chovu došlo také u **vlků hřivnatých** (*Chrysocyon brachyurus*), nová zvířata dorazila z Osnabrücku a Moskvy, a **damanů stepních** (*Heterohyrax brucei*) – nová samice přišla z Plzně, naše odchovy byly přesunuty do Halle a Karlsruhe. V rámci EEP jsme odeslali odchovanou

Mládě
dikabraza
palawanského

Foto: Petr Hamerlík

Samice
mangusty
trpasličí
s mláďaty

Foto: Petr Hamerník

velemys oblačkovou (*Phloeomys pallidus*) do Izraele. Důležitý byl i odchod pěti **klokanů Hagenových** (*Dorcopsis hageni*) do Zoo Best v Holandsku, Zoo Skaerup v Dánsku a do USA. Vzhledem k tomu, jak se naše produkce mláďat různých druhů klokanů pozitivně vyvíjí, jsme provedli řadu přesunů i u jiných druhů – podíleli jsme se tak například na vytvoření nové skupiny klokanů horských v zoo Jihlava. Doplnění párů se nám podařilo u **urzonů kanadských** (*Erethizon dorsatum*, ze zoo Hannover) a **bércounů Petersových** (*Rhynchocyon petersi*, ze Zoo Wrocław). Na zřejmě poslední pokus o přípuštění samice **lva indického** (*Panthera leo persica*) Ginni jsme dovezli ze Zoo Budapešť chovného samce Basila. V prosinci došlo k jejich spojování, které bylo poměrně dramatické, nicméně vyústilo v přinejmenším jedno

úspěšné páření. V samotném závěru roku pak nečekaně proběhl příchod **vombata obecného** (*Vombatus ursinus tasmaniensis*) do expozice v Darwinově kráteru, kde jsou tak po dvou letech obsazené všechny expozice. Mladý samec vombata Cooper se narodil v Zoo Hannover zhruba v polovině července 2020 a je nyní jediným vombatem obecným na území České republiky. Celkem tento druh vačnatce chová pouze osm evropských zoologických zahrad.

Řada dalších příchodů a odchodů savců byla na konci roku 2021 ve stadiu plánování. Konkrétně jsou to například příchody lvů indických, luskounů krátkoocasých, dalších vombatů a jiných druhů.

RNDR. PAVEL BRANDL, PH.D.
KURÁTOR ■

Mláďata rypošů obřích

Foto: Petr Hamerník

Savci II (kopytníci)

Na chovatelském úseku kopytníků se rozmnožovalo 23 druhů, odchováno bylo celkem 52 mlád'at.

V chovu kopytníků došlo v průběhu roku 2021 k rozmnožení celé řady druhů. Nejvíce mlád'at se narodilo u dvou tradičních druhů. V první řadě to bylo u vlajkového druhu Zoo Praha – **koně Převalského** (*Equus przewalskii*). V Chovné a aklimatizační stanici v Dolním Dobřejově se narodilo 6 hříbat. Stejný počet přírůstků jsme si připsali u tropických **jelenů barmských** (*Panolia eldii thamin*). V tomto případě jsme v rámci UCSZOO dlouhodobě jediný chovatel tohoto náročného a zároveň ohroženého druhu. Časně zjara se navíc povedlo vyměnit chovného jelena za nepřibuzného samce ze Zoo Lipsko a ten se ještě koncem roku stihl stát otcem dvou mlád'at.

V kolekci antilop jsme se větších počtů narozených mlád'at dočkali u **antilop vraných** (*Hippotragus niger*) a **vodušek abok** (*Kobus megaceros*). U obou druhů se narodila 4 mlád'ata. Ani ostatní druhy nezůstaly s mlád'aty pozadu. Podařilo se odchovat po 2 mlád'atech u **buvolce běločelého** (*Damaliscus pygargus phillipsi*) a **sitatungy západoafrické** (*Tragelaphus spekei*

gratus). Historicky první mládě **dikdika Kirkova** (*Madoqua kirkii*) v Zoo Praha se narodilo samici nově dovezené z Francie, která k nám přicestovala již březí. Jde nicméně o chovatelsky velmi cennou zkušenost s odchovem jedné z nejmenších zástupců antilop. Dlouho očekávaným přírůstkem byla v květnu narozená samička **přímorožce beisy** (*Oryx beisa beisa*). Po pěti letech jde o životaschopný přírůstek samičího pohlaví, který je významný nejen pro generační obměnu pražské skupiny, ale i v kontextu celé evropské populace, která trpí nedostatkem chovných samic. Za významné mládě lze také označit v dubnu narozenou samičku **bonga horského** (*Tragelaphus eurycerus isaaci*). Je to jediné letošní mládě tohoto druhu v rámci UCSZOO.

U **hrochů obojživelných** (*Hippopotamus amphibius*) byl hlavním počinem roku 2021 odchod mladého samce Fandy do zoo v La Palmyre. Stalo se tak v červnu a Fanda byl francouzské veřejnosti představen jako první mládě v novém pavilonu.

Foto: Miroslav Bobek

Jedno z hříbat narozených
v chovné stanici
v Dolním Dobřejově

V dubnu se samici **tapíra jihoamerického** (*Tapirus terrestris*) Taluen, importované z Francouzské Guayany, narodilo první mládě – samička, která dostala jméno Jasmína. Jde po delší pauze o první mládě narozené v rámci chovného programu EEP podle doporučení koordinátorky. Na konci září jsme do Zoo Norimberk odeslali naše druhé odchované mládě **tapíra čabakového** (*Tapirus indicus*), samečka Morse narozeného v roce 2020.

Z našich zástupců tribu Caprini (kozy a ovce) se větší počet mláďat narodil u **nahurů modrých** (*Pseudois nayaur szechuanensis*). Velmi dobře se dařilo i **takinům indickým** (*Budorcas taxicolor taxicolor*), kde se narodila dvě mláďata, čímž se potvrdilo úspěšné zapojení mladého samce Simona do chovu. Po pětileté pauze zapříčiněné infekcí mykoplazmou jsme otestovali rozmnožování ve skupině **kozorožců kavkazských** (*Capra caucasica*) – infekce se znovu neprojevila a podařilo se odchovat dvě mláďata. Přesto visí nad budoucností této konkrétní skupiny otazník. Rozmnožovali se i **tahři himálajští** (*Hemitragus jemlahicus*), druhý rok po novém samci. Na rozdíl od předchozího roku měla mláďata vysokou mortalitu a byla odchována pouze tři.

U velbloudovitých byla sezona na porody bohatá: skupina **guanak** (*Lama guanicoe*) se rozrostla o 3 mláďata a za úspěšné završení výměny chovného samce se dá považovat i odchov samičky Margotky u **velbloudů dvouhrbých** (*Camelus bactrianus*). Jejím otcem se po dlouhé chovné pauze stal samec Ibrahim, který přišel ze Zoo Budapešť v roce 2017. Vystřídal dlouholetého samce Jepa, se kterým již většina samic nezabřezávala. Z jelenovitých se kromě jelenů barmských povedlo rozmnožit **sambary ostrovní** (*Rusa timorensis timorensis*), jimž se narodilo 1 mládě. V květnu přišla na svět samička **soba karelského** (*Rangifer tarandus fennicus*), se kterou nadále počítáme v chovu spolu s novým samcem, který k nám docestoval v listopadu ze Švédska. Stádo sobů bylo ještě posíleno o mladou samici ze Zoo Liberec. Ve stádě **jelenů bělohubých** (*Przewalskium albirostris*) se

Foto: Petr Hanenřik

Mláďata takina
indického

také narodil jeden kolouch, kterého se podařilo odchovat. U tohoto druhu máme od počátku chovu problém s tím, aby se laně zapojily do reprodukce každý rok. Budeme se proto zaměřovat na přehodnocení krmné dávky a kvalitu objemového krmení, která je pro správný růst mláďat dle zkušenějších chovatelů zásadní.

U divokých zástupců turů došlo k rozmnožení u severoamerických **bizonů** (*Bison bison*) – narodil se 1 samec. U evropských velikánů **zubrů** (*Bison bonasus*) se narodila dvě mláďata, ale hierarchicky níže postavená samice Beatrice o své mládě záhy po porodu přišla v důsledku traumatu. V případě zubrů se Zoo Praha dlouhodobě snaží podporovat reintrodukční projekty. Mladá samice Prixi narozená v roce 2019 byla proto na jaře převezena do německého Tierparku Berlín, odkud dále pokračovala do Národního parku Shadag v Azerbajdžánu. Akce proběhla v rámci reintrodukčního programu ve spolupráci EEP, Tierparku Berlín a německé pobočky WWF (World Wildlife Fund). Zoo Praha do tohoto projektu vyslala již v roce 2019 samici Prtku.

V roce 2021 jsme nadále koordinovali **chovné programy dvou druhů kopytníků**, a to jednak Evropský chovný program (EEP)

pro koně Převalského, kde dlouhodobě spravujeme i Mezinárodní plemennou knihu (ISB), jednak Evropskou plemennou knihu (ESB) přímorožce beisy.

Ze stavebních úprav v rámci úseku byla nejvýznamnější demolice staré ubikace koní Převalského, která byla již nevyhovující a zchátralá (historická budova sloužila od padesátých let minulého století). Následně byla zahájena příprava výstavby nové ubikace. Aby v mezidobí návštěvníci o oblíbený druh nepřišli, byl v minulých letech ve spolupráci s Prahou 5 postupně zbudován v lokalitě Dívčí Hraď externí výběh o rozloze téměř 20 ha. Místo se nachází v blízkosti přírodní rezervace Prokopské údolí. V dubnu 2021 byly do tohoto nového prostoru vypuštěny k volné pastvě první čtyři klisny. Na nově zatravněné ploše, která byla v minulosti dlouhodobě zemědělsky využívána, probíhá vědecký monitoring zaměřující se na úroveň biodiverzity a jejího rozvoje. Koně Převalského v tomto prostoru totiž nemají jen čistě expoziční roli, ale selektivním vypásáním vegetace budou přirozeně napomáhat ke zvýšení diverzity vegetačního porostu. V návaznosti na změnu struktury a diverzity vegetace se dá očekávat vznik vhodných stanovišť pro celou řadu cenných lokálních druhů hmyzu.

Skupinka mláďat
antilopy vrané

Foto: Petr Hamenik

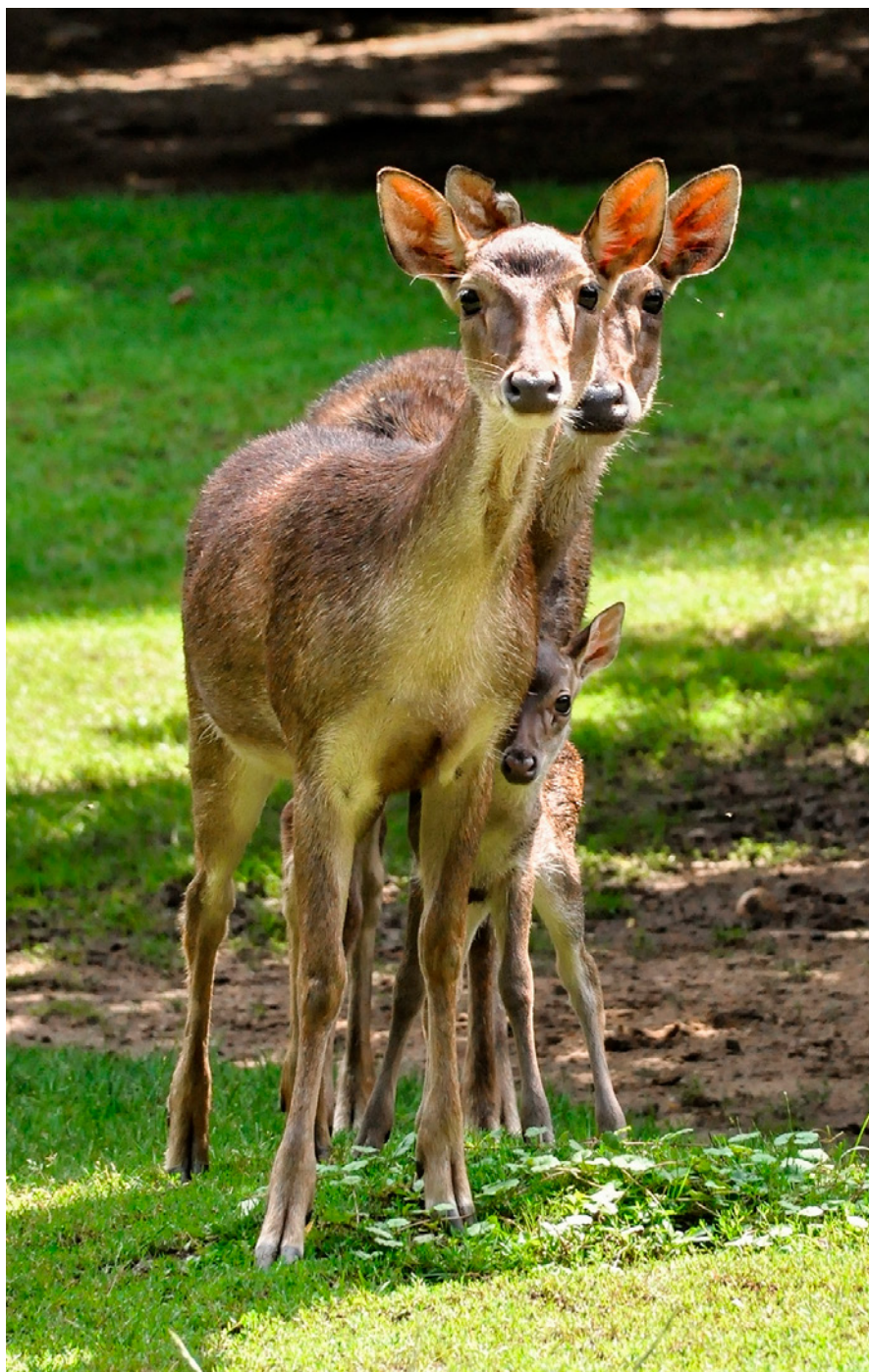
Pracoviště karantény a izolace zvířat

V prostorách karantény bylo v roce 2021 umístěno celkem 160 jedinců 76 druhů zvířat (ptáci: 105 jedinců ve 49 druzích, savci: 55 jedinců ve 27 druzích). Karanténa slouží především k poskytování předepsané podovozní péče nově příchozím zvířatům před jejich umístěním na příslušný chovatelský úsek (celkem 121 jedinců). Prostory jsou také využívány jako dočasné útočiště pro zvířata v zahradě již přítomná. Příčinou umístění na karanténu může být například zhoršený zdravotní stav (celkem 6 jedinců) či dočasný pobyt z důvodu rekonstrukce stávající expozice (19 jedinců).

CITES centrum

Karanténa slouží i jako tranzitní místo pro některá zvířata putující do jiných zoo (2 jedinci) a jako záchytné CITES centrum pro některá zvířata zadržena Českou inspekcí životního prostředí. V roce 2021 byla poskytnuta péče 4 jedincům tří druhů ptáků.

MGR. BARBORA DOBIÁŠOVÁ
KURÁTORKA

Mládě sambara
ostrovního

Foto: Roman Vodička

Savci (primáti)

Na úseku chovu primátů se v roce 2021 narodilo celkem devět mláďat, osm z nich bylo odchováno.

Foto: <Zašlá podílní vaza>

Z chovatelského hlediska byl nejvýznamnějším mládětem roku 2021 sameček **gibona stříbrného** (*Hylobates moloch*), který se narodil 20. listopadu. Jde o třetí mládě tohoto ohroženého druhu, které se v naší skupině narodilo. Zoo Praha chová gibony stříbrné od roku 2014. Hned následující rok se narodilo první mládě, samec Silver Arrow. Ten byl na doporučení koordinátora Evropského chovného programu (EEP) převezen do Zoo Halle, kde s tamní samicí vytvořil nový chovný pár.

Ani v roce 2021 nebyla nouze o mláďata u **lemurů kata** (*Lemur catta*). Stejně jako v předchozím roce se i tentokrát narodila tři mláďata – ve všech případech to byly samice.

Dva samce se podařilo odchovat u **kotulů veverovitých** (*Saimiri sciureus*), mláďata narozená v roce 2020 čekají na umístění, které navrhne koordinátorka EEP.

Ve skupině **makaků vepřích** (*Macaca nemestrina*) se narodila tři mláďata, z toho jedno se narodilo mrtvé. Zbýlá dvě mláďata jsme později určili jako samce a samici.

Významným odchodem byl listopadový transport tří samců **guerézů pláštíkové** (*Colobus guereza*) do francouzské Zoo Thoiry. V rodinné skupině **goril nížinných** (*Gorilla gorilla gorilla*) došlo bohužel v průběhu roku 2021 k zásadnímu úhynu. Po překonání

Skupina
lemurů
kata

Foto: Petr Hamančík

Sameček
orangutana
sumaterského
Pustakawan
oslavil
své první
narozeniny.

Foto: Petr Hamančík

V pořadí třetí mládě
gibona stříbrného

epidemie covidu-19 v dubnu uhynula samice Bikira. Úhyn způsobilo masivní krvácení do dutiny břišní natrženou stěnou žaludku, přičemž jeho příčinu se bohužel nepodařilo objasnit. Mohlo dojít jak k pádu, tak i k napadení jiným členem skupiny. Vzhledem k tomu, že se stavba nového pavilonu goril blížila koncem roku do finále, probíhal po celý rok trénink goril na přesun do nových prostor. Kromě tréninku na zacházení do transportních beden jsme poprvé u goril začali i s veterinárním tréninkem pro injekční aplikaci léčiv.

JAN MENGR
KURÁTOR

Veterinární zpráva

Situace na veterinárním oddělení byla v roce 2021 stabilní, veterinární tým nadále tvořili čtyři veterinární lékaři a jedna veterinární technička.

Uspání
a veterinární
kontrola
samice
zubra před
transportem

Foto: Tereza Mňalková

Během roku proběhlo několik desítek veterinárních kontrol z MěVS Praha. Na rozdíl od roku 2020 jsme v tomto roce i přes přetrvávající covid-19 nebyli nuceni řešit nedostatek některého zdravotnického materiálu či léků. Došlo však k nárůstu výdajů za veterinární vyšetření. Laboratoře navýšily ceny a některá vyšetření zdrazila s ohledem na nedostatek potřebných komponent. Vliv na celkové náklady měl i záchyt covid-19 u kočkovitých šelem a goril a jeho testování u postižených zvířat. Podobná situace nastala také v veterinárních léčiv a materiálu. Vyšší náklady si vyžádala příprava na případnou léčbu EEHV (*Elephant Endotheliotropic Herpesvirus*) u mladých slonů.

V průběhu roku 2021 jsme provedli 211 vakcinací šelem, kopytníků a ptáků a 483 anestézií a imobilizací u různých druhů zvířat, přičemž 185 bylo provedeno u ptáků v inhalační anestézii. Dlouhodobě probíhá spolupráce se Státním veterinárním ústavem Praha, kam odesíláme většinu vzorků na různá vyšetření. Ve specifických případech využíváme služeb dalších českých laboratoří nebo pracovišť, případně vzorky odesíláme do zahraničí (Německo, Švýcarsko, Holandsko). Týká se to převážně virologických a histologických vyšetření některých ptačích pacientů a primátů. Jedním z nejdůležitějších partnerů při provádění biochemických rozborů krve je Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. lékařské fakulty UK a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, kde bylo v roce 2021 analyzováno celkem 378 vzorků.

Veterinární lékařka, specialista na aviární medicínu, provedla okolo 150 vyšetření krve ptáků. Mnohá základní parazitologická vyšetření probíhají v naší vlastní laboratoři, v roce 2021 bylo takto vyšetřeno celkem 381 vzorků trusu (dalších 647 vzorků bylo vyšetřeno ve Státním veterinárním ústavu Praha). Jedním z důvodů nižšího počtu vzorků analyzovaných v naší laboratoři byl covid-19, který na nějakou dobu omezil provoz tohoto pracoviště (onemocněli dva veterinární lékaři a veterinární technička).

Dlouhodobá spolupráce pokračovala s mnoha dalšími subjekty, ať již s veterinárními (VFU Brno, VÚVeL Brno, Veterinární klinika Mada, Veterinární nemocnice Stodůlky a další), či humánními (Ústřední vojenská nemocnice Střešovice, Fakultní nemocnice Motol a další).

V rámci epidemiologické situace jsme museli v roce 2021 řešit několik nálezů. Nejprve šlo o atypické salmonely u **plazů** (Reptilia) a **kachniček šedobokých** (*Callonetta leucophrys*), u kterých se proto musel pozdržet jejich vývoz do Itálie. Jako zásadní se v 1. pololetí ukázal záchyt nákazy covidu-19 u **goril nížinných** (*Gorilla g. gorilla* – 1 samec a 3 samice) a několika šelem (**lev indický**, *Panthera leo persica* – 1 samec a 2 samice; samec **kočky krátkouché**, *Prionailurus bengalensis euptilurus*; samec a samice **tygra malajského**, *Panthera tigris jacksoni*; samec **tygra sumaterského**, *Panthera tigris sumatrae*). Nejhuře se s nákazou vyrovnávala gorila Kamba, horší průběh byl zaznamenán u tygrů

malajských, naopak úplně bez příznaků byla gorila Shinda. Bohužel jedna z goril (Bikira) uhynula na vykrvácení z ruptury stěny žaludku. Byla sice covid-19 pozitivní, ale virus nebyl příčinou smrti. Ve spolupráci se SVS ČR, HSHMP a MěVS Praha byla vyhlášena mimořádná veterinární opatření v Pavilonu šelem a plazů a v Pavilonu goril. Ta byla ukončena, když uplynula požadovaná doba pozorování a všechna zvířata byla otestována s negativním výsledkem. Koncem roku byla u lva indického Basila zjištěna *Salmonella typhimurium*. Samec byl unavený, příznaky onemocnění byly nestandardní; projevovaly se zvýšenou salivací, krvácením z nozdry a olizováním se. Trus jsme sice nechali vyšetřit na covid-19, ale zjištěna byla salmonelóza. Ve spolupráci s MěVS Praha byla tedy stanovena ochranná opatření chovu a personálu, pacientovi byla podána probiotika a odebrán kontrolní vzorek trusu.

V průběhu roku jsme řešili velké množství standardních i ojedinělých veterinárních případů. Na oddělení plazů a obojživelníků jsme během roku 2021 provedli několik důležitých výkonů. U samce **velemloka čínského** (*Andrias davidianus*) jsme museli v celkové anestézii resekovat část kůže, která se mu odchlípla po traumatu. U tří samců **želv korunkatých** (*Hardella thurjii*) se musel řešit výhřez penisů pomocí míškového stehu. Poranění jsme museli řešit u samice **varana moluckého** (*Varanus melinus*) – poraněná kůže na krku a prokousnuté pravé horní víčko.

Také na poli aviární medicíny jsme se setkali se zajímavými případy. U několika ptáčích pacientů byla provedena osteosyntéza, například u samice **tinamy přilbové** (*Eudromia elegans*) a **holuba chocholatého** (*Ocyphaps lophotes*). U dvou samic **loričků oranžovoprských** (*Cyclopsitta guiliemertii*) se opakovaně řešila zadržaná vajíčka. Medikamentózně se podařilo stav u jedné ze samic zvládnout. Samice **supa mrchožravého** (*Neophron percnopterus*) napadla samce ve společné voliére, poranění si nakonec vyžádala hospitalizaci na veterinární klinice Mada. U mladých **emuů hnědých** (*Dromaius novaehollandiae*) bylo potřeba stanovit pohlaví. Palpací kloaky ani odběrem peří se to nepodařilo, kýžený efekt mělo až vyšetření DNA z krve. Infekce podobná chlamydióze byla několik týdnů se střídavou úspěšností léčena u **amazonů rudoocasých** (*Amazona brasiliensis*). Přes intenzivní péči se ale nepodařilo všechny jedince zachránit. Výsledek vyšetření nakonec prokázal adenovirus. Samici **tučňáka Humboldtova** (*Spheniscus humboldti*) se nepodařilo zachránit ani operačním výkonem, měla fatální změny na reprodukčním ústrojí. U samice **husičky stromové** (*Dendrocygna arborea*) byla léčena opakovaná infekce rohovek na obou očích.

Standardně největší počet veterinárních případů zaznamenáváme každoročně mezi savci. U samce **klokana parmy** (*Notamacropus parma*) se objevily neurologické obtíže spojené s otokem spodní čelisti. Přes počáteční zlepšení se nakonec samce nepodařilo zachránit, příčinou obtíží byl absces v mozku. Vyšetření neurologických obtíží samice **klokánka krysího** (*Potorous tridactylus*) ukázalo na mozkovou příhodu. Vhodnou medikací se podařilo stav samice normalizovat. U **ďáblů medvědivých** (*Sarcophilus harrisii*) došlo k několika šarvátkám, poraněným zvířetem byla samice Nutmeg. Kousné rány na pravé pánevní končetině jsme museli opakovaně ošetřit v celkové anestézii. Samice si stehy částečně vylízala, rány jsme pak nechali hojit per secundam.

Průběžně jsme monitorovali hladinu progesteronu a testosteronu ve skupině našich **slonů indických** (*Elephas maximus*), podobnou studii vedeme u samce **lachtana jihoafrického** (*Arctocephalus pusillus*). U slonice Shanti se na pravé hrudní končetině vytvořil velký absces, který se zpočátku dařilo ošet-

řovat bez nutnosti sedace. Jelikož se však její stav nelepšil, přistoupili jsme k tzv. *standing sedation*, kdy byl absces chirurgicky odstraněn a postižené místo se následně plně zhojilo. Pravidelné rentgenologické kontroly klů jsme prováděli u mladých sloních samců. Díky těmto snímkům jim můžeme kly bezpečně zkracovat a předcházet poraněním či jiným komplikacím.

Během roku jsme léčili u samice **hyeny čabrakové** (*Parahyaena brunnea*) hnisavý výtok z pohlavních cest. Po zdárném ukončení terapie jsme se pokusili o umělou inseminaci, kdy jsme nejprve odebrali sperma samci a ještě týž den jsme jej samici aplikovali do dělohy. Jde o výjimečný výkon, který byl na světě proveden jen několikrát. Samec **vlka eurasijského** (*Canis lupus*) nakláněl hlavu na pravou stranu a často jí třepal. V celkové anestézii jsme u něj zjistili othematom, který bylo nutno ošetřit. Způsobil ho pravděpodobně bodavý hmyz, který napadal ušní boltec a vlk si drbáním ucha poranil cévu. U samce **fenka** (*Vulpes zerda*) jsme řešili kousance na hlavě a na pravém uchu způsobené samicí. Poranění si vyžádala několikaletý ošetřování a oddělení zvířat. Neurologické obtíže byly zjištěny u samce **pandy červené** (*Ailurus fulgens*). Došlo k ruptuře mozkové cévy a už jej nebylo možné zachránit. Uhynula stará samice lachtana jihoafrického. Pitvou byly zjištěny změny na více orgánech, dominoval karcinom jaterní tkáně. Nová samice **vlka hřivnatého** (*Chrysocyon brachyurus*) měla v moči struvity, úpravou krmné dávky a podpůrnou medikací se podařilo stav normalizovat.

V roce 2021 jsme se rozhodli vakcinovat **soby karelské** (*Rangifer fennicus*) i **losy evropské** (*Alces alces*) proti klostridióze, která u nich v minulých letech způsobovala zdravotní obtíže. U samce **jelena bělohubého** (*Cervus albirostris*) jsme museli zkrátit paroží kvůli jeho zvýšené agresivitě vůči samicím.

V tomto roce se neuskutečnil transport **koní Převalského** (*Equus przewalskii*) do Mongolska, nicméně podobnou záležitostí z hlediska veterinární asistence a nakládky byl přesun čtyř klisen z Chovné a aklimatizační stanice v Dolním Dobřejově na Dívčí hrady. Samec **tapíra čabrakového** (*Tapirus indicus*) Niko začal mít problémy s chrupem, což si vyžádalo extrakci několika zubů. K výkonu jsme si pozvali specialisty z oboru hipiatrické medicíny, protože jsme sami nedokázali situaci uspokojivě vyřešit. V květnu jsme museli provést euthanázii staré samice **žirafy núbijské** (*Giraffa camelopardalis camelopardalis*) kvůli lokomočním obtížím pánevních končetin. Pitvou byla zjištěna výrazná artróza v obou kyčelních kloubech.

U **bércounů Petersových** (*Rhynchocyon petersi*) jsme zaznamenali komplikovaný porod. Mládě se narodilo mrtvé, následující den akutně uhynul i chovný samec. U obou zvířat byla zjištěna nákaza *Klebsiella pneumoniae*. Samice se po porodu zotavila bez následků.

Stará samice **makaka magota** (*Macaca sylvanus*) chřadla a hubla. Rozhodli jsme se pro euthanázii, při pitvě byly zjištěny nádory v plicní tkáni a metastázy v orgánech. Intenzivní zvracení u mladého samce gorily si vyžádalo distanční aplikaci léků.

Na konci roku jsme se snažili podpořit naše chronické pacienty podáváním cannabinoidů, výsledky jejich účinku zatím sledujeme. Závěr roku se nesl v duchu stomatologických výkonů – u samice **makaka vepřího** (*Macaca nemestrina*) a **nosála červeneého** (*Nasua nasua*) muselo být v celkové anestézii odstraněno několik zubů. Jejich stav je stabilizovaný a v příštím roce podstoupí další kontrolu chrupu.

MVDR. ROMAN VODIČKA, PH.D.
HLAVNÍ VETERINÁRNÍ LÉKAŘ

V roce 2021 byla Zoo Praha pověřena vedením programů EEP želv obrovských

Foto: Petr Hamaník

Plemenné knihy a chovné programy

Zoo Praha v průběhu roku 2021 koordinovala sedm Evropských chovných programů (EAZA Ex Situ Programmes, EEP), spravovala dvě mezinárodní plemenné knihy (International Studbook, ISB), devět evropských plemenných knih (European Studbook, ESB) a dohlížela na chov devíti zvířecích druhů (monitoring druhu, MON-P).

Během celého roku pravidelně probíhaly aktualizace plemenných knih evropských programů (ESB), jejichž řízením je Zoo Praha pověřena. Týkalo se to druhů: **hroznýšovec kubánský** (*Epicrates angulifer*), **orlicie bornejská** (*Orlitia borneensis*), **želva černavá** (*Heosemys grandis*), **gaviál indický** (*Gavialis gangeticus*), **krokodýl kubánský** (*Crocodylus rhombifer*), **satyr Cabotův** (*Tragopan caboti*), **přímorožec beisa** (*Oryx beisa*), **velemyš obláčková** (*Phloeomys pallidus*) a **velemyš největší** (*Phloeomys cumingi*). Obdobně probíhaly práce na evropských chovných programech (EEP) pro **bažanta Edwardsova** (*Lophura edwardsi*), **supa mrchožravého** (*Neophron percnopterus*), **kombu ušatou** (*Galago senegalensis*) a **koně Převalského** (*Equus przewalskii*). V roce 2021 se nám podařilo získat pro Zoo Praha nová EEP pro **želvu obrovskou** (*Aldabrachelys gigantea* – koordinuje RNDr. Ivan Rehák, CSc.), **želvu amboinskou** (*Cuora amboinensis* – pro Zoo Praha koordinuje Dr. Peter Praschag z Turtle Island Graz) a druhový komplex **dvojboborožců hnědavých** (*Buceros hydrocorax* – koordinuje Antonín Vaidl).

Jako mezinárodní plemenná kniha (ISB) byly vedeny programy pro **koně Převalského** (*Equus przewalskii*) a **leguána kubánského** (*Cyclura nubila*). Ke všem programům byla vydávána chovná doporučení a doporučení k přesunům zvířat. Zoo Praha měla nadále v péči monitoring chovu pro tyto druhy: **lori vlnkovaný** (*Trichoglossus johnstoniae*), **lori sumbawský** (*Trichoglossus forsteni*), **tricha orlí** (*Psitttrichas fulgidus*), **amazoňan jamajský** (*Amazona collaria*), **komba jižní** (*Galago moholi*), **mara slaništní** (*Dolichotis salinicola*), **hutie kubánská** (*Capromys pilorides*), **tahr himálajský** (*Hemitragus jemlahicus*) a komplex **kočky bengálské** (*Prionailurus bengalensis*). Průběžně pokračovaly migrace plemenných knih ze staršího systému SPARKS do propojené moderní databáze ZIMS, kterou spravuje informační systém Species360. Do tohoto nového systému bylo za Zoo Praha úspěšně přesunuto již sedmáct programů.

V rámci nejdéle spravované plemenné knihy, kterou Zoo Praha vede, proběhla začátkem roku uzávěrka stavů **koní Převalského** (*Equus przewalskii*) za rok 2020. K danému datu bylo

Pražská zoo
měla v péči
monitoring
trichy orliho.

Foto: Tereza Mihalíková

evidováno jako žijících přes 2 000 koní, které chovalo více než 130 institucí, ne od všech jsou však dostupné aktuální údaje. Z důvodu absence kontaktů s některými chovateli nebo nemožnosti individuální identifikace některých koní, zejména ve větších uskupeních, museli být někteří koně z plemenné knihy vyřazeni. Ke konci roku 2020 obsahovala plemenná kniha záznamy o 8 231 koních (3 920 hřebců, 4 065 klisen a 246 jedinců neurčeného pohlaví). Počtem individuálních záznamů je plemenná kniha koně Převalského třetí největší mezi savci.

MGR. JAROSLAV ŠIMEK, PH.D.
ZOOLOGICKÝ NÁMĚSTEK ■

Tahr
himalájský

Foto: Petr Hamaník

Projekty druhové ochrany in situ

In situ projekty Zoo Praha a jejich průběh byly během roku 2021 stále významně ovlivněny pandemií covidu -19. Zejména restrikce spojené s globálním omezením pohybu osob a jejich často turbulentní změny nám umožnily provádět monitoring projektů či uskutečňovat osobní setkání s našimi partnery jen v omezené míře.

V průběhu roku byly obnoveny jízdy Toulavého autobusu a děti dostaly *Gorilí pohádky* – zatím ve francouzštině.

Foto: Olivier Le Que

Významný podíl komunikace s partnery musel být přesunut na online platformu. Přes veškeré obtíže jsme však byli schopni pokračovat v podpoře partnerských organizací a nadále rozvíjet významnou část našich ochrannářských aktivit.

Aktivita týkající se ochrannářských in situ projektů se během celého roku 2021, stejně jako v minulých letech, soustředily především na stěžejní projekty, kterými jsou „Návrat divokých koní“ (respektive podpora infrastruktury Přísně chráněné oblasti Velké Gobi B), „Toulavý autobus“, ochrana gaviálů indických na řece Čambal, ochrana supů mrchožravých na Balkáně či australské projekty dlouhodobé ochrany ohrožených živočišných druhů. Na-

stalá situace nám umožnila věnovat větší pozornost také rozvoji in situ projektů na území České republiky. Předpokládáme, že ty budou v nadcházejících obdobích stále více nabývat na významu. V Evropě i po celém světě se angažujeme i v řadě menších, avšak z hlediska ochrany přírody a živočišných druhů neméně důležitých, projektů.

Kromě přípravy a rozvoje níže uvedených projektů započaly v roce 2021 také práce na přípravách dalších in situ projektů, které budou realizovány v roce 2022.

Speciální edice
mongolských známek
k projektu Návrat
divokých koní

Foto: Roman Voříšek

Samice Prisci (vpravo) odcestovala do Ázerbajdžánu
v rámci projektu na ochranu zubrů.

NÁVRAT DIVOKÝCH KONÍ A DALŠÍ AKTIVITY V MONGOLSKU

V roce 2020 se měl uskutečnit desátý transport **koní Převalského** (*Equus przewalskii*) do Mongolska. Z důvodu celosvětové pandemie a s ní souvisejících opatření proti šíření nákazy byl po vzájemné dohodě všech zúčastněných stran tento transport přesunut na rok 2021. Vzhledem k pokračující pandemické situaci však k jeho realizaci nedošlo ani v tomto roce. Přes všechna přetrvávající omezení nicméně zůstáváme nadále aktivní v podpoře infrastruktury správy Přísně chráněné oblasti Velké Gobi B – zejména v podpoře strážců této oblasti. Naše pomoc se zaměřila především na náklady spojené s monitoringem koní Převalského v terénu (například na údržbu automobilů, na pohonné hmoty

či na pořízení nového vozidla vhodného pro provoz v náročném terénu). Ke konci roku Zoo Praha přispěla také na nákup sena pro koně Převalského, které bude sloužit jako pojistka pro lepší překonání případného období tuhé zimy. Všechny jmenované činnosti posilují efektivitu ochrany a monitoringu místní populace koní Převalského a dalších zvířat, která v této oblasti žijí. I díky naší pomoci se populace koní v Gobi B dá již považovat za poměrně stabilní.

Na začátku roku proběhl sice každoroční několikadenní pracovní seminář skupiny International Takhi Group (ITG, Mezinárodní

V roce 2021
jsme se zaměřili
na podporu
monitoringu
populace koní
Převalského
v oblasti Velká
Gobi B.

Foto: Miroslav Bábek

Pokračovala spolupráce na projektu ochrany velbloudů divokých.

skupina pro ochranu koně Převalského), ovšem vzhledem k omezeným možnostem cestování v online režimu. Během workshopu byly diskutovány otázky dalšího postupu, směřování a koncepce spolupráce v zájmu společných snah o posílení stávající populace koní Převalského v Mongolsku a otázky spolupráce v rámci oblasti Velké Gobi B. Tohoto setkání se zúčastnili také zástupci mongolského ministerstva životního prostředí a turismu, se kterými i nadále diskutujeme a rozvíjíme snahu o nalezení nové reintrodukční lokality pro koně Převalského na východě Mongolska. Rozvoj tohoto záměru je jednou z našich hlavních priorit. Na výzkumu mapujícím vhodné reintrodukční lokality úzce spolupracujeme s odborníky z katedry aplikované geoinformatiky a kartografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, z mongolského Institutu veterinární medicíny a z Mongolské zemědělské univerzity. Především ve druhé polovině roku probíhaly ve východním Mongolsku práce na výzkumu klíšťat a jimi přenášených chorob, zejména koňské piroplazmózy, která pro reintrodukované jedince představuje velké riziko. Výzkumný tým vyhodnocoval i další potenciální rizika, na jejichž základě vypracuje relevantní doporučení. Ve třetím čtvrtletí jsme jednali s organizací Mongolian Society of Mammalogy. Její výzkumný tým bude v kooperaci s dalšími odborníky následně provádět rozsáhlou studii proveditelnosti za účelem kompletního vyhodnocení podmínek pro plánovanou reintrodukcí koní Převalského ve východním Mongolsku. Tato studie se zaměří zejména na botanický průzkum, úživnost prostředí v jednotlivých ročních obdobích, vodní zdroje a jejich kvalitu, vliv lidského osídlení, výskyt hospodářských zvířat, výskyt krev sajících hmyzu, biodiverzitu a na možný vliv dalších faktorů prostředí.

Zoo Praha obdržela v říjnu 2021 za projekt „Návrat divokých koní“ a za dlouhodobé zásluhy o záchranu koně Převalského nejvyšší ocenění Světové asociace zoologických zahrad a akvárií WAZA Conservation Award.

Další in situ aktivity v Mongolsku realizujeme v širší oblasti Přísně chráněné oblasti Velká Gobi A, kde společně s naším dlouhodobým partnerem The Wild Camel Protection Foundation UK a s mongolskou nevládní organizací The Wild Camel Protection Foundation Mongolia rozvíjíme projekt na ochranu **velbloudů divokých** (*Camelus bactrianus*). I v roce 2021 pokračovala spolupráce na managementu stávající chovné stanice velbloudů v lokalitě Zachyn Us a na přípravách k vytvoření druhého chovného centra při severovýchodním okraji chráněné oblasti. V prosinci 2021 poskytla Zoo Praha odbornou veterinární stáž zástupci WCPF Mongolia Adiju Jadamsurenovi, který je zodpovědný za chod zmíněné stanice.

Mezi další druhy zvířat, jejichž ochranu Zoo Praha v Mongolsku dlouhodobě podporuje v rámci svých in situ projektů, patří **sajga mongolská** (*Saiga mongolica*). V západním Mongolsku pokračoval výzkum, jehož cílem je zejména stanovení potravních preferencí sajg a míry jejich kompetice s domácími zvířaty. Získaná data by v budoucnu měla být základem pro výběr nových lokalit pro případnou translokaci těchto ohrožených antilop.

V rámci zajištění dlouhodobé udržitelnosti našich ochrannářských aktivit jsme ve třetím čtvrtletí 2021 podepsali memorandum o spolupráci s mongolským ministerstvem životního prostředí a turismu, ve kterém jsme stvrdili společné cíle. Pro naše aktivity jsme tak získali záštitu a podporu ústředního orgánu ochrany přírody v Mongolsku na příští tři roky. Tato podpora je zcela zásadní zejména pro plánovaný projekt nové reintrodukční lokality pro koně Převalského ve východním Mongolsku. Věnovali jsme se také osvětovým aktivitám (například distribucí dokumentárního filmu *We help them to survive in Mongolia: Wild horses and camels* (Pomáháme jim přežít v Mongolsku: divocí koně a velbloudi)).

V roce 2021
podnikl
Toulavý
autobus
dvanáct jízd.

Foto: Olivier Le Que

TOULAVÝ AUTOBUS A DALŠÍ AKTIVITY VE STŘEDNÍ AFRICE

Také v roce 2021 pokračoval v Kamerunu další ze stěžejních in situ projektů Zoo Praha – „Toulavý autobus“. I tentokrát se soustředil na osvětové aktivity, jejichž cílem je seznámit obyvatele s problematikou ohrožení **goril nížinných** (*Gorilla g. gorilla*) v souvislosti s úbytkem přirozeného prostředí a všudypřítomným nelegálním lovem. Celý projekt je cílený na děti a obyvatele z okrajových částí biosférické rezervace Dja. V roce 2021 se celkem dvanácti environmentálně-vzdělávacích výprav Toulavého autobusu zúčastnilo 209 dětí ze škol v okolí rezervace.

Ve třetím čtvrtletí jsme podpořili znovuzavedení environmentálně-vzdělávacího programu určeného pro komunity žijící v okolí záchranné stanice, která se nachází vně Národního parku Mefou. Na vlastní cesty Toulavého autobusu navazují další vzdělávací činnosti, které jsou mimo jiné cílené na vytváření příležitostí pro alternativní zdroje obživy a tím související omezení konzumace bushmeatu neboli masa volně žijících zvířat. Aktuálním příkladem je zábavně-vzdělávací publikace *Gorilí pohádky*, kterou jsme nechali přeložit do místního dialektu badjoué, jímž hovoří početná komunita žijící v okolí rezervace Dja. Její vydání má posílit informovanost tamních obyvatel v oblasti ochrany přírody a ještě více tak zefektivnit naše ochranné snahy v tomto regionu. Kniha má současně velký potenciál stát se součástí osnov v rámci výuky místních jazyků a dialektů. Na podzim roku 2021 byla kniha úspěšně dokončena a zaslána do tisku a na začátku

V rámci osvětových aktivit ve střední Africe
se děti seznamují i s dopady nezákonného
lovu zvířat, jako jsou luskouni.

Foto: <žánra profilující vazba>

Foto: Miroslav Bobek

Gorila východní v Národním parku Kahuzi Biega

roku 2022 se plánuje její distribuce v Kamerunu. Jsme přesvědčeni, že pro dlouhodobou udržitelnost našich in situ aktivit a ochrany přírody obecně je podpora místních obyvatel, především pak nejmladší generace, klíčová. Umožnit jim vybudovat si pozitivní vztah k přírodě již v útlém věku je nejlepší způsob, jak k ochraně přírody a konkrétně goril přispět.

Na přelomu července a srpna proběhl v Kamerunu monitoring projektu „Toulavý autobus“ a řada jednání za účelem jeho dalšího rozvoje. Vedle monitoringu a kontrolní agendy bylo jedním z hlavních cílů cesty podepsání memoranda o spolupráci s kamerunským ministerstvem lesů a fauny, jehož účelem bylo převzetí záštity nad našimi ochrannářskými aktivitami a umožnění jejich efektivního rozvoje. Podpis tohoto memoranda je vyvrcholením naší mnohaleté snahy o ochranu přírody v Kamerunu a do budoucna má pro aktivitu Zoo Praha v této zemi mimořádný význam. Součástí delegace Zoo Praha byl odborník z Hudební a taneční fakulty Akademie múzických umění v Praze, který v průběhu celé cesty pořizoval audionahrávky kamerunské přírody za účelem zajištění maximální autentičnosti ozvučení nového pavilonu goril. Součástí cesty byla také řada schůzek s místními partnery. Prohloubili jsme spolupráci s ředitelem biosférické rezervace Dja, projednali jsme navázání na naši předchozí součinnost se správou této rezervace. Přislíbili jsme podporu pro strážce pro zefektivnění jejich pracovního výkonu. Během cesty jsme navštívili také poměrně nově vzniklou přírodní rezervaci Ngoyla, kde již v minulosti proběhla jednání s jejím ředitelem. Naše snahy o navázání spolupráce však byly v důsledku pandemie covid-19

pozastaveny. Po důkladném zhodnocení situace jsme se rozhodli poskytnout podporu strážcům rezervace a na konci roku 2021 byla za tímto účelem podepsána příslušná smlouva.

V srpnu 2021 jsme navázali novou spolupráci s organizací Living Forest Trust, jež provozuje farmu ekologicky udržitelného chovu larev nosatců *Rhynchophorus phoenicis* v NP Mefou a v oblasti Nyong. Podobné chovy představují alternativní řešení boje proti pytláctví a ilegální destrukci životního prostředí. Abychom tyto snahy maximálně podpořili, poskytli jsme organizaci finance na pořízení jednoho motocyklu k zefektivnění jejich činnosti.

Zoo Praha se začala angažovat také v ochraně kriticky ohrožených **goril východních** (*Gorilla g. graueri*) v Demokratické republice Kongo (DRC), kde spolu s místními organizacemi mapovala možnosti spolupráce. Bezpečnostní situace v DRC má na gorily a jejich populace velké negativní dopady. Na podzim 2021 tam proto proběhla první pracovní cesta zástupců Zoo Praha. V lednu roku 2022 by na ni měla navázat další pracovní cesta za účelem podpory Národního parku Kahuzi Biega, který se nachází na východě DRC a je zásadní lokalitou pro ochranu gorily východní. V horských částech národního parku žije v současnosti asi 250 goril včetně dvou zcela a dvou částečně habituovaných skupin. Jejich početnost v nížinných oblastech není známa. Navzdory bezpečnostní situaci v zemi byly habituované skupiny goril cílem turistů, kterých před pandemií covidu-19 přijíždělo až 400 ročně. Aktuální počty dosahují pouhých 50–60 turistů. Právě podpora rozvoje turismu se pro další ochranu goril jeví jako velmi důležitá.

NA POMOC AUSTRÁLII

Na konci roku 2021 pokračovala naše podpora několika projektů na území Austrálie, z nichž drtivá většina vznikla jako reakce na tamní rozsáhlé požáry v letech 2019 a 2020. Projekty podporované Zoo Praha se zaměřovaly nejen na akutní pomoc ohroženým zvířatům, ale také na jejich rehabilitaci a podporu center, která o ně pečují. Mezi naše hlavní australské partnery, se kterými jsme v roce 2021 spolupracovali, se řadí Zoos Victoria, Mt Rothwell, Adelaide Zoo a Australian Ecosystems Foundation Inc. V Mt Rothwell a Zoos Victoria jsme podporovali projekty na ochranu ohroženého jižního **klokana skalního** (*Petrogale penicillata*). Mt Rothwell za přispění Zoo Praha založil Mt Rose Sanctuary, což je nový ekosystém bez volně žijících zavlečených predátorů. Zoos Victoria jsme pomohli s rozšířením chovných prostor v Healesville Sanctuary podporou výstavby rozlehlého přírodního výběhu v Národní rezervaci Tidbinbilla. Aktivitu obou organizací se zaměřovaly na chov, výzkum, monitoring a vypouštění jedinců do volné přírody.

Ve druhém čtvrtletí 2021 jsme zahájili krátkodobou podporu projektu Adelaide Zoo na ochranu kriticky ohrožené **krátkokrčky hnědavé** (*Pseudemydura umbrina*). Tato sladkovodní želva je endemickým druhem jihozápadní Austrálie a její celková populace včetně jedinců chovaných v lidské péči se pohybuje mezi 400–500 zvířaty. Volně žijící populace se nacházejí pouze ve dvou malých národních rezervacích. V únoru 2021 se však přes jednu z rezervací prohnal požár, který tuto populaci zcela zdevastoval. V reakci na tuto skutečnost jsme našim partnerům poskytli prostředky na pořízení inkubátoru pro posílení chovného programu a zapojili jsme se do následných aktivit spojených s návratem a záchranou populací krátkokrček v přírodě.

Dále jsme spolupracovali na projektu záchrany unikátní a kriticky ohrožené **strašilky humří** (*Dryococelus australis*). Ten probíhá opět v režii Zoos Victoria, která spravuje Zoo Melbourne, kde jsou strašilky humří chovány v lidské péči. Podpora byla směřována zejména na výzkum genomu, který je zásadní pro posouzení genetické diverzity a pro následné využití populací ze záchovného programu pro návrat do přírody.

Zoo Praha během celého roku podporovala Zoos Victoria také při posílení chovného programu kriticky ohrožené **paropuchy corroboree** (*Pseudophryne corroboree*) a návazných aktivit

Foto: archiv Australian Ecosystems Foundation

Vakopch trpasličí

spojených s úpravou a rozšířením chovných prostor v Melbourne Zoo a Healesville Sanctuary. Součástí programu je hledání lokalit v oblasti Mt. Kosciuszko vhodných k vypouštění jedinců zpět do volné přírody, i výzkum příčin vysoké úmrtnosti u raného embryonálního stádia paropuch (ročně činí úmrtnost 40–60 %).

Mezi další dlouhodobější in situ projekty podporované Zoo Praha v této oblasti se řadí záchrana **vakopcha trpasličího** (*Burramys parvus*) a podpora populací ďábla medvědivitého. Na projektech zaměřujících se na vakopcha trpasličího spolupracujeme s Australian Ecosystems Foundation, kde Zoo Praha podpořila například výstavbu chovného centra Secret Creek Sanctuary. Toto centrum bylo ke konci roku 2021 dokončeno. Vakopši by v něm měli být adaptováni na nové prostředí a následně vypuštěni do přírody.

Co se týká **ďáblů medvědivitých** (*Sarcophilus harrisii*), Zoo Praha se angažuje v projektu zaměřeném na management pojištěné populace ďáblů medvědivitých na Mariině ostrově, která je prosta smrtelného infekčního nádorového onemocnění tváře, jež je nyní na Tasmánii pro tento druh hlavní hrozbou.

Foto: Jiri Bilek

Klokan skalní
v Mt Rothwell

Podpořili jsme vytvoření krmného místa pro supy v bulharských Rodopech.

Z DALŠÍCH IN SITU PROJEKTŮ

■ Nadále jsme spolupracovali na projektu ochrany **gibona annámského** (*Nomascus annamensis*) ve Vietnamu, jehož cílem je zejména přispívat k realizaci aktivit vedoucích k ochraně tohoto druhu a ke zvýšení jeho početnosti v přírodě. Mezi tyto aktivity patřila mimo jiné podpora dlouhodobého monitorovacího a výzkumného programu v Národním parku Kon Ka Kinh a v dalších oblastech výskytu druhu, dále pak osvětová a vzdělávací činnost, jež má za cíl seznámit místní obyvatele s potřebou a přínosností ochrany gibbonů a jejich životního prostředí.

■ Na pomezí Laosu a Vietnamu jsme v průběhu celého roku pomáhali chránit kriticky ohroženou **saolu** (*Pseudoryx nghetinhensis*), enigmatického, teprve nedávno popsaného kopytníka žijícího v lesích Annámského pohoří. Podporovali jsme také nově vzniklou organizaci Saola Foundation for Annamite Mountains Conservation, v níž se Zoo Praha stala „zakládajícím dárce“. Aktivity této organizace se zaměřují především na identifikaci míst výskytu saoly s cílem nalezení volně žijících jedinců a určení, zdali mohou být bezpečně odchyceni pro založení jejich záchraného chovu v lidské péči. Naše aktivity jsme rozšířili o podporu provozu výzkumného terénního týmu, jenž je klíčovým prvkem

v nalezení saoly. Na záchraně saoly také nadále spolupracujeme s organizací Global Wildlife Conservation, pod níž byla zřízena pracovní skupina Saola Working Group. Zapojili jsme se do jejich ambiciózního programu, který kombinuje jak potenciální chov saol v lidské péči, tak ochranu saol ve volné přírodě. Po dobu následujících tří let budeme přispívat na provozní náklady organizace a pokračovat tak v naší dlouhodobé spolupráci.

■ V roce 2021 jsme pokračovali rovněž v ochraně kriticky ohrožených ptačích druhů. Podporujeme například záchraný projekt týkající se **volavky císařské** (*Ardea insignis*) v Bhútánu. Na tomto projektu dlouhodobě spolupracujeme s Royal Society for Protection of Nature Bhutan. V minulosti se vždy jednalo pouze o odbornou podporu chovatelů. V březnu jsme však našim partnerům odeslali veterinární vybavení a další potřeby pro chov, které nelze v Bhútánu pořídit. Toto vybavení je zcela nezbytné pro zajištění základní péče a případný další rozvoj ochrannářských aktivit.

■ Další zemí, kde jsme rozvíjeli in situ projekty, je Indonésie. V rámci ochrany **luskounů ostrovních** (*Manis javanica*) jsme zde podpořili „Trenggiling Conservation Program“ za účelem zmírnění dopadu nelegálního lovu na Sumatře. Díky naší podpoře byla na podzim úspěšně dokončena výstavba záchraného a rehabilitačního centra pro luskouny.

■ Ve třetím čtvrtletí jsme podpořili organizaci Yayasan Cikananga Konservasi Terpadu, která se aktivně věnuje ochraně pěvců na Jávě. Patří k nim například kriticky ohrožená **kras-ka jávská** (*Cissa thalassina*), **majna černokřídlá** (*Acridotheres melanopterus*) nebo **sojkovec rezavočelý** (*Garrulax rufifrons*). Naše pomoc byla využita pro zajištění výživových doplňků a dezinfekčních prostředků nezbytných pro chov ptáků a údržbu chovných prostor, na rozšíření stávajících volier a na rozšíření chovu krmeného hmyzu a hlodavců.

■ Úspěšně pokračoval také projekt na ochranu **gaviálů indických** (*Gavialis gangeticus*) v oblasti řeky Čambal v Indii, kde Zoo Praha dlouhodobě spolupracuje s organizací The Madras Crocodile Bank Trust. Jde o jedinou životaschopnou populaci gaviálů indických. Prostřednictvím konvenční telemetrie

Průzkum v okolí usedlosti Sklenářka v rámci chystané reintrodukce modráška východního

zde byla shromažďována nejen cenná data o tom, jak gaviáli využívají svůj životní prostor v čase, ale také důležité a dosud neznámé informace o jejich ekologii a rozmnožování. Souběžné a neméně důležité aktivity se týkají osvětové a ochranné práce s místními komunitami, školami a orgány místní samosprávy včetně složek ochrany přírody.

- V neposlední řadě se podílíme na in situ projektech v Jižní Americe. V Brazílii podporujeme dva kriticky ohrožené druhy ptáků – aru Learova a morčáka paranského. Při ochraně **ary Learova** (*Anodorhynchus leari*) spolupracujeme s odborníky koordinujícími záchranný program (Lear's Macaw Rescue Program). Naše podpora je určena zejména na veterinární a následnou péči o zachráněné jedince včetně jejich návratu zpět do přírody. Tito papoušci jsou endemiti oblasti Caatinga a čelí ohrožení v důsledku odlesňování a dalších lidských aktivit včetně nelegálního obchodu se zvířaty. Projekt má velký potenciál a předpokládáme, že v jeho podpoře budeme pokračovat také v nadcházejících letech.

- **Morčák paranský** (*Mergus octosetaceus*) je rybožravý druh kachny, jehož početnost se celosvětově odhaduje na pár set jedinců. Ti jsou rovněž ohroženi úbytkem a degradací svého přirozeného prostředí. Zoo Praha poskytla brazilské organizaci Natureza do Futuro při Zooparku Itatiba prostředky k vybudování nového filtračního systému pro nádrže v sedmácti voliérách morčáků paranských a na další náklady s tím spojené. Pro záchranu morčáků a lepší poznání způsobu jejich života je zásadní zajistit takové podmínky, které co nejlépe simulují jejich původní prostředí. Zajištění kontinuálního přístupu čisté tekoucí vody je v tomto smyslu zcela zásadním atributem pro úspěšný chov morčáků v lidské péči a pro jejich budoucí návrat do volné přírody.

- V Paraguai jsme v průběhu roku 2021 pokračovali v podpoře ochrany ohrožených **pekariů Wagnerových** (*Catagonus wagneri*). Naše podpora byla určena na provozní náklady chovné stanice, kterou spravuje naše partnerská organizace Centro Chaqueño para La Conservación e Investigación – Proyecto Taguá. Ta vede jediný chov pekariů Wagnerových v lidské péči v Jižní Americe a jediný kontinuální výzkum a monitoring jejich populace.

- V Evropě jsme se v tomto roce podíleli již tradičně na ochraně supy mrchožravého. O ochranu **supy mrchožravého** (*Neophron percnopterus*) se Zoo Praha dlouhodobě zasazuje v rámci projektu na Balkáně, kam mimo jiné transportujeme jedince z vlastních chovů. Spolupracujeme s bulharskou organizací Green Balkans Wildlife Rehabilitation and Breeding Centre, která supy následně vypouští do přírody. Na začátku září 2021 zde proběhl monitoring projektu. Na jeho základě byla dohodnuta spolupráce v oblastech údržby, obnovy a optimalizace kamerového systému tak, aby mohl být zajištěn online monitoring z hnízdních plošin. Zoo Praha se rovněž podílela na nákladech na logistiku nezbytnou k zajištění spolupráce s místními farmáři a orgány místní samosprávy za účelem kontinuálního monitoringu populace supy mrchožravého v oblasti Partizanin.

- Podporujeme také projekty na ochranu a reintrodukci **zubra** (*Bison bonasus*). Letos na podzim německý Tierpark Berlin úspěšně převezl devět zubrů (včetně dvouleté samice Prixi odchované v pražské zoo) do ázerbájdžánského Národního

Vypouštění mladých karasů do mlýnského náhonu v zoo

Příprava materiální pomoci v rámci projektu na ochranu volavky císařské

Foto: Petr Hamerník

parku Shahdag, kde budou zvířata po krátké adaptaci vypuštěna do přírody. Projekt spoluorganizuje Světový fond na ochranu přírody (WWF) za podpory Ministerstva ekologie a přírodních zdrojů republiky Ázerbájdžán a Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA).

- Jak již bylo řečeno, Zoo Praha se v roce 2021 věnovala také **in situ projektům na území České republiky**. Kromě projektů na ochranu volně žijících populací **užovky podplamaté** (*Natrix tessellata*), **ještěrky zelené** (*Lacerta viridis*) nebo **sysla obecného** (*Spermophilus citellus*) vznikly i další, nové projekty. Spolu s partnery jsme úspěšně rozvíjeli projekt na výzkum a ochranu **karase obecného** (*Carassius carassius*). Tento projekt vznikl ve spolupráci s Biologickým centrem AV ČR a Českou zemědělskou univerzitou. Šlo především o genetické výzkumy při hledání populací karasů obecných nezatížených hybridizací s invazním karasem stříbřitým.
- Další projekt probíhal ve spolupráci s neziskovou organizací Třesina, kde jsme se angažovali v managementu přírodní památky Sklenářka v areálu Zoo Praha a v následné reintrodukci **modrásky východního** (*Pseudophilotes vicrama*).

MALVÍNA KAHLEOVÁ
PRACOVNÍK IN SITU ■

Foto: Miroslav Bobek

Foto: Petr Hamerník

Foto: Petr Hanenřík

Enrichment si užívaly
i sloní samičky.

Pracoviště enrichmentu a welfare

Vzhledem k protiepidemickým vládním opatřením byly pro návštěvníky zahájeny tvořivé dílny na výrobu enrichmentu až od června 2021. Jeho využití u zvířat mohla veřejnost sledovat nejen přímo v zoo, ale i prostřednictvím internetu.

Také aktivity související s enrichmentem byly v roce 2021 poznamenány protiepidemickými opatřeními. Vzhledem k uzavření zoo pro návštěvníky z důvodu pandemie covid-19 nebylo tedy na začátku roku možné zorganizovat žádné workshopy na výrobu enrichmentových prvků. Kromě nákupů některých prvků nebo darů od sponzorů tak musely veškeré přípravy probíhat vlastními silami pracovníků zoo. Podařilo se však navázat spolupráci s firmou, která se zabývá výrobou dřevěných hlavolamů pro domácí zvířata. Společně nyní navrhujeme modely vhodné i pro druhy chované v zoo. Například pro nestory kea již bylo vyrobeno více než deset prototypů.

První workshop se konal až v polovině června, a to za přísných hygienických podmínek. Během léta již probíhaly tyto akce standardně. S konceptem enrichmentu měli možnost se seznámit také účastníci prázdninových příměstských táborů. V září byla uspořádána celodenní akce pro děti ze tří dětských domovů a začátkem prosince také pro členy zookroužku, který pracuje při Zoo Praha. Veřejnosti byl enrichment prezentován během významných akcí zařazených do programu zoo, prostřednictvím youtubového kanálu *Krátce ze zoo* či dalších sociálních sítí. V listopadu byly pro průvodce Zoo Praha uspořádány dvě přednášky o problematice enrichmentu a welfare.

Pro pracovníky zoologického útvaru byla zřízena průběžně doplňovaná online knihovna odborných článků a jiných publikací, které se týkají welfare a enrichmentu. Součástí knihovny jsou i podklady pro hodnocení welfare, chovatelské manuály nebo

dokumenty týkající se příslušné legislativy. Aktuální informace napomáhají i při navrhování enrichmentu podle druhově specifických potřeb.

Začátkem května byli poprvé po zimě vypuštěni do venkovního výběhu orangutani. Všichni členové skupiny ihned začali prozkoumávat nový prvek – modulární potravní hlavolam. Na vyhodnocení účinnosti tohoto hlavolamu a způsobu jeho řešení jednotlivými orangutany spolupracujeme s Českou zemědělskou univerzitou v rámci studentské práce.

V roce 2020 jsme započali na volných místech v zázemí zoo s vysazováním a pěstováním rostlin pro zajištění potravního nebo senzorického enrichmentu. Tyto aktivity pokračovaly i v roce 2021. Například za pavilonem Indonéská džungle byla zřízena minizahrádka s jedlými květy a bylinkami a do bývalého Pavilonu velkých savců v dolní části areálu byly převezeny k dopěstování rostliny aframomů a jiných teplomilných rostlin (například banánovníky, ibišky a šáchory). Kromě pozemků pod elektrickým vedením, vhodných pro sklizeň okusu, byl ve spolupráci s pracovníky MHMP (Odbor ochrany prostředí, oddělení péče o zeleň) vytipován i pozemek, na kterém by bylo možné založit vlastní plantáž vybraných druhů dřevin. Šlo by o pilotní projekt, na základě získaných dat by následně mohla být vysazena rozsáhlejší plantáž.

MGR. MARKÉTA LAVICKÁ
SPECIALISTKA NA ENRICHMENT A WELFARE

**Materiál pro výrobu
enrichmentu**

Foto: Petr Hamerník

**Workshopy na výrobu
enrichmentu probíhaly
za příslušných
hygienických podmínek.**

Foto: Petr Hamerník

**Gorilí samec
Richard s novým
enrichmentovým
prvkem**

Foto: Petr Hamerník

Foto: Petr Hanemánek

Vánoční nadílku od návštěvníků musí krmiváři pečlivě zkontrolovat.

Ostatní odborné zoologické činnosti

Kromě pěti chovatelských úseků patří do zoologického útvaru i další oddělení, zajišťující související zoologické aktivity.

ODDĚLENÍ DOKUMENTACE A KNIHOVNA

Oddělení dokumentace nadále zajišťovalo evidenci stavů chovaných zvířat v elektronickém systému Animalia. Probíhala i správa elektronického provozního deníku. Do systému Animalia byla průběžně vkládána aktuální data a historické karty chovaných druhů. Během roku 2021 bylo zajišťováno vydávání registračních listů a výjimek z komerčních činností CITES a bylo žádáno o povolení chovu zvláště chráněných druhů a druhů podléhajících odlišnému postupu podle zákona 114/1992 Sb.

V první polovině roku 2021 bylo vydáno 46. číslo sborníku *Gazella* v rozsahu 176 stran s odbornými a historickými příspěvky. Zároveň byly rozeslány jeho povinné výtisky a současně výtisky v rámci výměnných titulů. Počátkem roku 2021 byla zpracována publikace *Ročenka Unie českých a slovenských zoologických zahrad* za rok 2020, v níž byla ve spolupráci se zoology a evidenčními pracovníky českých a slovenských zoologických zahrad shromážděna všechna data o chovu jednotlivých druhů zvířat v rámci UCSZOO. Ročenka byla následně během druhého pololetí distribuována jak v elektronické, tak v tištěné podobě.

V listopadu 2021 proběhl tradiční seminář dokumentačních pracovníků zoologických zahrad v rámci odborných komisí UCSZOO v Kostelci nad Černými Lesy společně s komisí UCSZOO pro transport zvířat a zoologicko-legislativní komisí.

Nadále probíhalo shromažďování a evidence upomínkových předmětů a tiskových titulů vydaných v tomto roce Zoo Praha a byl průběžně doplňován jejich seznam. V rámci správy archivu oddělení pokračovalo skenování a popis historických fotografií chovaných živočišných druhů (zejména ucelené soubory jednotlivých živočišných skupin), které byly poté ukládány na podnikový server pro potřeby jednotlivých oddělení.

V roce 2021 pokračovala dlouhodobá spolupráce s přírodovědeckým oddělením Národního muzea při záchraně a zpracování cenného zoologického materiálu pro vědecké, expoziční a výukové účely. V průběhu roku bylo pracovníkům muzea předáno 129 kádavérů ptáků, savců a plazů.

Součástí oddělení je knihovna Zoologické zahrady hlavního města Prahy, která je registrovaná v systému specializovaných knihoven ČR. V roce 2021 měla knihovna 526 registrovaných čtenářů a proběhlo skoro 700 absenčních, prezenčních a prolongačních služeb. Internet a jiné elektronické služby využilo v knihovně téměř 90 čtenářů.

Také v roce 2021 byla knihovna pro návštěvníky z důvodů pandemických restrikcí po několik měsíců uzavřena. Elektronický katalog využilo kolem 1 200 zájemců (vstupy v knihovně i mimo ni).

Čtenáři využívali elektronický výpůjční protokol i mimo knihovnu, v rámci zdravotních a hygienických předpisů byla zprovozněno jen jedno studijní místo ve studovně.

Knihovna jako každoročně zajišťovala expedici odborných a výměnných publikací včetně povinných výtisků publikací a časopisů knihovnám v České republice a jiné služby v rámci aktuálních interních i externích požadavků.

ALENA HOFRICHTEROVÁ,
ODDĚLENÍ DOKUMENTACE
ING. LUCIE WÄGNEROVÁ,
VEDOUcí KNIHOVNY ■

ODDĚLENÍ OBCHODU A VÝMĚNY ZVÍŘAT

Oddělení obchodu a výměny zvířat zajistilo během roku 2021 přesun 689 jedinců zvířat. Celkem 108 obchodních případů (370 jedinců) proběhlo v rámci České republiky, ve zbývajících 119 případech (319 jedinců) šlo o spolupráci se zahraničím. Jako v jiných letech byl v převaze počet zvířat, která odešla do jiných chovatelských zařízení (celkem 483 jedinců), příchody z jiných chovatelských zařízení se týkaly jen 206 zvířat. V roce 2021 jsme spolupracovali celkem se 135 partnery.

ING. MIROSLAV MACHEK
VEDOUcí ODDĚLENÍ ■

KRMIVÁŘSKÉ ODDĚLENÍ

Roční spotřeba některých druhů krmiv byla v roce 2021 následující: seno 402 100 kg, sláma 51 200 kg, mrkev 72 518 kg, jablka 32 699 kg, banány 4 882 kg, hovězí maso 47 996 kg, myši (živé i mražené) 158 865 ks, červi (všechny druhy) 2 065 l, cvrčci (všechny velikosti) 2 454 l.

Zvířata z pavilonu koní Převalského bylo třeba před jeho demolicí odstěhovat.

Foto: Petr Hanemík

Obdobně jako v předešlém roce byl i rok 2021 poznamenán pandemií covidu-19 a s ní souvisejícími občasnými výpadky v dodávkách některých našich dodavatelů krmiv. Vzhledem k dostatečným průběžným zásobám, speciálně vytvářeným pro eliminaci tohoto rizika, však distribuce potřebného krmiva nebyla ohrožena. Na začátku roku jsme zahájili jednání o dodávkách okusu a sena z některých pražských městských částí a z pozemků Magistrátu hl. m. Prahy. Tento záměr se podařilo zrealizovat a v létě jsme pořizovali malé balíky sena od Lesů HMP. Pravidelné dovozy čtyř kontejnerů okusu denně nám v létě zkomplikovalo vyřazení jednoho z nákladních aut z provozu. Po dohodě s rozvodnými závody jsme začali vyřezávat okusy pod vedením vysokého napětí v Praze – Chabrech a po jednání s Magistrátem HMP pokračovalo řezání i na jeho pozemcích (například v Modřanech), čímž jsme vzniklý výpadek nahradili. Od začátku června až do konce října (což byla nejdelší doba za posledních asi dvacet let) jsme sekali zelenou píci na louce nad Trojou a na pozemcích kolem trojského kanálu. Nepřítomnost návštěvníků v uzavřené zoo jsme využili k důkladné a rozsáhlé deratizaci prostor v dolní části areálu podél řeky a k celkové rekultivaci výběhu u populární tramvajky. Od jara do pozdního podzimu probíhalo řízené spásání pozemků kolem Sklenářky našimi ovci a kozami.

Průběžně jsme nakupovali i seno a otavy, které máme zčásti uskladněné ve vlastních prostorách a zčásti přímo u dodavatelů. Sklizeň byla v roce 2021 na rozdíl od předešlých let výjimečně dobrá a sena ve výborné kvalitě a v příznivé ceně byl dostatek. Totéž platí o senu vojtěškovém, které jsme byli schopni zajistit jak v malých, tak ve velkých balících. Zároveň jsme během tohoto období dokázali vytvořit dostatečnou zásobu letniny (sušených dubových olistěných větví) na zimní období i potřebnou zásobu mraženého okusu.

ANTONÍN MRÁZEK
VEDOUcí ODDĚLENÍ ■

VEŘEJNOST

Rok 2021 v Zoo Praha byl sice stejně jako rok předchozí poznamenán pandemií covidu-19, přesto se odehrával ve znamení návratu návštěvnosti i programových, vzdělávacích a dalších aktivit.

Návštěvnost

Celkově byla Zoo Praha v roce 2021 uzavřena 101 dnů, počítadlo návštěvnosti se nakonec zastavilo na čísle 962 987 osob. Oproti roku 2020 byla návštěvnost o 110 000 osob vyšší.

Foto: Monika Dolejšová

V prvním čtvrtletí roku 2021 nastala v pořadí již třetí uzavírka Zoo Praha z důvodu vládních opatření v boji s pandemií covidu-19. Hlavní činnost návštěvnického servisu se tak přesunula do virtuálního, tedy telefonického a online prostředí.

Zaznamenali jsme zvýšený zájem veřejnosti, která se kromě morální podpory aktivně zapojila nejen do tradičních programů typu adopce a sponzoringu, ale i do nových fundraisingových projektů. V nemalé míře nám naši příznivci pomohli nákupem zboží na e-shopu či poskytnutím různých krmiv pro zvířata, která nechávali u bran zoologické zahrady. Výjimkou nebyli ani dobrovolníci hlásící se k práci jakéhokoliv druhu.

Dne 12. dubna byla Zoo Praha opět otevřena, ovšem v omezeném režimu a za předpokladu dodržování řady bezpečnostních opatření. Do 17. května byla povolena kapacita pouze 20 % návštěvníků z maximální kapacity areálu (tedy 4 000 osob) v jeden čas, do 30. května se kapacita zvýšila na 50 % návštěvníků (10 000 osob). Od 31. května byla zoologická zahrada otevřena již bez omezení počtu návštěvníků.

Od července jsme mohli zcela otevřít veškeré pavilony, i když za předpokladu omezení kapacity osob uvnitř a povinnosti nošení respirátorů či roušek, což bylo aktivně kontrolováno pracovníky informační služby. Návštěvnost v prázdninových měsících částečně podpořila akce „V Praze jako doma,“ jež byla určena

hostům pražských hotelů, kteří s ubytováním v hotelích získali možnost navštívit vybrané památky zdarma oproti vydaným voucherům. Celkem tuto formu vstupu využilo 24 028 návštěvníků, o 1 337 více než během stejné akce v roce minulém.

Také v posledním čtvrtletí 2021 jsme z důvodu platných protiepidemických opatření zaznamenali nižší návštěvnost než v letech předchozích. Již ale nedošlo k uzavření Zoo Praha jako v roce předchozím. Den sponzorů, který byl společně s doprovodným programem plánován na 4. 12. 2021, se nakonec nemohl konat z důvodu zhoršení epidemické situace. Všem našim podporovatelům byly online zaslány vstupenky prodlouženy do zahájení sezony, tedy do 26. března 2022. Vyhlášení cen Richard proběhlo formou živého streamu.

Půlmiliontý návštěvník

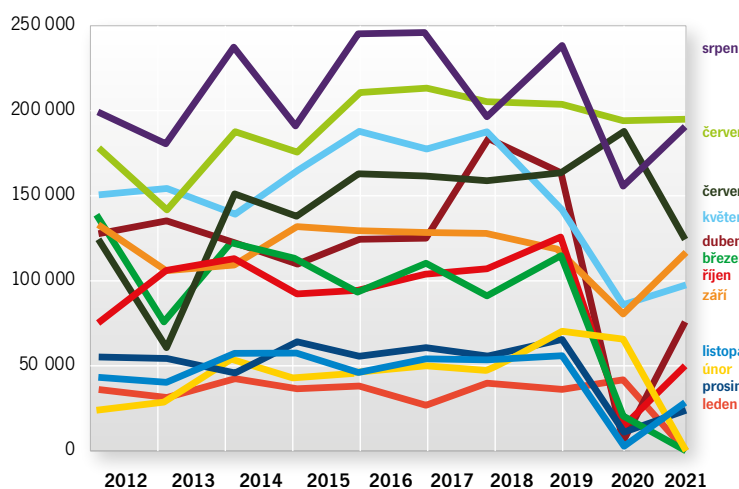
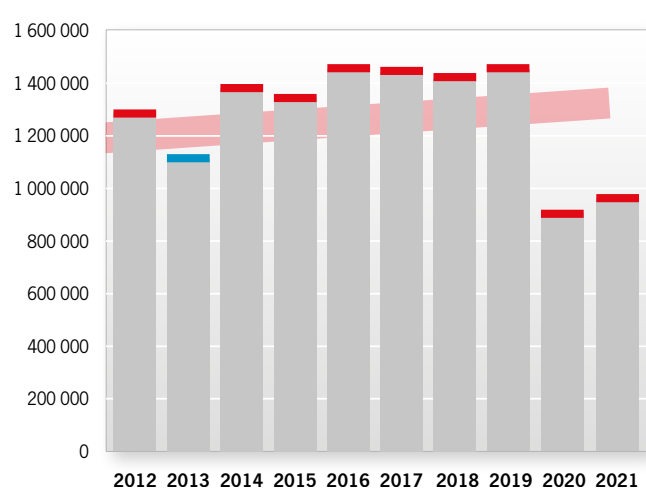
Na půlmiliontého návštěvníka jsme v roce 2021 čekali ještě o něco déle než v roce předchozím. Až 3. srpna jsme přivítali paní Čermákovou a pana Beera s dětmi – devítiletou Natálií, čtyřletou Emou a tříletým Davidem. Nejvíce se těšili na gorilího samce Richarda a z dárečků je potěšil hlavně plyšový medojed.

Miliontého návštěvníka jsme po dlouhých letech nedostali možnost přivítat vůbec.

MGR. JANA ŠTURMOVÁ
VEDOUcí NÁVŠTĚVNICKÉHO SERVISU

Tab. 8: Srovnání návštěvnosti v jednotlivých měsících v letech 2012–2021

Měsíc/rok	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Leden	0	48 596	31 729	43 922	25 451	32 518	34 356	42 414	31 358	36 045
Únor	0	54 794	62 626	39 573	46 959	48 547	40 974	53 928	28 618	23 881
Březen	0	21 535	107 452	81 627	110 340	97 600	104 092	122 713	75 827	138 817
Duben	75 952	5 572	152 772	182 233	125 940	125 265	111 619	122 348	135 280	127 719
Květen	97 208	85 557	140 362	182 273	168 521	182 843	165 689	139 162	154 341	150 570
Červen	125 255	186 684	152 547	148 009	156 723	159 280	138 306	151 119	60 712	124 456
Červenec	186 558	187 487	201 289	206 033	231 231	228 595	178 195	187 693	141 694	178 169
Srpen	193 953	156 816	236 808	194 156	242 037	242 095	191 422	237 439	180 635	199 288
Září	114 552	70 865	120 544	128 480	129 174	133 875	135 330	109 262	105 906	133 004
Říjen	99 649	18 259	133 083	117 426	101 900	96 455	95 982	113 041	106 111	75 201
Listopad	33 851	0	51 891	51 760	51 988	49 029	57 026	57 347	40 322	43 214
Prosinec	36 009	15 458	65 423	51 999	54 862	52 251	65 391	45 777	54 287	55 184
Celkem	962 987	851 623	1 456 526	1 427 491	1 445 126	1 448 353	1 318 382	1 382 243	1 115 091	1 285 548

Graf 1: Srovnání návštěvnosti v jednotlivých měsících v letech 2012–2021

Graf 2: Vývoj návštěvnosti v letech 2012–2021

Tab. 9: Srovnání dnů s nejvyšší návštěvností v letech 2020 a 2021

2020		2021	
počet osob	datum	počet osob	datum
14 222	27. června	12 753	25. srpna
13 457	13. června	10 720	21. srpna
11 045	5. srpna	10 520	4. července
11 000	28. června	10 504	7. srpna
10 747	21. června	9 591	26. září

Tab. 10: Přehled příchodu půlmiliontého a miliontého návštěvníka v letech 2012–2021

rok	celková návštěvnost	půlmiliontý návštěvník	miliontý návštěvník
2012	1 285 548	6. června	6. září
2013	1 115 091	4. července	27. října
2014	1 382 243	3. června	24. srpna
2015	1 318 382	11. června	10. září
2016	1 448 353	4. června	16. září
2017	1 445 126	5. června	19. srpna
2018	1 427 491	26. května	21. srpna
2019	1 456 526	1. června	20. srpna
2020	851 623	17. července	–
2021	962 987	3. srpna	–

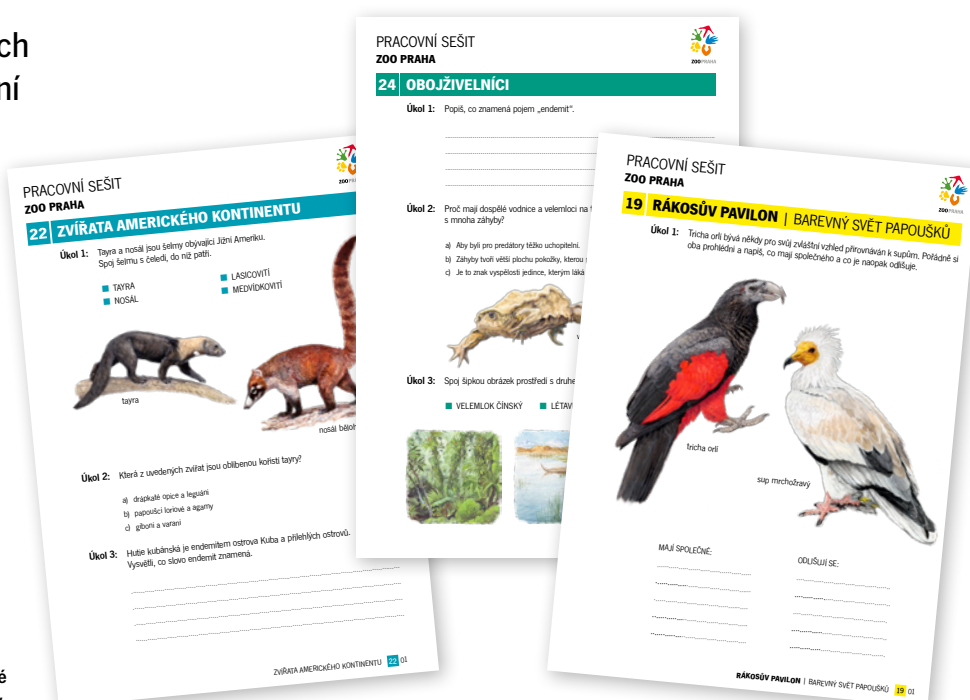

Foto: Oliver Le Qun

Součástí příměstských táborů byla i setkání s chovateli.

Programy a vzdělávání

Jedním z hlavních cílů zoologických zahrad na celém světě je vytváření pozitivního vztahu veřejnosti k přírodě jako celku. K naplnění tohoto úkolu slouží mnoho různých vzdělávacích i zábavných aktivit, informační systém či drobné i obsáhlejší publikace.

Pro školy byly vydány nové pracovní materiály.

PROGRAMY PRO VEŘEJNOST

K tradičnímu repertoáru aktivit Zoo Praha patří programové akce pro širokou návštěvnickou veřejnost. Jsou obvykle celodenní, konají se o víkendech a svátcích a jejich náplň je přizpůsobena dospělým i dětským návštěvníkům. V roce 2021 byl program navázán na významnou událost v historii Zoo Praha – uplynulo devadesát let od jejího zpřístupnění návštěvníkům. Jednotlivé akce proto představovaly historii naší zoologické zahrady, proměny pavilonů a expozic i příběhy jejích zvířecích obyvatel. Návštěvníky jsme seznamovali také s tím, jaké projekty plánuje zoo v budoucnu. Oslavy vyvrcholily velkou výroční slavností konanou na konci září.

Program byl zejména v prvním čtvrtletí roku do značné míry ovlivněn situací související s epidemií covid-19, pro kterou musel být upraven, redukován či nahrazen programem realizovatelným virtuální formou.

Zahájení sezony (27. března 2021)

Zahájení 90. hlavní sezony Zoo Praha proběhlo z důvodu uzavření zoologické zahrady související s pandemií covidu-19 netradičně bez návštěvníků a stejně jako v minulém roce bylo zprostřed-

kováno živým vysíláním České televize. Během čtyř dopoledních vstupů navštívili diváci stavbu nového pavilonu goril a představili jsme jim bohatou historii naší zoo. Pokřtili jsme knihu *Ztichlá zoo: Co jste kvůli pandemii neviděli* a zahájili jsme stejnojmennou výstavu před Vzdělávacím centrem. Vyvrcholením programu se stala oslava prvních narozenin sloní samičky Lakuny, která dostala velký třípatrový dort z proutí, ovoce a zeleniny. Součástí televizního přenosu byla také divácká soutěž o knihu *Ztichlá zoo*, do níž se zapojilo několik set soutěžících.

Jubilejní slavnost (28. září 2021)

Velkolepá oslava u příležitosti devadesáti let od otevření Zoo Praha se nesla v duchu třicátých let minulého století. Dobovou atmosféru navodily kostýmy, automobily, účesy a v neposlední řadě i tematicky laděná taneční a hudební vystoupení. Ředitel Zoo Praha Miroslav Bobek přivítal hosty – primátora hl. m. Prahy Zdeňka Hřibu, náměstkyni primátora Petra Hlubučku, režiséra seriálu *První republika* Biseru Arichteva a herce Tomáše Töpfera a Veroniku Arichtevu. Hlavní program zahájil živý přenos

Výroční slavnost se nesla v duchu
třicátých let minulého století.

K autentické atmosféře třicátých let přispěly dobové kostýmy hostů a zaměstnanců zoo i vozidla včetně motocyklu s reklamou zoo.

Foto: Petr Hamenik

pořadu *Tobogán* Českého rozhlasu Dvojka, který byl vysílán z divadélka Archa. Hlavními body dne byly dva křty – jednak knihy *Zoo pro hlavní město* autorky Hany Heráňové, jednak deskové hry *Po stopách v Zoo Praha*. Odpoledne zakončilo představení speciální edice *Trojských tolarů* za účasti generálního ředitele Státní tiskárny cenin Tomáše Hebelky. Pro návštěvníky byl připraven také fotokoutek či vědomostní soutěže o drobné ceny. O hudební doprovod se v průběhu dne postala skupina Sunny Swing Orchestra a Sestry Havelkovy.

Předávání Cen Richard (4. prosince 2021)

Ani tentokrát jsme se nevzdali ocenění našich partnerů, kteří významně podpořili aktivity Zoo Praha. Velkého Richarda jsme udělili řediteli Přísně chráněné oblasti Velká Gobi B Ganbátaru Oyunsaihanovi (cenu převzal v jeho nepřítomnosti velvyslanec Mongolska v ČR Damdin Gansuch). Divokého Richarda si odnesl Pavel Procházka, jednatel společnosti Great Eat, s. r. o. Malý Richard putoval do ZŠ Špitálská v Praze 9. Třináctý ročník udílení cen mohli příznivci pražské zoo sledovat v přímém přenosu na Facebooku. Součástí dne byla také přednáška Barbory Dobiášové o koních Převalského a o projektu „Návrat divokých koní“. Přednáška proběhla z epidemiologických důvodů bez účasti veřejnosti, byla natočena a zveřejněna na youtubovém kanálu Zoo Praha.

Virtuální prohlídky

Z důvodu epidemiologických opatření a následného uzavření zoologické zahrady nemohl v prvním čtvrtletí probíhat žádný doprovodný program pro veřejnost. Stejně jako v roce 2020 jsme proto pokračovali v natáčení virtuálních prohlídek sloužících jako zábavná forma vzdělávání. Video vytvořená zaměstnanci vzdělávacího a programového oddělení byla prezentována na youtubovém kanálu *Krátce ze zoo*, a to v rámci speciální sekce *Projděte se po Zoo Praha*.

Předávání cen Richard

Přehled virtuálních prohlídek „Projděte se“ po Zoo Praha realizovaných v prvním čtvrtletí 2021:

Afrika zblízka – tajemní živočichové ■ Asijská voliéra podruhé ■ Za americkými zvířaty – první, druhá a třetí část ■ Za zimními zvířaty ■ Kdo se plazí v Africe? ■ Poznejte domácí zvířata – první a druhá část ■ Ptačí mokřady 1 – člunozobci, 2 – kachny ■ Voliéra pod skalou ■ Výprava za kopytníky – první, druhá a třetí část ■ Valentýnské speciály: u gibbonů stříbrných, u klokanů, u obojživelníků, u tamarínů bělovousých, u varanů, u lachtanů, u ježur australských, u tučňáků ■ Na oběd u mravenečníků ■ Seznamte se s bězci ■ Oslavte s námi světový den divoké přírody! ■ Jak se žije na pláních ■ Sovy

Foto: Petr Hamenik

Z dalších programových akcí vybíráme:

- 5. 4. Velikonoční pondělí v zoo a oslava 5. narozenin sloního samce Maxe
- 8. 5. Oslava prvních narozenin sloní samičky Amalee
- 5. 6. Dětská tramvajka opět v provozu
- 12. 6. Primáti v historii a současnosti Zoo Praha
- 19. 6. Za koňmi Převalského na Dívčí hrady
- 30. 6. Začínají prázdniny
- 17.–18. 7. Víkend hmyzožravců
- 24. 7. Žirafy v historii a současnosti Zoo Praha
- 24. 7. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků
- 14. 8. Sloni v historii a současnosti Zoo Praha
- 22. 8. Ďábelský den plný soutěží v Zoo Praha
- 28. 8. Loučení s prázdninami
- 1. 9. Zpět do školních lavic
- 19. 9. Vernisáž výstavy *Zoo pro hlavní město*
- 25. 9. Rozloučení s tapírem čabrakovým Morsem
- 3. 10. Oslava Mezinárodního dne zvířat a křest *Lexikonu zvířat od A do Z*
- 10. 10. Den chovatelů želv
- 16. 10. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků
- 23. 10. Gorily v historii, současnosti a budoucnosti Zoo Praha
- 25.–27. 10. Komentované podzimní procházky po zoo pro rodiny s dětmi
- 28.–29. 10. Podzimní prázdniny v Zoo Praha
- 6. 11. Diwali – indický hinduistický svátek světél
- 13. 11. Velké oslavy u lidoopů – třicátiny gorilího samce Richarda a první narozeniny orangutana Kawiho
- 20. 11. Tradiční adventní dílna v Zoo Praha
- 21. 11. Den chovatelů želv
- 28. 11. Odhalení plakety nově zrekonstruovaného morového sloupu
- 28. 11. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu
- 5. 12. Mikuláš v zoo
- 18. 12. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Foto: Oliver Le Que

- 19. 12. Betlémské světlo v Zoo Praha
- 24. 12. Štědrý den v zoo
- 27.–29. 12. Vánoční nadílka u zvířat – speciální komentovaná krmení nevyužitými vánočními stromky

Přednášky:

- 3. 6. Z klecí na Opičí ostrovy
- 1. 7. Lenka byla první aneb historie chovu žiraf v Zoo Praha
- 5. 8. Od Babyho k Amalee aneb Historie chovu slonů v Zoo Praha
- 2. 9. Kama byl první, a co bude dál? Pohled na chov orangutanů v Zoo Praha
- 21. 10. Cesta k Novému Pavilonu goril
- 11. 11. Minulost a budoucnost chovu nosorožců v Zoo Praha
- 28. 11. Morový sloup v Zoo Praha aneb Historie jedné měšťanské rodiny vytesaná do kamene; Vstříc Arktidě v Zoo Praha aneb o medvědech nejen ledních

Foto: Oliver Le Que

Přednáška
chovatele Davida
Valy na téma ďáblí
medvědovití

Letní
komentované
krmení
velkých želv

Foto: Petr Hamenik

KOMENTOVANÁ KRMENÍ A SETKÁNÍ

Komentovaná krmení a setkání nemohla být z epidemiologických důvodů v prvních měsících roku 2021 realizována. Zahájili jsme je opět od června, kdy se konala o víkendech a svátcích, v červenci a srpnu probíhala denně a v září opět během víkendů a svátků. Program v hlavní sezóně probíhal u více než dvaceti zvířat. Od října do konce roku probíhala komentovaná krmení a setkání v zimním režimu (o víkendech a svátcích) na více než deseti místech.

PROGRAMY PRO ŠKOLY

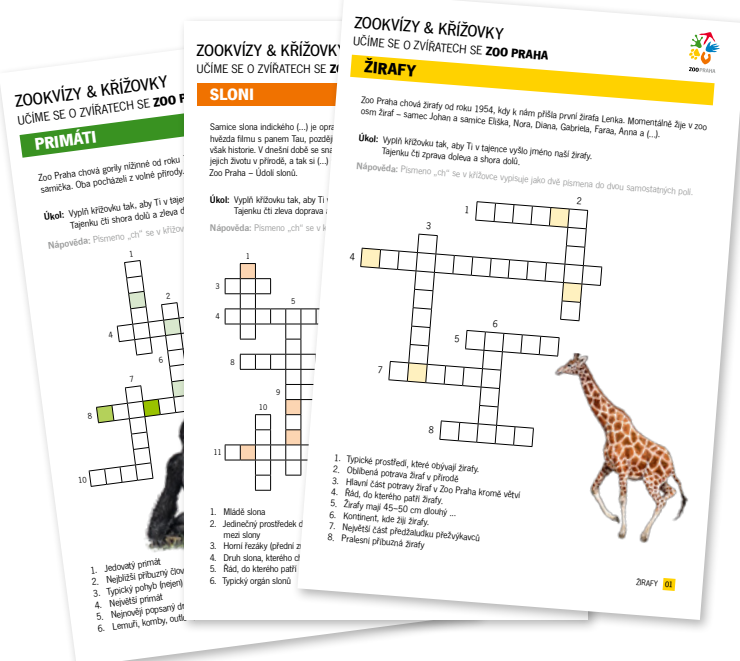
V roce 2021 jsme začali zavádět novou koncepci vzdělávání, která byla sestavena a oficiálně spuštěna již v roce 2020, avšak kvůli koronavirové pandemii nebyla dosud školami plně využita. Tato nová nabídka splňuje nejmodernější požadavky na interaktivní vzdělávání dětí a vhodně doplňuje vzdělávací plány přírodovědných předmětů, jako jsou přírodopis, přírodověda či biologie. Zahnuje komentované prohlídky s průvodcem a výukové programy s podrobnou metodikou a s nově graficky zpracovanými pracovními listy a výukovými plakáty. Školám nabízíme také speciální program pro žáky se specifickými potřebami, možnost zapůjčení učitelských balíčků pro samostatnou práci se školní skupinou v našem areálu a další služby. Novinkou jsou tzv. odpolední permanentky, které jsou zacíleny na školní družiny, přírodovědné semináře a kroužky či další školní aktivity, realizované v pozdějších hodinách. Doplnili jsme tak tradiční nabídku školních permanentních vstupenek, které mají pro svou finanční výhodnost u škol velký úspěch.

V souvislosti s uzavřením zoologické zahrady jsme však museli v prvním čtvrtletí všechny objednané výukové programy a prohlídky pro školy zrušit, první prohlídku pro školní skupinu jsme v tomto uskutečnili až 14. května. Od 14. 5. do 30. 6. proběhlo celkem 144 vzdělávacích programů pro školní skupiny, kterých se zúčastnilo 3 549 dětí. Vzdělávací a programové oddělení připravilo na období, kdy nebylo možné realizovat programy pro školy v areálu zoologické zahrady, zcela nový projekt online programů. Jeho cílem bylo pomoci učitelům obohatit distanční výuku o aktuální témata, pro která nebývá v rámci výuky přírodních věd časový prostor. Zoo Praha nabídla, počínaje dubnem 2021, tři programy: Poslání zoologických zahrad, Etologie a Ptáci. Za Zoo Praha se do výuky připojil pracovník oddělení přes odkaz, který třída využívala při běžné výuce na dálku. Tyto programy určené pro všechny věkové skupiny byly školám nabízeny zdarma, a to i po obnovení prezenční výuky. Od 1. dubna do 30. června se uskutečnilo celkem 161 online lekcí.

Na začátku školního roku komplikovala školám účast na programech v zoo povinnost dokládat bezinfekčnost a seznamy účastníků programů. Od 1. do 30. září se proto 27 komentovaných prohlídek s průvodcem a výukových programů zúčastnilo pouze 571 dětí. Větší zájem jsme zaznamenali až v posledním čtvrtletí, kdy se celkem 140 komentovaných prohlídek s průvodcem a výukových programů zúčastnilo 3 447 dětí.

Staň se Strážcem pralesa

Tradičně jsme také pokračovali v kampani a soutěži „Staň se strážcem pralesa“ spočívající ve sběru a následné recyklaci starých mobilních telefonů a tabletů. Soutěž je určena pro jakýkoliv dětský kolektiv, ať už jde o školní třídu, školní družinu, žáky základních uměleckých škol, členy zájmových volnočasových kroužků a spolků či jiných dětských skupin. Sběrem mobilních telefonů, které jsou odevzdány do Zoo Praha, pomáhají zúčastněné děti gorilám nížinným a dalším ohroženým druhům zvířat. Za každý odevzdaný mobilní telefon nebo tablet totiž Zoo Praha obdrží 10 Kč od společnosti REMA Systém, a. s., která je partnerem tohoto projektu. Všechny získané finanční prostředky putují na sbírkové konto „Pomáháme jim přežít“ a je z nich podporována ochrana přírody ve střední Africe. Recyklací kovů obsažených

v těchto přístrojích se snižuje potřeba jejich těžby, a tím i devastace deštných lesů, které jsou domovem ohrožených druhů zvířat. I přes nepříznivé podmínky způsobené koronavirovou pandemií a přes uzavření škol, které mnohým soutěžním kolektivům znesnadnilo sběr mobilních zařízení, se podařilo v roce 2021 vybrat celkem 1 462 mobilních telefonů a 51 tabletů.

Učíme se o zvířatech

V roce 2021 vytvořilo vzdělávací a programové oddělení novou edukační sekci webových stránek nazvanou *Učíme se o zvířatech*. Tato sekce zahrnuje ilustrované pracovní sešity, pracovní listy, kvízy, křížovky a další vzdělávací materiály, které mohli využít mimo jiné i pedagogové během distanční výuky. Materiály v edukační sekci webu jsou navázány na videa z youtubového kanálu *Krátce ze zoo*, zejména na virtuální prohlídky z playlistu „*Projděte se po Zoo Praha*“. Zde mohou děti i v případě absence výkladu učitele čerpat informace pro vyplnění poskytovaných materiálů. V prosinci byla zprovozněna také další nová sekce webových stránek *Pro návštěvníky s hendikepem*, kde byly mimo jiné zveřejněny i výsledky roční spolupráce s Centrem pro dětský sluch Tamtam v podobě pracovních sešitů a virtuálních prohlídek Zoo Praha přeložených do českého znakového jazyka.

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

Zookroužky a Zooklub

Od začátku roku 2021 bylo do zookroužků a Zooklubu přihlášeno 175 dětí ve věku od 8 do 18 let. V souvislosti s uzavřením zoologické zahrady však nebyla činnost zookroužků v prvním pololetí 2021 obnovena. Provoz zookroužků a Zooklubu byl plně obnoven v novém školním roce. Od října do konce roku 2021 je navštěvovalo 172 dětí ve věku od 7 do 18 let. Kroužky probíhaly každý všední den od 15.30 do 17.00, od 17.00 do 18.30 a ve středu navíc od 18.30 do 20.00 hodin. Zookroužky a Zooklub vedli zkušení lektori Zoo Praha, kteří garantují vysokou odbornost a znalost problematiky. Činnost byla zaměřena nejen na zvířata chovaná v Zoo Praha, ale i na živočichy volně žijící v České republice a ve světě. Akcentována byla také ochrana ohrožených druhů včetně in situ projektů Zoo Praha.

Zooškoly pro děti

V roce 2021 musela být vzhledem ke koronavirovým opatřením většina termínů zooškol pro děti zrušena. Na podzim však proběhly dva kurzy na téma *Krmení je věda* a jeden kurz na téma *Plazi*, kterých se zúčastnilo celkem 43 dětí.

Zooškola pro dospělé

Stejně jako v případě zooškol pro děti musel být i u zooškol pro dospělé počet termínů značně redukován. Na podzim jsme však zrealizovali dva kurzy zooškoly pro dospělé na téma *Jak se dělá zoo* a dva kurzy na téma *Zbavte se fobií*, které dohromady absolvovalo 49 účastníků.

Příměstské tábory

Během července a srpna 2021 proběhlo dvanáct turnusů příměstských táborů, které se stejně jako v předchozím roce setkaly s velkým zájmem veřejnosti. Celkem se jich zúčastnilo 242 dětí ve věku od 8 do 15 let. Účastníci táborů se dozvěděli mnoho informací ze zoologie, chovatelství, ochrany přírody či zoogeografie a prakticky si vyzkoušeli i práci krmivářů a chovatelů zvířat. Nechyběly ani návštěvy rozličných zázemí či setkání s odborníky ze Zoo Praha. Program se nevěnoval pouze zvířatům v expozicích, ale i přírodě v areálu zoo. Všechna témata jsme dětem přiblížili hravou a zábavnou formou – prostřednictvím soutěží, kvízů a vycházek za zvířaty ze všech koutů světa.

Zooškola pro děti na téma *Plazi*

Tab. 12: Počet školních skupin a dětí, které za první pololetí 2021 využily vzdělávací programy v areálu Zoo Praha

Měsíc	Prohlídky s průvodcem		Výukové programy		Celkem skupin	Celkem dětí
	skupin	dětí	skupin	dětí		
Leden	0	0	0	0	0	0
Únor	0	0	0	0	0	0
Březen	0	0	0	0	0	0
Duben	0	0	0	0	0	0
Květen	21	514	4	96	25	610
Červen	102	2 614	17	325	119	2 939
Červenec	0	0	0	0	0	0
Srpen	0	0	0	0	0	0
Září	18	391	9	180	27	571
Říjen	39	960	16	368	55	1 328
Listopad	39	1 034	13	302	52	1 336
Prosinec	24	602	9	181	33	783
Celkem	243	6 115	68	1 452	311	7 567

Vernisáž výstavy
vztahující se ke
knize *Zoo pro
hlavní město* za
účasti autorky
Hany Heráňové

VÝSTAVY

V areálu Zoo Praha se uskutečnilo celkem sedm výstav ve třech stabilních výstavních prostorách: na terase Vzdělávacího centra, v Jurtě u výběhu koní Převalského a v galerii Gočárový domy.

Přehled výstav:

- F. X. Procházka: První malíř zoo
- Zoo pro hlavní město
- Krása divokých koní
- Koně Převalského na Dívčích hradech
- Ztichlá zoo: co jste kvůli pandemii neviděli
- Czech Nature Photo
- Milníky z historie Zoo Praha

PREZENTACE ZOO MIMO AREÁL

Pracovníci vzdělávacího a programového oddělení se podílejí i na přednáškové činnosti mimo areál zoologické zahrady a účastní se odborných setkání.

Prezentace Zoo Praha na finálových kolech matematické soutěže Pangea

Ve dnech 17. a 18. června proběhla prezentace Zoo Praha na finálových kolech matematické soutěže Pangea za roky 2019/2020 a 2020/2021. Vzdělávací stánek reflektoval témata soutěže pro tyto ročníky, a to „Záchrané sbory a média“ a „Věda a výtvarné umění“.

Výukové stánky
v areálu zoo se
vždy setkávají
s velkým zájmem
návštěvníků.

Účast Zoo Praha na Olympijském festivalu

Od 23. července do 8. srpna se Zoo Praha účastnila Olympijského festivalu v Olymp Centru sportu Ministerstva vnitra ČR v pražské Stromovce. Pro veřejnost bylo připraveno mnoho sportovních aktivit, při kterých se návštěvníci mohli porovnat nejen s lidskými rekordmany, ale také s těmi zvířecími. Své výsledky mohli zaznamenávat do speciální edice vzdělávacích letáků, které jsme pro tento účel vytvořili. Přichystána byla také řada aktivit pro nejmenší děti a edukační stánek prezentující širokou škálu toho, co je v Zoo Praha možné vidět a zažít, a to nejen v rámci programů pro školy a děti.

Přednáška pro společnost Živá paměť

Dne 30. července se Zoo Praha prezentovala v Kontaktním centru pro oběti nacismu a mezigenerační dialog obecně prospěšné společnosti Živá paměť. Obsahem zhruba dvouhodinové besedy byla zejména historie a vývoj Zoo Praha, a její poslání, doplněná ukázkou bezobratlých živočichů z kontaktních chovů.

Účast Zoo Praha na Festivalu Vědy 2021

Dne 8. září se Zoo Praha účastnila Festivalu Vědy 2021, kde bylo prezentováno základní poslání moderních zoologických zahrad s konkrétními příklady propojení zoo s vědou a výzkumem a představeny záchranné in situ projekty Zoo Praha.

Účast Zoo Praha na festivalu Out of Home

Dne 25. září se Zoo Praha zapojila do festivalu Out of Home pro děti z dětských domovů, jehož cílem je umožnit dětem nahlédnout do nejrůznějších profesí, ve kterých by se v budoucnu mohli uplatnit. Po úvodní prezentaci, která zahrnovala stručný přehled pozic, na kterých se lze realizovat v Zoo Praha, následoval enrichmentový workshop pod dohledem specialistky na pohodu zvířat a enrichment Markéty Lavické jako zástupkyně velmi zajímavého a specifického povolání.

Účast Zoo Praha na Dni otevřených dveří v SONS

Dne 11. listopadu se Zoo Praha účastnila Dne otevřených dveří v SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR), kde

Foto: Petr Hamenik

Při zooškole si mohou děti vyzkoušet i práci chovatele.

byl prezentován speciální program pro hendikepované „Zoo všemi smysly“ a nově vytvořená haptická mapa pro nevidomé návštěvníky.

Konference Předcházení vzniku odpadů

Dne 9. prosince se Zoo Praha zúčastnila 7. ročníku konference „Předcházení vzniku odpadů“, konané v T-Mobile Magenta Experience Center v Praze, kterou sledovalo celkem 385 účastníků. Obsahem přednášky bylo představení goril nížinných a hlavních příčin jejich ohrožení a seznámení účastníků konference s aktivitami Zoo Praha na ochranu goril a dalších vzácných živočichů ve střední Africe: představení in situ projektu „Toulavý autobus“ a vysvětlení toho, proč a jakým způsobem je třeba podporovat strážce pralesa. Závěr přednášky byl věnován osvětlení spolupráce se společností REMA Systém, a. s., při recyklaci starých mobilů a tabletů.

MGR. JANA DOKTOROVÁ

VEDOUcí VZDĚLÁVACÍHO A PROGRAMOVÉHO ODDĚLENÍ ■

Foto: Petr Hamenik

Marketing, PR a komerční aktivity

Vývoj pandemie covidu-19 a s ním spojené uzavření Zoo Praha měly za následek nulový příjem ze vstupného. To nasměrovalo marketingové a PR aktivity na fundraising. Ačkoli docházelo s různými omezeními k postupnému otevírání zoo a tím i přílivu návštěvníků, pokračovali jsme v první části roku v kampani zaměřené na stravenky pro zvířata a další fundraising. S postupným uvolněním omezení při setkávání lidí přišlo jisté uvolnění i v tématech reklamních kampaní, které byly zaměřeny na podporu návštěvnosti areálu Zoo Praha.

Foto: Věra Šíma

REKLAMNÍ KAMPANĚ A INZERCE

Děkujeme za přízeň!

Zimní outdoorová kampaň probíhající v únoru a v březnu byla zaměřena na projekt „Stravenky pro zvířata“. Jejím prostřednictvím Zoo Praha děkovala podporovatelům za přízeň. Na billboardových a citylightových plakátech v zimním grafickém ladění se objevili panda červená, fenek, ďábel medvědovitý a lemur kata. Na podporu projektu probíhala do 30. dubna 2021 výstava v OC Krakov.

Stravenky pro zvířata

Pokračovalo promování projektu „Stravenky pro zvířata“, jehož prostřednictvím jsme již v předchozím roce zavedli takzvaný mikrosponzoring. Dárci tak mají možnost věnovat na podporu chovu zvířat i nižší částky (ceny stravenek se pohybují mezi 50 až 600 Kč). Stravenky jsou denní či měsíční, dárci je mohou zakoupit i více, každý měsíc v jiném barevném provedení. Každý dárci obdrží děkovaný email s odkazem na stažení certifikátu, banneru a rámečku na svůj profil na Facebooku, kde může svou pomoc i projekt samotný dále propagovat.

V květnu jsme navázali na zimní kampaň, opět se zaměřením na stravenky a poděkování příznivcům Zoo Praha. Kampaň rovněž obsahovala upozornění na blížící se 90. výročí založení Zoo Praha promováním loga „90 let Zoo Praha“.

Letní kampaň

Úkolem letní kampaně bylo posílit návštěvnost, na billboardech a citylightech se proto objevily atraktivní a populární druhy. Gorilí samec Richard, sameček orangutana sumaterského Kawi, sloní princezny Lakuna a Amalee, lachtan Meloun a „tasmánští čerti“ lákali k návštěvě Zoo Praha, jejíž brány se po dlouhé pauze opět otevřely návštěvníkům.

Noční výpravy s termokamerou

Citylightové plakáty a letáky distribuované do informačních center přiblížily novinku – noční výpravy setmělou zoo, které nabízejí návštěvníkům zážitek z pozorování zvířat ve zcela odlišných podmínkách než při obvyklých návštěvách zoo. Je při nich využívána speciální technika – vojenská kamera, termovizní monokulární kamera a noktovizor.

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat!

Zpráva o ocenění Waza Conservation Award 2021, které Zoo Praha obdržela za projekt „Návrat divokých koní“, a zároveň poděkování za pomoc ze strany veřejnosti, bez které by záchranné projekty nebyly zdaleka tak úspěšné, byly tématem podzimní kampaně. Kampaň běžela od října v Praze a v regionech na billboardových a citylightových plochách.

Foto: Petr Hamerlík

Adopční kampaň

Že by snad některé zvíře nemělo svého adoptivního rodiče či sponzora? Každoroční adopční kampaň přispívá k popularitě opomíjených zvířat a inspiruje k adopci právě takových „sirotků“, jimiž byli v roce 2021 dvojzoborožec nosorožčí, takin indický, želva ostnitá a zlatohlávek konžský. Billboardové a citylightové plakáty byly v Praze k vidění od poloviny listopadu.

Předplatné časopisu *Trojský koník*

Podporou prodeje časopisu, který Zoo Praha vydává již 23 let, je například dlouhodobá letáková kampaň. Letáky distribuujeme do informačních center a do knihoven i se vzorky časopisů, abychom získali co nejvíce nových čtenářů. Časopis je též k dostání v sítích PNS po celé republice a samozřejmě na e-shopu a v areálu Zoo Praha.

Ďáblov pivo

Speciální piva vařená v pivovaru Raven z tasmanického chmele dostala jména po našich čtyřech ďáblech medvědovitých. Vznikl tak lákavý set, z jehož prodejní ceny putuje 100 Kč na konto sbírky „Pomáháme jim přežít“. Výtěžek bude věnován právě ďáblům, konkrétně na vývoj vakcíny proti rakovině tváře, kterou tento druh v přírodě trpí. Letáky s popisem produktu byly distribuovány do informačních center a přikládány k e-shopovým zakázkám firmy Bushmen.

Inzerce

Ve spolupráci s mediálním partnerem Mafra, a. s., byla promována nová kniha *Ztichlá zoo: co jste kvůli pandemii neviděli*. V červnu spolu s PR článkem *Vyrazte do Zoo Praha za mláďaty* proběhla soutěž o soukromou prohlídku zoo. Podzimní promo bylo zaměřeno na Noční výpravy s termokamerou. Zimní část inzertního prostoru byla věnována adopční kampani.

MARKETINGOVÉ AKCE A PROJEKTY

Očkovací autobus

Jednou z mnoha zastávek očkovacího autobusu vypraveného MHMP byla na tři dny i Zoo Praha. Zde se mohli zájemci nechat očkovat bez předchozí registrace.

Trojské tolary

U příležitosti 90. výročí otevření Zoo Praha byla vydána ve Státní tiskárně cenin speciální edice pamětních listů v podobě bankovek, tzv. Trojské tolary. Jsou na nich vyobrazena nejpopulárnější zvířata v zoo: slon indický, gorila nížinná a lachtan jihoafrický.

Fotím v Zoo Praha

Také v roce 2021 jsme se mohli potěšit výstavou fotografií zvířat a rostlin pořízených našimi návštěvníky v areálu Zoo Praha. Fotosoutěž byla realizována ve spolupráci se společností CeWe.

Ceny Richard

Jako každý rok jsme i tentokrát v rámci Dne sponzorů ocenili nejzásadnější donátorské počiny speciální křišťálovou cenou v podobě ruky gorilího samce Richarda, pocházející ze sklářské dílny Huňát a syn. Bohužel, i v roce 2021 bylo předávání Velkého, Malého a Divokého Richarda nestandardní, proběhlo vzhledem k sílící pandemické vlně bez větší účasti diváků a bylo přenášeno online.

Prague Card

Do Prahy se vraceli i zahraniční turisté a během srpna a září přišlo do Zoo Praha s kartou Prague Card 460 návštěvníků.

Dárci

V roce 2021 přispěli dárci na chov zvířat v Zoo Praha i celkový chod zahrady celkovou sumou 32 814 807 Kč. Program „Adopce a sponzoring“ měl v celkové sumě nejvyšší podíl (17 869 382 Kč) a účastnilo se ho celkem 5 163 subjektů. Z toho bylo 4 825 soukromých osob, 81 škol, 191 firem a 66 ostatních sdružení či institucí. K adopci nebo sponzorství nově přistoupilo celkem 2 987 subjektů. Prostřednictvím projektu „Stravenky pro zvířata“ přispěli dárci celkovou částkou 14 778 950 Kč. Celkem bylo zakoupeno 156 674 ks stravenek ve 34 733 objednávkách. Projekty DMS podpořila veřejnost celkovou částkou 166 475 Kč.

Děkujeme!

ANDREA ŠIMKOVÁ

ODDĚLENÍ PR A MARKETINGU ■

HLAVNÍ A MEDIÁLNÍ PARTNEŘI ZOO PRAHA 2021

Komerční banka, a. s.

Mercedes-Benz

Mercedes-Benz Czech Republic, s. r. o.

Coca-Cola Česká republika, s. r. o.

Bidfood Czech Republic, s. r. o.

Pilzeňský Prazdroj, a. s.

mediální skupina **mafra**

DNES | **iDNES.cz**

MAFRA a. s.

Adjust Art, s. r. o.

Z každého balení čtyř piv vařených z tasmanického chmele je 100 Kč určeno na podporu projektu na ochranu dáblů medvědotých.

KOMERČNÍ AKTIVITY

V roce 2021 jsme nabídli veřejnosti pestrou škálu suvenýrů, publikací a dárkových předmětů, jejichž prodej prostřednictvím e-shopu zaznamenal velký úspěch. V oblasti zážitkových programů jsme přišli s lákavou novinkou v podobě nočních procházek s průvodcem a s využitím techniky umožňující vidění za tmy. Během prohlídky, která trvá 1,5 hodiny, je každý účastník vybaven termovizní monokulární kamerou a kromě toho má možnost zapůjčit si noktovizor. Součástí programu je i představení některých bezobratlých živočichů pod UV světlem a malé občerstvení.

MERCHANDISING

Začátkem roku jsme v oblasti merchandisingu připravili nové produkty zaměřené na tematiku mláďete orangutana Kawiho.

Na podporu projektu na ochranu dáblů medvědotých jsme připravili rovněž sadu kuchyňských suvenýrů včetně zástěry, sešitu na recepty a samolepek na kořenky.

Foto: Tereza Měsíková

Foto: Tereza Mrháková

Motiv orangutaniho samečka Kawiho se objevil na tašce, batůžku, hrnku, dětském body i bryndáčku.

K této příležitosti jsme nechali vyrobit originální řadu dámských a dětských triček, hrnek ve dvou barevných provedeních, dětskou sadu bavlněného bryndáčku a body či sadu pohlednic, puzzlí a magnetek. Pro větší děti byl určen svačínový box, tašku či oblíbený bavlněný vak na záda. Počátkem března jsme začali s prodejem nanoroušek české výroby s vlastními motivy (gorila, ara Learův a zebra). Zároveň jsme začali s prodejem nové fotografické knihy *Ztichlá zoo: Co jste kvůli pandemii neviděli*, mapující veškeré důležité události od března 2020 do konce února 2021. Tato kniha se těšila velkému zájmu, během několika dnů byl náklad vyprodán a musel být zadán dotisk.

Ve druhém čtvrtletí jsme rozšířili nabídku nanoroušek o další tři motivy (gekon, klokan a ďábel medvědovitý). Vzhledem k velkému zájmu zákazníků o nákup na e-shopu jsme přistoupili k posílení a rozšíření zákaznického servisu ve spolupráci s logistickou společností Zásilkovna. V dubnu jsme u příležitosti našeho aprílového žertu vytvořili tričko s motivem fiktivního želvovce strašného. K desátému výročí prvního transportu koní Převalského do Mongolska jsme připravili pamětní medaili s motivem koně Převalského a letounu CASA, který koně do Mongolska převážel.

Foto: Oliver La Que

**Sada dárkových
předmětů k 90. výročí
Zoo Praha zahrnovala
poznámkový blok,
obyčejné tužky, sadu
rolleru a propisovací
tužky, kravatu,
hedvábný šátek,
klíčenku i soubor
retro odznaků.**

Nota: Alice mentionne $\frac{1}{2}$ clics en 1 seconde.

pamětní medaili s motivem vlčice Lotty, která patřila k prvním obyvatelům zoologické zahrady. Tento motiv byl použit i na dalším merchandisingu, jako je sada dřevěných tužek v dárkovém balení, kulatá gumová pryž či výroční turistická známka. Z dalších produktů lze jmenovat pohlednicové leporelo s unikátními motivy k 90. výročí založení Zoo Praha a 2D gumový přívěsek na klíče. Dále jsme nechali vyrobit pamětní medaili s motivem koně Převalského vydanou u příležitosti 100. výročí chovu koní v Praze.

V rámci projektu „Pražští ďábli pomáhají tasránským čertům“ jsme nechali vyrobit produkty, kde je výtěžek z prodeje určen na podporu záchrany tohoto zvířete. Jde o originální kuchyňskou sadu produktů obsahující dětská, dámská a pánská trička s motivem ďáblů ve dvou barevných provedeníích, kuchyňské zástěry, rovněž ve dvou barvách, sešit na recepty a sadu samolepek na kořenky. Tato řada je doplněna originální nanorouškou s motivem ďábla a pivním setem se čtyřmi druhy piv vařených z tasránského chmele, který byl připraven ve spolupráci s pivovarem Raven.

Ve čtvrtém čtvrtletí jsme se zaměřili zejména na vánoční prodej na e-shopu. Do sortimentu jsme opět zařadili úspěšný produkt

VEŘEJNOST

Velmi aktuálním suvenýrem byly certifikované nanoroušky.

Foto: Tereza Mrásková

„Vánoční štěstí“, který jsme rozšířili o novou, diamantovou variantu. Další úspěšnou položkou na předvánočním e-shopu se stala stolní vědomostní hra *Po stopách Zoo Praha*, která byla vydána ve spolupráci s vydavatelstvím Albi. Velkému zájmu se těšil i pivní set Dáblovo pivo.

ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY A KOMERČNÍ PROHLÍDKY

Na nízkém počtu zakoupených a odbavených komerčních programů se v prvním čtvrtletí podepsalo úplné uzavření Zoo Praha a ve druhém čtvrtletí přísná epidemiologická omezení nařízená mini-

sterstvem zdravotnictví. Situace se k normálu začala přibližovat až v červnu, kdy jsme opět mohli začít jednak prodávat komerční programy, jednak odbavovat dříve zakoupené, které se nám díky uzávěře začaly kumulovat. Zájem o komerční programy byl vysoký, proto jsme na další pololetí připravili rozšíření jejich nabídky například o komentované krmení d'áblů medvědovitých nebo o již zmíněné exkluzivní noční prohlídky s termokamerou.

Ve třetím čtvrtletí se kromě zavedených zážitkových programů v areálu Zoo Praha uskutečnily i dva svatební obřady, dále se v tomto období konalo sedm komerčních akcí spojených s pronájmem prostor – jmenujme zejména partnerské akce pro Komerční banku nebo Pražskou energetiku.

Ve čtvrtém čtvrtletí nadále probíhaly zavedené zážitkové programy, akcentovali jsme však zejména programy nové. Velice úspěšně se rozběhly noční výpravy s termokamerou. Během předvánočních dní jsme zaznamenali velký nárůst objednávek zážitkových programů: „Setkání s lachtany“ (vyprodáno během sedmi dnů), „Chovatelem na 1 den“ a „Chovatelem na půl den v Darwinově kráteru“ Obecně se zážitky těšily velkému zájmu zákazníků, kteří prostřednictvím e-shopu kupovali dárkové poukazy jako vánoční dárky.

ING. ELIŠKA PELLEŠOVÁ

NÁMĚSTKYNĚ ÚTVARU OBCHODU A SLUŽEB ■

Chovatelem
na půl dne
v Darwinově
kráteru

Foto: Oliver Le Que

Foto: Petr Hamerník

Noční prohlídky s termokamerou

Tab. 11: Přehled zážitkových programů a večerních prohlídek za rok 2021

Zážitkový program	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	
Krmení velbloudů	0	0	0	0	2	10	
Krmení žiraf	X	X	X	X	3	25	
Večerní prohlídky	0	0	0	0	1	8	
Setkání se zvířetem	0	0	0	0	0	5	
Setkání s lachtany	0	0	0	0	1	6	
Chovatelem na 1 den	0	0	0	0	0	5	
Narozeniny	0	0	0	0	1	0	

Zážitkový program	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
Krmení velbloudů	20	23	9	2	6	8	80
Krmení žiraf	31	31	29	X	X	X	119
Večerní prohlídky	10	8	7	9	8	3	54
Setkání se zvířetem	23	7	10	4	3	1	53
Setkání s lachtany	9	9	8	10	6	3	52
Chovatelem na 1 den	5	6	6	9	4	1	36
Narozeniny	1	1	4	9	4	2	21
Chovatelem na půl den v DK	X	X	2	2	2	1	8
Setkání s d'ábly	X	1	2	2	3	2	10
Noční výpravy s termokamerou	X	X	10	18	12	12	52
Zooexpres	4	1	7	0	0	0	12

Tab. 12: Přehled komerčních prohlídek za rok 2021

	Prohlídky VIP + partnerské		Celkem prohlídek
	Denní	Noční	
Leden	0	0	0
Únor	0	0	0
Březen	0	0	0
Duben	0	0	0
Květen	0	0	0
Červen	4	12	16
Červenec	3	1	4
Srpen	8	4	12
Září	3	4	7
Říjen	8	0	8
Listopad	4	0	4
Prosinec	2	1	3
Celkem	32	22	54

Sada suvenýrů byla vydána k příležitosti opětovného zprovoznění dětské tramvajky.

Foto: Tereza Mhallová

Média, publicita a internet

Foto: Kralův Bazar

Celkem bylo za rok 2021 v monitoringu médií zaznamenáno 5 454 zmínek o Zoo Praha. V průměru se jednalo o 15 zmínek denně. Nejvíce jich bylo zaznamenáno v květnu, kdy se Zoo Praha objevila za tento měsíc v 546 zprávách.

V prvním pololetí 2021 se Zoo Praha v médiích objevovala převážně v těchto souvislostech:

- Uzavření zoo v souvislosti s protiepidemickými opatřeními a její opětovné otevření.
- Zvládání finančních ztrát, které z uzavření zoo vyplynuly, a podpora veřejnosti.
- Online zahájení jubilejní sezony.
- Velikonoční nadílka pro zvířata.
- První narozeniny sloní samičky Amalee.
- Křtiny tapíří slečny Jasmíny.
- Znovu-zprovoznění dětské tramvajky po její generální opravě.

Ve druhé polovině roku se v médiích objevovala nejčastěji následující témata:

- Oslavy 90. výročí založení zoo. Tomuto tématu byla věnována velká část mediálního prostoru od poloviny září až do samotného výročí, tedy do 28. září. V den oslav zavítalo do areálu zoo celkem 44 akreditovaných novinářů a pro televizní i rozhlasové vysílání se uskutečnilo 12 živých vstupů a 14 rozhovorů se zástupci Zoo Praha v čele s ředitelem Zoo Praha Miroslavem Bobkem. Před samotnými oslavami Český rozhlas Radiožurnál ve speciálním seriálu představil historii Zoo Praha prostřednictvím příběhů několika zaměstnanců, deník *Blesk* a server *iDnes.cz* zveřejnily rozsáhlé materiály vzpomínající na devět dekad existence pražské zoo.
- Narození mláděte ježury australské.
- Rozloučení s tapírem Morsem.
- Narození mláděte gibona stříbrného.

Přímý přenos z výroční slavnosti vysílal Český rozhlas Dvojka.

- Výroční slavnost a představení knihy *Zoo pro hlavní město, Trojských tolarů* vydávaných Státní tiskárnou cenin a deskové hry *Po stopách v Zoo Praha*.
- Udělování cen Richard.
- Příchod vombata Coopera.
- Představení batagurů bengálských.
- Projekt „Pražští ďábli pomáhají tasvámským čertům“.
- Nové noční prohlídky s moderní technologií.
- Zapůjčení nového samce lva indického Basila.

Media Day

Ještě v době uzavření uspořádala Zoo Praha, samozřejmě za přísných hygienických opatření, tradiční Media Day, aby přítomným novinářům zprostředkovala na různých místech v areálu program nahrazující tradiční zahájení sezony. Akce byla vysílána exkluzivně v přímém přenosu České televize.

Tisková konference

Významným úspěchem se stalo ocenění WAZA Conservation Award, které obdržela Zoo Praha během říjnové Výroční konference Světové asociace zoologických zahrad a akvárií za projekt „Návrat divokých koní“. Toto prestižní vyznamenání bylo dosud uděleno pouze pětkrát, a proto se mu dostalo značné mediální pozornosti. Projekt „Návrat divokých koní“ byl také jedním z hlavních témat tiskové konference zaměřené na in situ projekty, kterou Zoo Praha při této příležitosti uspořádala. Dále zde podrobněji představila projekt „Toulavý autobus“ a další aktivity na ochranu biodiverzity v Africe, ochranu gaviálů indických na Čambalu, luskounů v Laosu a Indonésii, supů mrchožravých na Balkáně, zpěvných ptáků na Jávě, volavky císařské v Bhútánu, morčáků paranských v Brazílii i projekty na pomoc zvířatům postiženým požáry v Austrálii nebo obnovy přirozeného společenstva kriticky ohrožených karasů obecných a dalších druhů ryb.

Česká televize
přinášela
rozhovory
a reportáže
i z uzavřené zoo.

Tisková
konference
k příchodu
batagurů
bengálských

Spolupráce s médii

Dále pokračovala spolupráce s mediálním partnerem, jímž je mediální skupina Mafra, a to zejména v oblasti lifestyleových časopisů a v online prostoru na *iDnes.cz*. Intenzivní spolupráce probíhala také s médii z mediálního domu Czech News Center, zejména pak s deníkem *Blesk* a serverem *blesk.cz*. Dařilo se intenzivní spolupráci s Českou televizí, s Prima FTV a TV Nova. Řada témat byla prezentována také prostřednictvím Českého rozhlasu a Frekvence 1. Na základě uzavřené smlouvy pokračovala spolupráce s TV Praha. Velké množství informací o Zoo Praha bylo pravidelně zveřejňováno v deníku *Právo*, *Pražském deníku*, na serveru *Novinky.cz* a na *SeznamZpravy.cz*.

Televize a rozhlas

Zoo Praha spolupracovala se všemi významnými stanicemi: TV Nova, Prima FTV, CNN Prima News, Česká televize, Seznam TV, Praha TV, Rádio Impuls, Frekvence 1, Evropa 2, Český rozhlas, Rádio Blaník aj. Zástupci Zoo Praha byli opakovaně zváni do pořadů České televize – *Zpravodajství ČT24*, *ČT Děčko* – *Wifina*, *Sama doma* a také do vysílání CNN Prima News.

Internet a sociální sítě

Vzhledem k uzavření zoo na začátku roku měl online prostor pro komunikaci s návštěvníky ohromný význam. Chovatelé a další zaměstnanci Zoo Praha pravidelně plnili youtubový kanál *Krátce ze zoo* zajímavými záběry ze zákulísí své práce a profesionální kameraman nadále natáčel videa pro oficiální youtubový kanál Zoo Praha. Na něj byl nově umístěn také speciální playlist s videi přeloženými do znakového jazyka, která vznikala ve spolupráci s Centrem pro dětský sluch Tamtam. Youtubový kanál *Krátce ze zoo* byl nominován na ocenění Zlatý středník, soutěž každoročně vyhlašuje profesní organizace PR Klub. Zde se umístil jako TOP rated ve výběru poroty v kategorii využití sociálních sítí a influencer marketing. Z nových videí byl na youtubovém kanálu Zoo Praha zdaleka nejúspěšnější krátký sestřih *První vombat v Zoo Praha* s mimořádným počtem 18 482 zhlédnutí.

Pravidelně byly aktualizovány a plněny obsahem všechny profily Zoo Praha na sociálních sítích: Facebook (Zoo Praha, Prague Zoo, Pražskij zoopark, Návrat divokých koní, Pomáháme gorilám, Slůňata v Zoo Praha, Toulavý autobus – Le Bus ambulant, Pomáháme jim přežít, Podpořte Zoo Praha), Twitter (@zoo_praha,

@prague_zoo), Instagram (@zoopraha), LinkedIn (Zoo Praha), TikTok (@zoopraha). Z facebookových příspěvků si nejlépe vedly ty, které byly věnovány příchodu samečka vombata obecného do Zoo Praha.

V online prostředí proběhlo i virtuální zahájení nové sezony Zoo Praha, křest knihy *Ztichlá zoo: co jste kvůli pandemii neviděli* a vernisáž stejnojmenné výstavy. Na sociálních sítích a na webu byly samozřejmě bohatě reflektovány oslavy 90. výročí Zoo Praha, které již mohly proběhnout přímo v areálu. K výročí vznikla i speciální webová stránka s odpočítáváním, kvízy, srovnávacími dobovými a aktuálními fotografiemi a dalším obsahem.

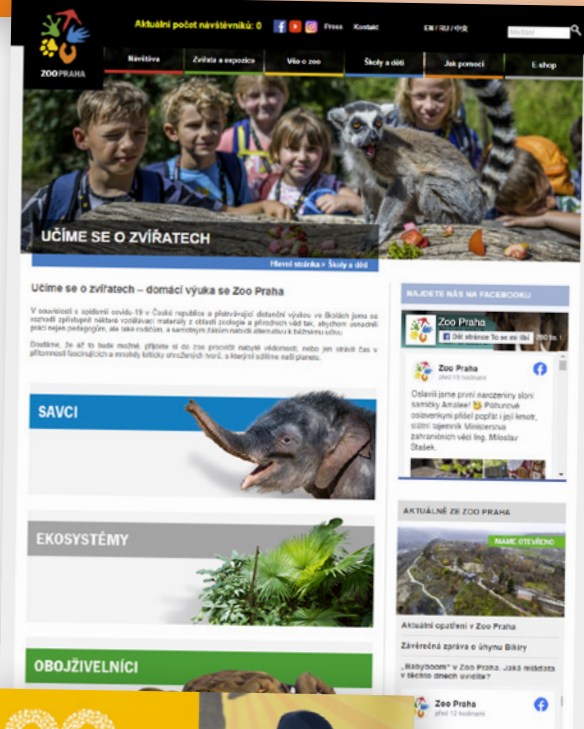
Z větších projektů byly na sociálních sítích nadále podporovány organickým obsahem i placenou reklamou „Stravenky pro zvířata“, produkty z e-shopu Zoo Praha (zejména nové publikace, noční výpravy s termokamerou či produkty spojené s projektem na ochranu dáblů medvědovitých) nebo in situ projekty. Na webu prošla výraznou modernizací stránka věnovaná přímo in situ projektům. Zvířata zařazená do stravenkového projektu a do adopční kampaně byla častěji zohledňována formou článků na webových stránkách zoo.

V samotném závěru roku byla pozornost na sociálních sítích zaměřena na příchod prvního vombata obecného do Darwinova kráteru. Na Wikipedii jsme se věnovali zejména revizi a aktualizaci stávajících hesel vztažených k Zoo Praha, chovaným druhům a in situ aktivitám.

Newsletter a mailové pátíčky

Jedenkrát týdně byl i nadále rozesílán elektronický newsletter s aktuálními tipy, pozvánkami a odkazy na vybraná videa z areálu. Pravidelně byly také vytvářeny a nasazovány tematické pátíčky do firemního mailu.

MGR. ALENA MADĚROVÁ, TISKOVÁ REFERENTKA
MGR. HELENA PETÁKOVÁ
VEDOUcí PUBLIKAČNÍHO ODDĚLENÍ

Publikační činnost

Vzhledem k opětovnému uzavření zoo na začátku roku bylo zvláště důležité komunikovat s veřejností „nepřímo“ – prostřednictvím internetu, online vstupů i publikací od letáků po knihy. Proto byla v roce 2021 publikační činnost velmi bohatá.

Trojský koník

V roce 2021 vydala Zoo Praha tradičně čtyři čísla časopisu *Trojský koník*.

Hlavním tématem prvního čísla byli orangutani – seznámení s jejich životem v přírodě a s příčinami jejich ohrožení, historie i současnost pražského chovu včetně veterinárního hlediska a procházka expozicí v pavilonu Indonéská džungle. Dětská příloha *Trojský koníček* měla podtitul *Jak se staví zoo* a zavedla malé čtenáře i jejich rodiče do tajemného světa architektury zaměřené na stavby pro zvířata. Nechybělo ani malé překvapení v podobě samolepek a plakátu.

Letní *Trojský koník* reflektoval 20. výročí otevření pavilonu Africký dům, ikonickým zvířecím druhem čísla se proto stala žirafa. I tentokrát se čtenář dověděl mnoho zajímavého o životě těchto nejvyšších savců na světě či o historii jejich chovu v zoo a nahlédl do deníku chovatele. Přílohou byla *Malá kniha o architektuře a žirafách*, kterou pro malé čtenáře napsal a nakreslil architekt pavilonu Pavel Ullmann. Nechyběl samozřejmě ani *Trojský koníček*, tentokrát na téma zvířecí rekordy, a další přílohy (samolepky na dáblvo koření a skládací papírový model tramvajky).

Třetí číslo *Trojského koníka* se pochopitelně soustředilo na hlavní událost roku – devadesáté výročí založení Zoo Praha. Příběhům z minulosti byla věnována i dětská příloha *Trojský koníček*, pojatá tentokrát v retro stylu. Tematicky orientované byly také drobné propagační předměty, které čtenáři v časopise našli: pohlednicové lepoprelo historických fotografií a papírová replika dobové čepice.

Poslední *Trojský koník* roku 2021 byl věnován tématu ochrany ohrožených druhů a jejich návratů do přírody. V *Trojském koníčkovi* se malí čtenáři mohli seznámit nejen s in situ projekty, ale také s prostředím ohrožených druhů zvířat i se životem jejich spolubydlících včetně lidí. Jako překvapení byla připravena vystřihovánka Toulavého autobusu a samolepky na vánoční dárky.

Tamtamy z pražské zoo

V roce 2021 vyšla dvě čísla interního časopisu *Tamtamy*. Hlavním tématem letního vydání byly vzpomínky zaměstnanců na projekt „Návrat divokých koní“, od jehož začátku uplynulo deset let. V druhém čísle se představila nová dvojice šéfredaktorů a časopis obohatily nové rubriky.

Knižní publikace

Na konci března jsme vydali výpravnou obrazovou publikaci **Ztichlá zoo: co jste kvůli pandemii neviděli**. Prostřednictvím

126 fotografií s doprovodnými texty dokumentuje bezprecedentní období od počátku března 2020 do konce února 2021, kdy byla zoo pro veřejnost po většinu doby zcela uzavřena.

Byl vydán anglický překlad knihy ředitele Zoo Praha Miroslava Bobka *Supi v hotelu Continental a další zápisky ředitele zoo (Vultures in the Hotel Continental and Other Notes of a Zoo Director)*, který se vzápětí dočkal nadšených ohlasů odborné veřejnosti ze zahraničí.

Do prodeje bylo dáno doplněné a revidované vydání **Lexikonu zvířat od A do Z**. To nyní zahrnuje celkem 339 hesel, která reprezentují 564 druhů a poddruhů, z nichž mnohé chováme v Zoo Praha nově. Čtenáři se tedy seznámí například s výjimečnými papoušky z Rákosova pavilonu nebo s obyvateli expozice Darwinův kráter v čele s ďábly medvědovitými. Publikace je tradičně doplněna o veškeré kontaktní informace a výňatek toho nejdů-

ležitějšího z návštěvního řádu Zoo Praha. V zadní kapse každého výtisku je přiložen orientační plán areálu zoo.

Nejzásadnější publikací roku 2021 je kniha **Zoo pro hlavní město** autorky Hany Heránkové, která podrobně mapuje období předcházející otevření pražské zoologické zahrady v září 1931 i následující roky až do konce druhé světové války. Kniha je výsledkem mnoha let sbírání materiálu, od dobových dokumentů a fotografií přes novinové výstřižky po autentické vzpomínky, o čemž svědčí i rozsáhlá bibliografie. Díky tomu se čtenář dovídá v uceleném sledu historii takřka půl století snah o zřízení zoo v Praze a zápasů s nimi spojených, o nelehkých letech, která následovala, i o četných osobnostech, které se o vznik zoo a její další existenci zasloužily – v čele s profesorem Jiřím Jandou. Bohatý obrazový doprovod i doplňující poznámky dokresluje obraz budování zoo a čtenáře zavádějí do doby, v níž se jednotlivé události odehrávaly.

Další publikace

- V první polovině roku vyšla anglická verze brožury *Na pomoc Austrálii (Help for Australia)* a zcela nová brožura **Zubří v Praze**.
- Přípravena byla **Výroční zpráva Zoo Praha 2020** v elektronické verzi, stolní a nástěnný **kalendář** pro rok 2022, **omalovánky** se zvířaty z Darwinova kráteru, **pohlednice** a vybrané **letáky** (tematicky byly vztaženy především k aktuálním mláďatům a k vombatu obecnému). Aktualizován byl **orientační plán** Zoo Praha ve všech třech jazykových mutacích (české, anglické a ruské).
- **Gazella** – začátkem roku vyšlo 46. číslo sborníku odborných článků.
- **Ročenka českých a slovenských zoologických zahrad** – každoročně vydávaná publikace shrnující přehled chovaných druhů zvířat v rámci UCSZOO vyšla v tištěné i elektronické podobě.

Z bohaté
nabídky letáků

ZNÁTE NAŠE HADY?

KNOW YOUR CZECH SNAKES?

NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY SE PŘIROZENĚ VYSKYTUJE 5 DRUHŮ HADŮ. POUŽÍTE ZMLUJE OBECNĚ JE JEDOVATÁ, OSTATNÍ JSOU NEJEDOVATÉ ÚLOVKY. PRO LAIKA NEMUSÍ BYT SNADNÉ ÚLOVKY ROZLIŠIT, PROTOŽE HADY JSOU VELMI VARIABILNÍ VE ZBARVENÍ A VELIKOSTECH A POZOROVÁNÍ HAD NE VŽDY ODPOVÍDÁ FOTOGRAFI Z INTERNETU.

VŠICHNÍ HADY U NÁS PATŘÍ K OHROŽENÝM A UBIJVAJÍCÍM DRUHŮM A ZASLUŽÍ SI OCHRANU!

1. OBECNÁ HLAVKA (*Coronella austriaca*)

- Málokdy větší než 100-120 cm, ve větších stádech
- Vzhledem velmi podobná jako žije
- Vyhledá mírně vlhké prostředí, často v blízkosti vodních toků
- Hlavní potrava: žabí, malé obojživelníky, plavci, malí savci
- Na hradě a v okolí hradu se často vyskytuje
- Hlavní predátor: člověk

2. TRNÁ HLAVKA (*Coronella austriaca*)

- Málokdy větší než 100-120 cm, ve větších stádech
- Vzhledem velmi podobná jako žije
- Vyhledá mírně vlhké prostředí, často v blízkosti vodních toků
- Hlavní potrava: žabí, malé obojživelníky, plavci, malí savci
- Na hradě a v okolí hradu se často vyskytuje
- Hlavní predátor: člověk

3. HLAVKA HLAVKA (*Coronella austriaca*)

- Málokdy větší než 100-120 cm, ve větších stádech
- Vzhledem velmi podobná jako žije
- Vyhledá mírně vlhké prostředí, často v blízkosti vodních toků
- Hlavní potrava: žabí, malé obojživelníky, plavci, malí savci
- Na hradě a v okolí hradu se často vyskytuje
- Hlavní predátor: člověk

4. HLAVKA HLAVKA (*Coronella austriaca*)

- Málokdy větší než 100-120 cm, ve větších stádech
- Vzhledem velmi podobná jako žije
- Vyhledá mírně vlhké prostředí, často v blízkosti vodních toků
- Hlavní potrava: žabí, malé obojživelníky, plavci, malí savci
- Na hradě a v okolí hradu se často vyskytuje
- Hlavní predátor: člověk

5. HLAVKA HLAVKA (*Coronella austriaca*)

- Málokdy větší než 100-120 cm, ve větších stádech
- Vzhledem velmi podobná jako žije
- Vyhledá mírně vlhké prostředí, často v blízkosti vodních toků
- Hlavní potrava: žabí, malé obojživelníky, plavci, malí savci
- Na hradě a v okolí hradu se často vyskytuje
- Hlavní predátor: člověk

POMÁHÁME JIM PŘEŽÍT – SUP MRCHOŽRAVÝ

WE HELP THEM TO SURVIVE – EGYPTIAN VULTURE

SUPOVI MRCHOŽRAVÝ (NEOPHRON PERCNOPTERUS) NALÉŽÍ SMUTNÉ PŘEVÝSTI NEJOHROŽENĚJŠÍHO SUPU EVROPY. ZOO PRAHA, KTERÁ PRO NĚJ KORDINUJE EVROPSKÝ CHOVNÝ PROGRAM (EEP), PROTO OD ROKU 2013 PODPORUJE JEHO OCHRANU, ZEJMÉNA V BULHARSKU.

SUP V OHROŽENÍ

Sup mrchožravý (neophron percnopterus) patří k ohroženým druhům. Jeho početnost v posledních letech klesá. Důvodem je ztráta území, znečištění prostředí a nedostatek potravy.

NÁVRAT DO PŘÍRODY

Sup mrchožravý je druh, který se v poslední době vrací do přírody. V posledních letech se jeho početnost v některých oblastech zvýšila.

JAK POMÁHÁME?

- Podpora chovného programu (EEP)
- Podpora ochrany území
- Podpora ochrany potravy
- Podpora ochrany před lovem
- Podpora ochrany před znečištěním
- Podpora ochrany před klimatickými změnami

NAŠE AKTIVITY V BULHARSKU

1. VÝCHOVNÝ KROK

Naše první aktivita v Bulharsku byla v roce 2018. Cílem bylo seznámit místní veřejnost s ohroženými druhy a s potřebou jejich ochrany.

2. CHOVNÁ STANICE STRAŽAŽABA

Chovná stanice Strážažaba je jedním z hlavních center pro ochranu ptáctva v Bulharsku. Máme zde zřízenou chovnou stanici pro supy mrchožravé.

3. KRMNÉ MÍSTO

Krmné místo je jedním z hlavních center pro ochranu ptáctva v Bulharsku. Máme zde zřízené krmné místo pro supy mrchožravé.

4. POMÁHÁME S NABÍ

Pomáháme s nabí je jedním z hlavních center pro ochranu ptáctva v Bulharsku. Máme zde zřízené krmné místo pro supy mrchožravé.

CO TU LÉTÁ

PŘÍTOMNOST VILTAVY I PESTRÁ MOŽNOST VEGETAČNÍCH TYPŮ NA OKOLNÍCH SVAZÍCH NABÍZÍ ZDROJ POTRAVY, MOŽNOST UKRYTÍ I MÍSTO K ODPOČINKU PRO MNOHO ŽIVOČIŠNÝ VČETNĚ PTÁKŮ.

PTÁCI SKALNÍHO ŽRAZI

Skalní žrazci jsou ptáci, kteří žijí v skalních oblastech. Jsou to velmi krásní ptáci, kteří se v poslední době vrací do přírody.

PTÁCI SKALNÍHO ŽRAZI

Skalní žrazci jsou ptáci, kteří žijí v skalních oblastech. Jsou to velmi krásní ptáci, kteří se v poslední době vrací do přírody.

KONE PŘEVALSKÉHO NA DÍVČÍCH HRADECH

PRZEWALSKI'S HORSES AT DÍVČÍ HRADECH

CHOV KONÍ PŘEVALSKÉHO JE JEDNÍM Z NEJEDNÉ BEŽÍCÍCH ZÁCHRANNÝCH PROGRAMŮ ZOO PRAHA. VŘEN NA DÍVČÍCH HRADECH MÁ VLASTNÍ JESTĚ JEDEN OCHRANÝCHÝ ZÁMĚR: S PODPOROU MAGISTRATU HL. M. PRAHY.

POSLEDNÍ DÍVČÍ KONĚ

Poslední dívčí koně jsou jedním z hlavních center pro ochranu koní v Bulharsku. Máme zde zřízené krmné místo pro koně.

VELKÝ KONVĚTČÍ A STĚN

Velký konvĚtčí a stěna je jedním z hlavních center pro ochranu koní v Bulharsku. Máme zde zřízené krmné místo pro koně.

Informační systém

Pravidelně byl doplňován informační systém v areálu Zoo Praha: nově byly vytvořeny či aktualizovány jmenovkové sady pro 134 druhů (včetně in situ cedulek, kompletního informačního systému pro Terárium v Rezervaci Bororo, pro pavilon Ččambal a v souvislosti s příchodem vombata obecného i pro Darwinův kráter), dále vzniklo 129 sponzorských cedulek a edukační panel *Znáte naše hady* do Terária v Rezervaci Bororo.

Pro lokalitu Dívčí hrady, kam byly v dubnu vypuštěny první klisny koně Převalského, byl vypracován kompletní informační systém složený z panelů (jeden panel o projektu, druhý o nebezpečí nedovoleného krmení koní), identifikačních jmenovek pro jednotlivé klisny a informačních cedulek na témata: lokalita Dívčí hrady, místní fauna a flóra, ptáci budky, projekt „Návrat divokých koní“, fundraisingové projekty.

Pro Chovnou a aklimatizační stanici v Dolním Dobřejově byl zpracován a osazen zcela nový informační systém. Pokračovaly práce na informačním systému pro nový pavilon goril včetně výběru konkrétních prvků a živočišných druhů pro interaktivní 3D stěnu.

V týdenní frekvenci byl doplňován přehled aktualit v CL vitrinách před hlavním vchodem do zoo, vzhledem k delší absenci programových akcí byl obsah soustředěn především na krátká videa s popisem.

MGR. HELENA PETÁKOVÁ
VEDOUČÍ PUBLIKAČNÍHO ODDĚLENÍ

Pohled na nový pavilon goril
na začátku září 2021

Foto: Miroslav Malý

STAVEBNÍ ČINNOST

Pro rok 2021 sice nebylo plánováno otvírání žádné nové expozice v areálu zoologické zahrady, přesto se Pražané nové expozice dočkali. Byla dokončena stavba ubikace a výběhu pro koně Převalského na Dívčích hradech. Omezení související s pandemií covidu -19 se pochopitelně projevila i v oblasti staveb, nebylo však nutné žádnou akci zrušit ani pozastavit.

Foto: Tereza Mršáková

Pohled do interiéru
nového pavilonu goril
v listopadu 2021

Hlavní investiční akce

NOVÝ PAVILON GORIL (AKCE Č. 42123)

Stavba nového pavilonu goril dospěla do finišu, koncem roku byla prakticky hotová a pro začátek roku 2022 zbývaly jen poslední „kosmetické“ úpravy interiéru, výsadba interiérové expoziční zeleně, komplexní zkoušky a proces předávání. Oproti původnímu harmonogramu došlo v realizaci stavby k několikaměsíčnímu skluzu, což u tak náročné, a hlavně atypické stavby není nic neobvyklého. Na zdržení se, kromě nutnosti zapracovat aktualizované chovatelské požadavky, nemalou měrou podílely i dopady pandemie covidu-19, konkrétně častá pozitivita dělníků.

OSTATNÍ STAVEBNÍ AKCE

Výběhy koní Převalského na Dívčích hradech (akce č. 43676)

Druhá etapa realizace spočívající ve výstavbě provozního zázemí areálu a tří návštěvnických vyhlídek byla v důsledku pandemie covidu-19 dokončena až počátkem roku 2021, tedy s dvouměsíčním zpožděním. Ve druhém čtvrtletí byly objekty úspěšně zkolaudovány a do areálu se nastěhovaly první čtyři klisvy.

Stavební úpravy a přístavba Zimoviště II (akce č. 45571)

Podstatou této akce byla realizace klecového výběhu o půdorysu 10×16,5 m, čímž vzniklo univerzální zařízení, jež umožní dlouhodobé oddělení velkých šelem, případně lidoopů, od ostatních

jedinců. Týká se to například záložních samců, samců po dobu odchovu mláďat, zvířat handicapovaných či dlouhodobě léčených. Stavba byla dokončena, zkolaudována a předána do užívání.

Odstranění starých dílen (akce č. 44576)

Objekt starých dílen poblíž jižního vchodu byl ke konci roku 2020 zdemolován. V průběhu roku 2021 byl prostor po dílnách upraven jako rozšíření přilehlého parkoviště.

Náhradní objekty za Bosnu (akce č. 42818)

Jde o náhradu za sestavu tzv. UNIMO buněk, které na konci osmdesátých let minulého století sloužily jako součást zařízení staveniště stavební akce Nová čistírna odpadních vod. Tato čistírna měla stát v Hostíně u Mělníka a měla nahradit stávající pražskou Ústřední čistírnu odpadních vod. V roce 1994 již bylo zřejmé, že idea NČOV je nerealizovatelná, akce byla ukončena a ve snaze minimalizovat ekonomické ztráty byly využitelné objekty převedeny na nové správce. Sestava UNIMO je zoologickou zahradou využívána jako ubytovna zaměstnanců a jako zázemí učňů obořu chovatel cizokrajných zvířat. Náhrada bude řešena výstavbou tří samostatných objektů – ubytovny, zázemí učňů a objektu pro dětskou skupinu dětí zaměstnanců Zoo Praha. V první polovině roku 2021 jsme pro stavbu souboru objektů získali společné povolení a zadali jsme zpracování projektu pro provedení stavby.

Foto: Petr Hamerník

Pohled na budoucí
výběh goril
v listopadu 2021

Bohužel, do kontrolního rozpočtu, jenž je součástí projektu, se promítá enormní nárůst cen stavebních materiálů a prací, k němuž došlo zejména v posledních dvou letech. Ačkoli reálnou cenu stanoví až výsledek zadávacího řízení na zhotovitele stavby, můžeme se oprávněně domnívat, že tato cena překročí původně plánované celkové náklady stavby. Projekt byl proto upraven tak, aby bylo možné soubor realizovat postupně, v etapách po jednotlivých objektech, přičemž prioritou je z pochopitelných důvodů stavba ubytovny. Zadávací řízení jsme vypsalí před koncem roku, ale vzhledem k chybám ve výkazu výměr muselo být zrušeno a bude vypsáno znovu začátkem roku 2022.

Pavilon medvědovitých šelem (akce č. 43048)

V současné době je další příprava akce pozastavena, protože lokality, kde se nachází stávající expozice medvědů ledních, musí být nejprve uvolněna přemístěním zvířat do nové expozice.

Expozice Arktida – medvědi lední (akce č. 43049)

Stávající expozice medvědů ledních je nejstarší fungující expozicí v rámci Zoo Praha – pochází z poloviny třicátých let minulého století a jak technicky, tak morálně již nevyhovuje současným standardům. Jedním ze zásadních nedostatků expozice je situování výběhu na jih – původně byl určen pro medvědy hnědé. Druhým a podstatnějším nedostatkem je nemožnost oddělení samice

během odchovu do absolutně klidného prostředí. Pro novou expozici bylo zvoleno místo v západní části areálu (poblíž expozice tygrů ussurijských a levhartů mandžuských). K severu skloněný svah má pro medvědy lední nesrovnatelně lepší mikroklimatické podmínky a umožňuje i realizaci dvou úplně oddělených ubikací, zvlášť pro samce a zvlášť pro samici s mláďaty.

Pro akci, jež kromě medvědů ledních zahrnuje jako doplňkový druh tuleň obecný, máme k dispozici pravomocné územní rozhodnutí. Bohužel, zapracováním podmínek koordinátorů a poradců EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií), zejména akceptováním požadavku, aby voda v bazénech nejen tuleňů, ale i medvědů ledních, byla slaná, došlo k enormnímu nárůstu technologií a tím i celkových nákladů akce. Další příprava byla proto na několik měsíců přerušena a nyní čekáme na rozhodnutí zřizovatele o definitivním stavebním programu. V zásadě jde o rozhodnutí, zda celou akci nezlevnit tím, že by se nerealizovala expozice tuleňů. V průběhu druhého pololetí jsme obdrželi pokyn pokračovat v přípravě v původním rozsahu, tedy včetně tuleňů. V tomto duchu byl dopracován projekt pro stavební povolení, který nám byl odevzdán před koncem roku a následně byl postoupen dotčeným orgánům k vydání závazných stanovisek.

Foto: Oliver Le Que

Výběh na Divčích hradech osídlily první čtyři klisny koní Převalského

Vodojem užitkové vody (akce č. 44577)

Zvýšení objemu vodojemu užitkové vody na řádově dvojnásobek stávající kapacity je nutné hlavně ze dvou důvodů. Jedním je nutnost krytí zvýšených potřeb, kdy v rámci zlepšování welfare chovaných zvířat stále více využíváme v expozicích bazény, a druhým potom potřeba vyrovnávání špičkových spotřeb, zejména v suchých obdobích roku. Zahájení stavby časově a věcně navázalo na odstranění starého pavilonu koní Převalského. Do konce roku 2021 byla realizována spodní stavba a celý vodojem bude stavebně dokončen v prvním čtvrtletí 2022.

Rekonstrukce pavilonu Indonéská džungle (akce č. 45572)

Pavilon byl uveden do užívání v roce 2004. Přes řádnou pravidelnou údržbu se na stavu konstrukčních prvků projevují dů-

sledky vlivu tropického mikroklimatu uvnitř pavilonu. Zároveň končí životnost například izolačních vrstev střešního pláště nad provozním zázemím a ubikacemi orangutanů. Po patnácti letech provozu v extrémních podmínkách je třeba provést zásahy i do systémů vzduchotechniky atd.

Rekonstrukce musí rovněž reflektovat vývoj v trendech chovu zvířat v lidské péči. Akreditační komise EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií) například požaduje vybudování druhého venkovního výběhu pro orangutany a doporučuje rozšíření jejich vnitřní expozice na úkor expozic sousedních.

Vizualizace
nově upravené
expozice pro
koně Převalského
v Zoo Praha

Vizualizace: archiv Zoo Praha

Úprava noční
expozice
v pavilonu
Indonéska
džungle

Foto: Petr Hamerlík

První etapou rekonstrukce pavilonu bylo provedení úprav noční expozice neboli Nokturna pro potřeby chovu luskounů. Přestože práce byly mírně zdrženy vlivem pandemie covidu-19, byla úprava Nokturna ke konci roku 2021 prakticky hotová, a byli jsme tak připraveni na přilet luskounů plánovaný na březen 2022.

Rekonstrukce vstupů, odbavení návštěvníků – I. etapa (akce č. 45573)

Konečným cílem investice je komplexní řešení vstupů do areálu Zoo Praha (rekonstrukcí stávajících a realizací nových), řešení dopravy v klidu a odbavení návštěvníků s důrazem na digitalizaci. První etapou je zpracování průzkumů a konceptu popisujícího

zevrubně veškeré vazby a potřeby. Tento koncept se následně stane podkladem pro vlastní projektovou přípravu, která též stanoví celkové náklady následujících etap. V roce 2021 probíhaly práce na konceptu a byly ze strany Zoo Praha se zpracovatelem průběžně konzultovány. Co se týká jižního vstupu, byly koordinovány se souběžně zpracovávanou studií protipovodňové ochrany Zoo Praha (zadavatelem studie je IPR Praha).

JIŘÍ KOTEK

ODBORNÝ PORADCE PRO ROZVOJOVÉ PROJEKTY A ENGINEERING

ING. LUKÁŠ DIVOKÝ

VEDOUcí STAVEBNÍHO ODDĚLENÍ

Tab. 13: Plán a skutečnost v čerpání investičních prostředků v roce 2021

Akce	Plán 2021 (v tis. Kč)						Skutečnost 2021 (v tis. Kč)					
	HMP	HMP ponechané	Stát	FI Zoo	EU	Celkem	HMP	HMP ponechané	Stát	FI Zoo	EU	Celkem
42123	88 661	0	0	57 851	0	146 512	88 661	0	0	37 394,21	0	126 055,21
Pavilon goril – nový												
42818	0	18 358,68	0	0	0	18 358,68	0	1 932,48	0	0	0	1 932,48
Náhradní objekty za Bosnu												
43048	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pavilon medvědovitých šelem												
43049	5 000	15 000	0	0	0	20 000	0	3 464,02	0	0	0	3 464,02
Expozice Arktidy – lední medvědi												
43676	0	4 006,24	0	2 400	0	6 406,24	0	4 006,24	0	2 368,38	0	6 374,62
Výběhy koní Převalského na Divčích hradech												
44576	0	5 774,93	0	0	0	5 774,93	0	5 150,89	0	0	0	5 150,89
Odstranění starých dílen												
44577	0	24 929,43	0	0	0	24 929,43	0	14 065,91	0	0	0	14 065,91
Vodojem užitkové vody												
45570	2 000	0	0	0	0	2 000	609,51	0	0	0	0	609,51
Pláně – Etapa I. Ubikace a výběhy koní Převalského												
45571	6 000	0	0	0	0	6 000	4 363,33	0	0	0	0	4 363,33
Stavební úpravy a přístavba Zimoviště II.												
45572	3 000	0	0	15 500	0	18 500	3 000	0	0	14 219,73	0	17 219,73
Rekonstrukce pavilonu Indonéska džungle												
45573	5 000	0	0	0	0	5 000	497,79	0	0	0	0	497,79
Rekonstrukce vstupů, odbavení návštěvníků – I. Etapa												

ZAMĚŠTNANCI 2021

Organizační struktura Zoo Praha byla v roce 2021 stabilní a v jejím rámci nenastaly významnější změny.

Chovatelé, kteří se podíleli na vzniku knihy *Ztichlá zoo*

Foto: Oliver La Que

Tab. 14: Doba trvání pracovního poměru zaměstnanců k 31. 12. 2021

Doba	Počet	%
Do 5 let	144	50,35
Do 10 let	44	15,38
Do 15 let	37	12,94
Do 20 let	26	9,09
Nad 20 let	35	12,24
Celkem	286	100

Tab. 15: Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví k 31. 12. 2021

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
20	0	4	4	1,40
21-30	27	38	65	22,73
31-40	24	33	57	19,93
41-50	39	35	74	25,87
51-60	40	27	67	23,43
61 a více	14	5	19	6,64
Celkem	144	142	286	100
%	50,35	49,65	100	

Tab. 16: Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců za rok 2021

(počítá se přesně na kalendářní den, zahrnuje nástup, výstup v průběhu měsíce, pracovní úvazek)

Průměrný evidenční počet – hlavní činnost	248,68	Přepočtený evidenční počet – doplňková činnost	35,04
Průměrný evidenční počet – doplňková činnost	36,08	Evidenční počet k 31. 12. 2021 – hlavní činnost	250
Přepočtený evidenční počet – hlavní činnost	240,36	Evidenční počet k 31. 12. 2021 – doplňková činnost	36

POHYB ZAMĚSTNANCŮ ZA ROK 2021 nástupy celkem: 43

významné nástupy:

- Ing. Mgr. Markéta Hoidekrová – náměstkyně Útvaru kontaktu s veřejností
- Mgr. Jan Mengr – kurátor
- Ing. Jan Goy – vedoucí oddělení účtárny

výstupy celkem: 42

významné výstupy:

- Ing. Karel Hasman – vedoucí odboru provozu
- Ing. Irena Valášková – vedoucí oddělení in situ projektů
- Zdeněk Swancar – provozní technik

PRACOVNÍ VÝROČÍ PRACOVNÍKŮ V ZOO PRAHA

- **15 let** Ing. Eva Čáková, zahradník – specialista
- **20 let** Petr Formáček, zahradník
Jiří Procházka, zahradník
- **25 let** Jan Janošek, zahradník
Petra Ševčíková, zahradnice

JAROSLAVA ŘEČINSKÁ
VEDOUcí PERSONÁLNÍHO A MZDOVÉHO ODDĚLENÍ ■

Organizační struktura Zoo hl. m. Prahy k 31. 12. 2021

Ředitel

tiskový referent

tisková mluvčí

odborný poradce
pro marketing a PR

odborný poradce pro zoologii

odborný pracovník
interního auditu

pracoviště právní

tajemník ředitele

vedoucí oddělení in situ projektů

vedoucí oddělení spisové služby

asistentka ředitele

referentka podatelny

ÚTVAR ZOOLOGICKÝ
náměstek

ÚTVAR KONTAKTU S VEŘEJNOSTÍ
náměstek

ÚTVAR EKONOMICKO-PROVOZNÍ
náměstek

ÚTVAR OBCHODU A SLUŽEB
náměstek

odborný referent

odborný referent ÚKV

odborný referent

odborný referent

administrátor plemenných knih

vedoucí oddělení
návštěvního servisu

vedoucí odboru provozu

vedoucí oddělení prodeje

specialista na pohodu
zvířat a enrichment

vedoucí publikačního oddělení

vedoucí odd. správy
budov a MTZ

grafik

kurátor chovatelského oddělení I

vedoucí vzdělávacího
a programového oddělení

vedoucí odd. dopravy

vedoucí pracoviště
pronájmů a služeb

kurátor chovatelského oddělení II

vedoucí oddělení PR
a marketingu

pracoviště provozně
tech. činností

vedoucí oddělení
komerčních programů

kurátor chovatelského oddělení III

oddělení pro CI a design

vedoucí oddělení údržby

vedoucí ekonomického oddělení

kurátor chovatelského oddělení IV

vedoucí personálního
a mzdového oddělení

kurátor chovatelského oddělení V

vedoucí oddělení
životního prostředí

kurátor chovatelského oddělení VI

vedoucí stavebního oddělení

vedoucí krmivářského oddělení

vedoucí expozičního oddělení

vedoucí oddělení dokumentace

správce informačních
a komunikačních technologií

vedoucí oddělení pro
obchod a výměnu zvířat

projektant informačních
a komunikačních technologií

zoolog – populační biolog

investiční referent – rozpočtář

odborný poradce pro rozvojové
projekty a engineering

Savci (Mammalia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
adax (<i>Addax nasomaculatus</i>)	2.3			1.0	1.0	0.3
alpaka (<i>Vicugna pacos</i>)	5.3	1.1			2.1	4.3
anoa nížinný (<i>Bubalus depressicornis</i>)	2.1					2.1
antilopa vraná (<i>Hippotragus niger</i>)	1.7	1.3				2.10
bělozubka nejmenší (<i>Suncus etruscus</i>)	5.7.5	4.1.3		2.1.2	1.2.6	6.5
bércoun africký (<i>Macroscelides proboscideus</i>)	2.1	0.1		0.1		2.1
bércoun Petersův (<i>Rhynchocyon petersi</i>)	1.1		1.0	1.0		1.1
binturong palawanský (<i>Arctictis binturong whitei</i>)	1.1		0.1		0.1	1.1
bizon (<i>Bison bison</i>)	3.5	1.0			0.1	4.4
bodlín Telfairův (<i>Echinops telfairi</i>)	4.3.3	0.0.4		0.0.1	0.0.1	4.3.5
bodlinatka egyptská tmavá (<i>Acomys cahirinus cahirinus</i>)	0.0.24	0.0.32		0.0.20	0.0.8	0.0.28
bodlinatka jihoafrická (<i>Acomys spinosissimus</i>)	0.0.13	0.0.17		0.0.1	0.0.21	0.0.8
bodlinatka turecká (<i>Acomys cilicicus</i>)	0.0.32	0.0.9			0.0.17	0.0.24
bodlinatka zlatá (<i>Acomys russatus russatus</i>)	0.0.4	0.0.1	0.1			0.1.5
bongo horský (<i>Tragelaphus eurycerus isaaci</i>)	1.3	0.1				1.4
buvolec běločelý (<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>)	5.6	2.0			6.0	1.6
dábel medvědovitý (<i>Sarcophilus harrisii</i>)	1.3					1.3
daman stepní (<i>Heterohyrax brucei</i>)	2.1		0.1		1.1	1.1
dikdik Kirkův (<i>Madoqua kirkii</i>)	1.1	1.0	0.1			2.2
dikobraz jihoafrický (<i>Hystrix africaeaustralis</i>)	2.5	0.1			0.1	2.5
dikobraz palawanský (<i>Hystrix pumila</i>)	3.1	1.0			3.0	1.1
dikobraz srstnatonosý (<i>Hystrix indica</i>)	2.4.3	0.0.2				2.4.5
fenek (<i>Vulpes zerda</i>)	1.1					1.1
fretka (<i>Mustela furo</i>)	2.1					2.1
gepard (<i>Acinonyx jubatus jubatus</i>)	1.2		2.0			3.2
gibon stříbrný (<i>Hylobates moloch</i>)	2.2	1.0			1.0	2.2
goral sečuánský (<i>Naemorhedus griseus</i>)	1.2			0.1		1.1
gorila nížinná (<i>Gorilla gorilla gorilla</i>)	4.4				0.1	4.3
guanako (<i>Lama guanicoe</i>)	3.4	0.3			2.1	1.6
gueréza pláštiková (<i>Colobus guereza</i>)	5.2				3.0	2.2
gundi saharský (<i>Ctenodactylus gundi</i>)	1.1			0.1		1.0
hrabáč (<i>Orycteropus afer</i>)	1.2					1.2
hroch obojživelný (<i>Hippopotamus amphibius</i>)	2.1				1.0	1.1
hutie kubánská (<i>Capromys pilorides</i>)	10.5	1.1		1.0	7.3	3.3
hyena čabraková (<i>Parahyaena brunnea</i>)	1.1					1.1
chápan středoamerický mexický (<i>Ateles geoffroyi vellerosus</i>)	2.3					2.3
jaguarundi (<i>Herpailurus yagouaroundi</i>)	1.1					1.1
jelen barmský (<i>Panolia eldii thamin</i>)	7.10	4.2	1.0		2.0	10.12
jelen bělohubý (<i>Cervus albirostris</i>)	1.4	1.0				2.4
ježura novoguinejská (<i>Tachyglossus aculeatus lawesii</i>)	2.2					2.2
kaloň egyptský (<i>Rousettus aegyptiacus</i>)	0.0.15	0.0.4		0.0.4	0.0.15	
kaloň rodriguezský (<i>Pteropus rodricensis</i>)	5.0			1.0		4.0
kiang východní (<i>Equus kiang holdereri</i>)	2.5					2.5
klokan (<i>Dorcopsis sp.</i>)	3.5	2.1.1			3.2	2.4.1
klokan bažinný (<i>Wallabia bicolor</i>)	1.4	1.2				2.6
klokan horský východní (<i>Osphranter robustus robustus</i>)	2.3	1.1			0.2	3.2
klokan obrovský (<i>Macropus giganteus tasmaniensis</i>)	2.3	0.0.1			0.1	2.2.1
klokan parma (<i>Macropus parma</i>)	1.1	0.0.1		1.0		0.1.1
klokan rudokrký tasmánský (<i>Macropus rufogriseus rufogriseus</i>)	2.3	1.1			1.2	2.2
klokan rudý (<i>Osphranter rufus</i>)	2.5	0.2			1.3	1.4
klokánek králikovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	1.2	1.2			1.1	1.3
klokánek krysí (<i>Potorous tridactylus</i>)	1.2		1.0			2.2
kočka krátkouchá (<i>Prionailurus bengalensis euphilurus</i>)	1.1	2.2				3.3
kočka palawanská (<i>Prionailurus bengalensis heaneyi</i>)	2.1					2.1
kočka rybářská (<i>Prionailurus viverrinus</i>)	1.1					1.1
komba Garnettova (<i>Otolemur garnettii</i>)	4.1	1.0				5.1
komba jižní (<i>Galago moholi</i>)	4.3	1.1.3		2.0	2.0	1.4.3
komba ušatá (<i>Galago senegalensis</i>)	3.4.1	0.0.2		0.0.1		3.4.2
kotul veverovitý (<i>Saimiri sciureus</i>)	4.9	2.0				6.9
koza domácí (<i>Capra hircus</i>)	5.7	1.2			5.4	1.5
koza domácí – kamerunská (<i>Capra hircus</i>)	2.24	4.10		0.1	6.21	0.12
koza domácí – paví (<i>Capra hircus</i>)	1.3	0.1		0.1	1.0	0.3
kozorožec kavkazský (<i>Capra caucasica</i>)	3.8	1.1		0.2		4.7

Savci (Mammalia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
králík domácí (<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>)			0.0.5	0.0.5		
králík domácí – zakrslý (<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>)	0.0.4		0.0.8	0.0.12		
krysa „akáciová“ (<i>Thallomys loringi</i>)	0.0.4			0.0.2		0.0.2
křeček velký (<i>Hypogeomys antimena</i>)	2.1	0.0.1			1.0	1.1.1
křečkomys obrovská (<i>Cricetomys gambianus</i>)	4.6	3.2			2.3	5.5
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	13.27	2.4		0.1	2.2	13.28
kuskus pozemní (<i>Strigocuscus gymnotis</i>)	2.1					2.1
lachtan jihoafrický (<i>Arctocephalus pusillus pusillus</i>)	2.5			0.1		2.4
lemur běločelý (<i>Eulemur albifrons</i>)	1.1					1.1
lemur kata (<i>Lemur catta</i>)	3.5	0.3				3.8
lev indický (<i>Panthera leo persica</i>)	1.2		1.0			2.2
levhart jávský (<i>Panthera pardus melas</i>)	1.0					1.0
levhart mandžuský (<i>Panthera pardus orientalis</i>)	1.1					1.1
levhart obláčkový (<i>Pardofelis nebulosa</i>)	1.0					1.0
liška polární (<i>Alopex lagopus</i>)	1.0				1.0	
los evropský (<i>Alces alces</i>)	2.3			0.1		2.2
makak magot (<i>Macaca sylvanus</i>)	0.3				0.1	0.2
makak vepří (<i>Macaca nemestrina</i>)	4.8	1.0.1		1.0		4.8.1
maki Ganzhornův (<i>Microcebus ganzhorni</i>)	3.2				2.2	1.0
maki Goodmanův (<i>Microcebus lehilahytsara</i>)			2.2			2.2
mangusta liščí (<i>Cynictis penicillata</i>)	1.1					1.1
mangusta trpasličí (<i>Helogale parvula</i>)	3.3	1.1.1		0.1		4.3.1
mara slaništní (<i>Dolichotis salinicola</i>)	7.7	6.5.4		1.0	8.8	4.4.4
medojed (<i>Mellivora capensis</i>)	1.1					1.1
medvěd lední (<i>Ursus maritimus</i>)	1.1					1.1
morče domácí (<i>Cavia porcellus</i>)	1.0		0.2		1.0	0.2
mravenečník velký (<i>Myrmecophaga tridactyla</i>)	1.1					1.1
muntžak malý (<i>Muntiacus reevesi</i>)	1.3				0.1	1.2
myš čtyřpruhá (<i>Rhabdomys pumilio</i>)	1.0.4				0.0.2	1.0.2
myš východoafrická (<i>Arvicanthis neumanni</i>)	0.0.16	0.0.3		0.0.2	0.0.2	0.0.15
myš zebrovaná (<i>Lemniscomys barbarus</i>)	0.0.12	0.0.19			0.0.17	0.0.14
myška africká (<i>Mus minutoides</i>)	0.0.3	0.0.5				0.0.8
myška Mattheyova (<i>Mus mattheyi</i>)	0.0.14			0.0.14		
mýval severní (<i>Procyon lotor</i>)	0.1				0.1	
nahur čínský (<i>Pseudois nayaaur szechuanensis</i>)	5.8	2.0		0.1	3.4	4.3
noháč východoafrický (<i>Pedetes surdaster</i>)	1.0					1.0
nosál bělohubý (<i>Nasua narica</i>)	1.1	2.0				3.1
nosál červený (<i>Nasua nasua</i>)	0.2					0.2
ocelot slaništní (<i>Leopardus geoffroyi</i>)	1.1					1.1
ocelot stromový (<i>Leopardus tigrinus</i>)	0.1					0.1
orangutan sumaterský (<i>Pongo abelii</i>)	2.2					2.2
osinák africký (<i>Atherurus africanus</i>)	1.1					1.1
outloň váhavý (<i>Nycticebus coucang coucang</i>)	2.0			1.0		1.0
ovce domácí (<i>Ovis aries aries</i>)	2.1					2.1
ovce domácí – kamerunská (<i>Ovis aries aries</i>)	2.22	9.7.6			5.18	6.11.6
ovce domácí – ouessantská (<i>Ovis aries aries</i>)	1.9	6.2			6.0	1.11
ovce domácí – suffolk (<i>Ovis aries aries</i>)	2.8	5.5.3			6.6	1.7.3
ovíječ filipínský (<i>Paradoxurus hermaphroditus philippinensis</i>)	1.0					1.0
panda červená (<i>Ailurus fulgens fulgens</i>)	1.1	1.1		1.0		1.2
paovce hřivnatá (<i>Ammotragus lervia</i>)	4.17					4.17
pásovec kulovitý (<i>Tolypeutes matacus</i>)	1.1					1.1
pekari Wagnerův (<i>Catagonus wagneri</i>)	4.4	0.1			0.2	4.3
pes pralesní (<i>Speothos venaticus</i>)	2.3				1.2	1.1
pes ušatý (<i>Otocyon megalotis</i>)	2.1				1.0	1.1
pískomil hedvábný (<i>Meriones crassus perpallidus</i>)	0.0.2			0.0.2		
pískomil štětkatý (<i>Gerbillus dasyurus</i>)	0.0.6	0.0.6			0.0.6	0.0.6
pískomil veverkoocasý (<i>Sekeetamys calurus</i>)	0.0.12	0.0.4			0.0.10	0.0.6
plch savanový (<i>Graphiurus parvus</i>)	0.0.16	0.0.21			0.0.19	0.0.18
prase domácí – göttingenské (<i>Sus domesticus</i>)	1.1					1.1
prase domácí – přeštické černostrakaté (<i>Sus domesticus</i>)	0.1					0.1
přímorožec beisa (<i>Oryx beisa</i>)	2.5	0.1	1.0	1.1		2.5
přímorožec šavlorohý (<i>Oryx dammah</i>)	1.1			0.1	1.0	
psoun prériový (<i>Cynomys ludovicianus</i>)	1.5.8			0.4.7		1.1.1

Savci (Mammalia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
rypoš obří (<i>Cryptomys mechowii</i>)	4.8.2	0.0.1		1.0		3.8.3
sambar ostrovní (<i>Rusa timorensis</i>)	1.4	0.0.1	0.2		0.1	1.5.1
sitatunga západoafrická (<i>Tragelaphus spekii gratus</i>)	4.1.7	2.0		0.3	3.0	3.1.4
slon cejlonský (<i>Elephas maximus maximus</i>)	0.2					0.2
slon indický (<i>Elephas maximus</i>)	2.2					2.2
slon indický (<i>Elephas maximus bengalensis</i>)	1.2					1.2
sob karelský (<i>Rangifer tarandus fennicus</i>)	0.2	0.1	1.1			1.4
surikata (<i>Suricata suricatta</i>)	4.3	3.0		1.0	1.2	5.1
svišť lesní (<i>Marmota monax</i>)	1.0				1.0	
sysel obecný (<i>Spermophilus citellus</i>)	7.9	13.15	1.6		2.3	19.27
tahr himálajský (<i>Hemitragus jemlahicus</i>)	5.1.2	2.1		1.0	0.5	6.8
takin indický (<i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>)	1.3	2.0			1.0	2.3
talapoin severní (<i>Miopithecus ogouensis</i>)	1.3					1.3
tamarín bělovousý (<i>Saguinus mystax</i>)	1.1					1.1
tana severní (<i>Tupaia belangeri</i>)	6.1.2	2.0.6			5.0.4	3.1.4
tapír čabrakový (<i>Tapirus indicus</i>)	2.1				1.0	1.1
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	1.1	0.1				1.2
tayra (<i>Eira barbara</i>)	2.2	1.3				3.5
tur domácí – zebu zakrslý (<i>Bos indicus</i>)	1.0					1.0
tygr malajský (<i>Panthera tigris jacksonii</i>)	1.1					1.1
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1.1					1.1
tygr ussurijský (<i>Panthera tigris altaica</i>)	1.1					1.1
urzon kanadský (<i>Erethizon dorsatum</i>)	0.1		1.0			1.1
vakoveverka létavá (<i>Petaurus breviceps</i>)	0.0.3					0.0.3
vari bělopásý (<i>Varecia variegata subcincta</i>)	4.3					4.3
velbloud dvouhrbý – domácí (<i>Camelus bactrianus</i>)	1.4	0.1				1.5
velemys obláčková (<i>Phloeomys pallidus</i>)	1.2	1.0.1			0.1	2.1.1
veverka bušová (<i>Paraxerus cepapi</i>)	2.1					2.1
veverka kapská (<i>Xerus inauris</i>)	6.5				3.0	3.5
vlk eurasijský (<i>Canis lupus lupus</i>)	1.3				0.1	1.2
vlk hřivnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	0.1		1.1			1.2
voduška abok (<i>Kobus megaceros</i>)	2.8	0.4			2.0	0.1.2
voduška červená (<i>Kobus leche kafuensis</i>)	2.2.2				2.3	0.1.9
vombat obecný (<i>Vombatus ursinus tasmaniensis</i>)			1.0			1.0
vydra hladkosrstá (<i>Lutrogale perspicillata</i>)	2.0		1.0		2.0	1.0
vydra severoamerická (<i>Lontra canadensis</i>)	1.1					1.1
zebra bezhřívá (<i>Equus quagga borensis</i>)	2.2		0.1		1.0	1.3
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	0.2					0.2
zubr (<i>Bison bonasus</i>)	1.4	0.1			0.1	1.4
žirafa Rothschildova = núbijská (<i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>)	1.7			0.1		1.6
Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
amazoňan jamajský (<i>Amazona collaria</i>)	7.5		5.2		4.2	8.5
amazoňan modrobradý (<i>Amazona festiva festiva</i>)	2.2			1.1		1.1
amazoňan rudoocasý (<i>Amazona brasiliensis</i>)	11.5	0.0.1		2.3		9.2.1
amazoňan šedohlavý (<i>Amazona agilis</i>)			0.1			0.1
ara arakanga (<i>Ara macao</i>)			0.2		0.2	
ara ararauna (<i>Ara ararauna</i>)	0.1					0.1
ara hyacintový (<i>Anodorhynchus hyacinthinus</i>)	2.2	0.2				2.4
ara Learův (<i>Anodorhynchus leari</i>)	2.1					2.1
aratinga andský (<i>Psittacara frontatus</i>)	2.3					2.3
argus okatý (<i>Argusianus argus</i>)			1.1			1.1
bažant bronzový (<i>Polyplectron chalcum</i>)	2.2					2.2
bažant Edwardsův (<i>Lophura edwardsi</i>)	3.3	2.4	4.2		1.1	8.8
bažant malajský (<i>Polyplectron malacense</i>)	4.4	0.0.1				4.4.1
bažant palavánský (<i>Polyplectron napoleonis</i>)	1.2		1.0			2.2
bažant paví (<i>Polyplectron bicalcaratum</i>)	1.1	1.0				2.1
bažant Salvadoriho (<i>Lophura inornata inornata</i>)	1.1	1.0				2.1
bažant vietnamský (<i>Lophura hatinhensis</i>)	1.3			0.1	0.1	1.1
berneška kanadská velká (<i>Branta canadensis maxima</i>)	8.4	0.0.5	1.0		1.0	8.4.5
berneška rudokrká (<i>Branta ruficollis</i>)	7.2			1.0	2.0	4.2
bukáček malý (<i>Ixobrychus minutus</i>)	1.4	2.4			1.6	2.2

Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
bulbul červenouchý (<i>Pycnonotus jocosus</i>)	10.11.12	0.0.10			5.3	5.8.22
čája obojková (<i>Chauna torquata</i>)	1.1					1.1
čáp bělokrký (<i>Ciconia episcopus episcopus</i>)	2.2					2.2
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	4.3				0.2	4.1
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	1.1	1.0				2.1
čáp simbil (<i>Ciconia abdimii</i>)	4.3				3.2	1.1
čejka běločelá (<i>Vanellus armatus</i>)	2.1			2.0		0.1
čejka chocholatá (<i>Vanellus vanellus</i>)	2.1			1.0	1.0	0.1
čejka jihoamerická (<i>Vanellus chilensis</i>)	2.1					2.1
čejka žlutonohá (<i>Vanellus senegallus senegallus</i>)	0.1				0.1	
čírka bělohrdlá (<i>Anas gibberifrons</i>)	4.8.1				1.1	3.7.1
čírka hottentotská (<i>Anas hottentota</i>)	10.9			1.1		9.8
čírka modrá (<i>Anas querquedula</i>)	2.2			0.1		2.1
čírka obecná (<i>Anas crecca crecca</i>)	1.7.1		2.0		0.2.1	3.5
čírka úzkozobá (<i>Marmaronetta angustirostris</i>)	12.12	10.6		0.1	4.6	18.11
čírka žlutozobá (<i>Anas flavirostris flavirostris</i>)	1.1					1.1
čížek lesní (<i>Carduelis spinus</i>)	1.0		0.1			1.1
člunozobec africký (<i>Balaeniceps rex</i>)	2.2					2.2
drozd černoprsý (<i>Turdus dissimilis</i>)	3.1		0.1			3.2
drozd oranžovohlavý (<i>Zoothera citrina melli</i>)	0.1					0.1
drozd zpěvný (<i>Turdus philomelos</i>)	1.0					1.0
drozdík tečkovaný (<i>Cichladusa guttata</i>)	1.0				1.0	
dudek chocholatý (<i>Upupa epops</i>)	0.1		1.1.1	0.1		1.1.1
dudkovec stromový (<i>Phoeniculus purpureus</i>)	1.1			1.0		0.1
dvojboboržec hnědavý (<i>Buceros hydrocorax</i>)	2.2					2.2
dvojboboržec indický (<i>Buceros bicornis</i>)	3.2					3.2
dvojboboržec nosorožčí (<i>Buceros rhinoceros silvestris</i>)	3.4.2				2.0	1.4.2
dytík bílý (<i>Burhinus superciliosus</i>)	2.0					2.0
dytík úhorní (<i>Burhinus oedicephalus</i>)	3.2	0.0.3				3.2.3
dytík velký (<i>Burhinus grallarius</i>)	2.1	0.1				2.2
emu hnědý (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)	4.6.1			0.0.1	3.5	1.1
flétnák australský (<i>Gymnorhina tibicen hypoleuca</i>)	2.2.1				1.1	1.1.1
guan Grayův (<i>Pipile grayi</i>)	1.1	0.0.2			0.0.2	1.1
hadilov pisař (<i>Sagittarius serpentarius</i>)	2.1			0.1		2.0
hohol bělavý (<i>Bucephala albeola</i>)	3.2			2.0		1.2
hoko červenolaločnatý (<i>Crax blumenbachii</i>)			1.1			1.1
hoko přílbový (<i>Pauxi pauxi pauxi</i>)	1.2				1.2	
holoubek skořicový (<i>Columbina talpacoti</i>)	1.1					1.1
holub – hybrid (<i>Ducula - hybrida</i>)	1.0					1.0
holub bažantí (<i>Otidiphaps nobilis nobilis</i>)	2.2			1.0		1.2
holub bělolící filipinský (<i>Columba vitiensis griseogularis</i>)	1.2			0.1		1.1
holub bronzovokřídý (<i>Phaps chalcoptera</i>)	2.3			1.0		1.3
holub bronzový (<i>Ducula aenea paulina</i>)	3.2	1.0				4.2
holub černobronzový (<i>Henicophaps albigularis</i>)	2.1					2.1
holub domácí – anglický páv (<i>Columba livia f. domestica</i>)	1.0			1.0		
holub domácí – parukář (<i>Columba livia f. domestica</i>)	0.0.3				0.0.2	0.0.1
holub domácí – páv (<i>Columba livia f. domestica</i>)			0.0.5			0.0.5
holub domácí – polský rys (<i>Columba livia f. domestica</i>)	1.0				1.0	
holub domácí – říman (<i>Columba livia f. domestica</i>)	0.0.3		0.0.2			0.0.5
holub douhář (<i>Columba oenas oenas</i>)	1.2					1.2
holub dvoubarvý (<i>Ducula bicolor</i>)	1.0					1.0
holub chocholatý (<i>Ocyphaps lophotes</i>)	4.2					4.2
holub kouřový (<i>Columba pulchricollis</i>)	1.0					1.0
holub kukaččí (<i>Macropygia unchall</i>)	2.0					2.0
holub nádherný (<i>Ptilinopus superbus</i>)	1.2			1.1		0.1
holub nikobarský (<i>Caloenas nicobarica</i>)	3.2			0.1	1.0	2.1
holub papouščí (<i>Treron vernans</i>)	1.1					1.1
holub pestrý (<i>Geotrygon versicolor</i>)	2.0					2.0
holub podkvní (<i>Ducula carola carola</i>)	3.4					3.4
holub pokřovní (<i>Phaps elegans</i>)	2.0				2.0	
holub růžovotmenný (<i>Ducula rosacea</i>)	2.2	0.0.3				2.2.3
holub růžový (<i>Nesoenas mayeri</i>)	1.6				0.3	1.3
holub skalní (<i>Columba livia livia</i>)	0.0.45				0.0.11	0.0.34

STAVY ZVÍŘAT 2021

Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
holub šedobřichý (<i>Patagioenas squamosa</i>)	1.1.3					1.1.3
holub wonga (<i>Leucosarcia melanoleuca</i>)	1.3	0.0.3				1.3.3
holub zelenokřídý (<i>Chalcophaps indica indica</i>)	2.2					2.2
holub zlatoprský (<i>Gallicolumba rufigula</i>)	1.1					1.1
hrdlička čínská (<i>Streptopelia chinensis chinensis</i>)	2.0.1				1.0	1.0.1
hrdlička divoká (<i>Streptopelia turtur turtur</i>)	2.1					2.1
hrdlička chechtavá (<i>Streptopelia roseogrisea</i>)	1.4.4					1.4.4
husa císařská (<i>Anser canagicus</i>)	1.1			0.1		1.0
husa domácí – česká (<i>Anser anser f. domestica</i>)	1.6				1.6	
husa kuří (<i>Cereopsis novaehollandiae</i>)	1.1	1.1			1.0	1.2
husa labutí – domácí (<i>Anser cygnoides f. domestica</i>)	2.5				1.2	1.3
husa malá (<i>Anser erythropus</i>)	2.2					2.2
husice australská (<i>Tadorna tadornoides</i>)	1.1					1.1
husice rezavá (<i>Tadorna ferruginea</i>)	1.0					1.0
husička stromová (<i>Dendrocygna arborea</i>)	3.3			1.0		2.3
husovec stračí (<i>Anseranas semipalmata</i>)	2.2	7.3	1.0		4.2	6.3
hýl mexický (<i>Carpodacus mexicanus</i>)	6.5					6.5
hýl obecný (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	1.0			1.0		
charmozin Stellan (<i>Charmosyna stellae</i>)	1.1	0.0.1				1.1.1
chřástal kropenatý (<i>Porzana porzana</i>)	1.0			1.0		
ibis bělolící (<i>Plegadis chihi</i>)	5.5					5.5
ibis bílý (<i>Eudocimus albus</i>)	2.1	1.0	2.2.3			5.3.3
ibis černohlavý (<i>Threskiornis melanocephalus</i>)	3.3					3.3
ibis hagedaš (<i>Bostrychia hagedash</i>)	1.3	1.1.1			1.2	1.2.1
ibis hnědý (<i>Plegadis falcinellus</i>)	6.10	0.1		1.0	1.4	4.7
ibis madagaskarský (<i>Lophotibis cristata urschi</i>)	3.4			1.1	0.2	2.1
ibis modrooký (<i>Threskiornis bernieri bernieri</i>)			2.4			2.4
ibis rudý (<i>Eudocimus ruber</i>)	2.3			1.0		1.3
ibis skalní (<i>Geronticus eremita</i>)	12.9.2	1.1			0.1.2	13.9
ibis šedokřídý (<i>Theristicus melanopus</i>)	2.2	0.0.1				2.2.1
ibis žlutokrký (<i>Threskiornis spinicollis</i>)	5.4			1.0	1.0	3.4
irena tyrkysová (<i>Irena puella</i>)	1.1					1.1
jeřáb bělošijí (<i>Grus vipio</i>)	1.0					1.0
jeřáb laločnatý (<i>Buggeranus carunculatus</i>)	0.2					0.2
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	3.2	1.1			2.0	2.3
jeřáb panenský (<i>Anthropoides virgo</i>)	1.1					1.1
jeřáb popelavý (<i>Grus grus</i>)	1.1					1.1
jeřáb rajský (<i>Anthropoides paradisea</i>)	2.1					2.1
jespák bojovný (<i>Philomachus pugnax</i>)	3.3				2.2	1.1
kačka strakatá (<i>Histrionicus histrionicus</i>)	1.2			1.0		0.2
kagu chocholatý (<i>Rhynchoceros jubatus</i>)	2.0					2.0
kachna – hybrid (<i>Anas – hybrida</i>)	0.0.1					0.0.1
kachna domácí – indický běžec (<i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>)	2.4		0.0.1		2.4	0.0.1
kachna domácí – selská chocholatá (<i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>)	4.0					4.0
kachna patagonská (<i>Anas specularioides</i>)	1.1					1.1
kachna temná (<i>Anas sparsa sparsa</i>)	1.2			1.0	0.2	
kachnice bělohlavá (<i>Oxyura leucocephala</i>)	0.2				0.1	0.1
kachnice kaštanová (<i>Oxyura jamaicensis</i>)	1.1			0.1		1.0
kachnička amazonská (<i>Amazonetta brasiliensis</i>)	0.2					0.2
kachnička karolinská (<i>Aix sponsa</i>)	5.2				2.0	3.2
kachnička mandarinská (<i>Aix galericulata</i>)	2.2	2.2.2			3.3	1.1.2
kachnička obojková (<i>Nettion coromandelianus</i>)	1.2			1.1		0.1
kachnička šedoboká (<i>Callonetta leucophrys</i>)	15.16.15			3.0	6.6	6.10.15
kakadu bílý (<i>Cacatua alba</i>)	1.0					1.0
kakadu havraní (<i>Calyptorhynchus banksii banksii</i>)			1.1			1.1
kakadu palmový (<i>Probosciger aterrimus</i>)	4.7	0.1				4.8
kamiš růžkatý (<i>Anhima cornuta</i>)			1.2			1.2
káně Harrisova (<i>Parabuteo unicinctus</i>)	2.0					2.0
kardinál dominikánský (<i>Paroaria dominicana</i>)	0.5		2.0		0.2	2.3
kasuár přílbový (<i>Casuarus casuarius</i>)	1.1					1.1
ketupa malajská (<i>Bubo ketupu aagaardi</i>)	3.3				1.1	2.2
ketupa malajská (<i>Bubo ketupu ketupu</i>)	0.1				0.1	
ketupa Pelova (<i>Scotopelia peli</i>)	1.1.2					1.1.2

Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
kladivouš africký (<i>Scopus umbretta</i>)	2.2.1			0.0.1		2.2
kogna dlouhózobý (<i>Enicognathus leptorhynchus</i>)	2.1					2.1
kogna jižní (<i>Enicognathus ferrugineus</i>)			2.2			2.2
kolpík africký (<i>Platalea alba</i>)	2.2.3				0.0.3	2.2
kolpík bílý (<i>Platalea leucorodia</i>)	6.5	1.0		0.1		7.4
kolpík růžový (<i>Ajaia ajaja</i>)	5.4	0.1		2.0		3.5
kondor královský (<i>Sarcoramphus papa</i>)	1.1					1.1
kondor menší (<i>Cathartes burrovianus</i>)	2.2					2.2
konipas bílý (<i>Motacilla alba</i>)	1.0					1.0
konopka obecná (<i>Acanthis cannabina</i>)	2.3.2		1.2	1.0.1	0.1.1	2.4
kormorán černobílý (<i>Phalacrocorax melanoleucos</i>)	11.10			0.3		11.7
koroptev polní (<i>Perdix perdix</i>)	0.1		3.3	1.2		2.2
koroptev pruhokřídla (<i>Arborophila brunneopectus</i>)	2.1					2.1
korunáč šedomodrý (<i>Goura cristata</i>)	2.1					2.1
kraska jávská (<i>Cissa thalassina</i>)	2.2.1					2.2.1
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	1.1					1.1
kubánka malá (<i>Tiaris canora</i>)	2.0					2.0
kukačka guira (<i>Guira guira</i>)	5.4.5			0.0.1	0.1	5.3.4
kur domácí – brahmánka bílá kolumbijská (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	1.4					1.4
kur domácí – velsumka drobnělá (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)			1.3			1.3
kvakoš noční (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	8.12.11	0.0.21		0.0.1	0.0.21	8.12.10
kvakoš rezavý (<i>Nycticorax caledonicus manillensis</i>)	2.2					2.2
kystráček indonésý (<i>Philemon buceroides</i>)	2.1				1.0	1.1
kystráček modrolící (<i>Entomyzon cyanotis</i>)			1.1			1.1
labuť Bewickova (<i>Cygnus bewickii</i>)	0.2		1.0			1.2
ledňák modrokřídla (<i>Dacelo leachii</i>)	1.1					1.1
lelkoun soví (<i>Podargus strigoides</i>)	0.1		1.0			1.1
lori balijský (<i>Trichoglossus forsteri mitchelli</i>)	4.3.1	0.3			1.0	3.6.1
lori čárkovaný (<i>Eos reticulata</i>)	0.0.1				0.0.1	
lori černohlavý (<i>Lorius domicella</i>)	2.2					2.2
lori horský (<i>Trichoglossus moluccanus</i>)	4.5					4.5
lori olivový (<i>Chalcopsitta duivenbodei</i>)	1.1			1.0		0.1
lori sumbawský (<i>Trichoglossus forsteri</i>)	3.3	3.2.2			5.4	1.1.2
lori vlnkovaný (<i>Trichoglossus johnstoniae</i>)	5.3	0.3.1		1.0	2.2	2.4.1
lori žlutoskvrnný (<i>Trichoglossus chlorolepidotus</i>)	7.8	2.1			1.1	8.8
lori žlutozelený (<i>Trichoglossus flavoviridis</i>)	0.0.1				0.0.1	
loríček červenohlavý (<i>Psittaculirostris desmarestii desmarestii</i>)	1.1					1.1
loríček oranžovoprý (<i>Cyclopsitta gulielmitertii</i>)	2.2		0.1	0.1		2.2
loríček rudobradý (<i>Psittaculirostris edwardsii</i>)	3.4	2.0		1.0	1.1	3.3
loríček zlatouchý (<i>Psittaculirostris salvadorii</i>)	4.2		0.1			4.3
lorikul filipinský (<i>Loriculus philippensis</i>)	1.1			0.1		1.0
lorikul modrobradý (<i>Loriculus vernalis</i>)	2.3			1.1		1.2
loskuták posvátný (<i>Gracula religiosa</i>)	4.1	2.2			1.1	5.2
luňák červený (<i>Milvus milvus</i>)	2.2.1					2.2.1
lžičák pestrý (<i>Anas clypeata</i>)	4.2	8.7			5.5	7.4
mada modrotemenný (<i>Tanygnathus lucionensis</i>)	2.5			1.1	0.1	1.3
majna chocholatá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)	3.3		1.0	2.1	1.0	1.2
majna Rothschildova (<i>Leucopsar rothschildi</i>)	2.2					2.2
majna žlutohlavá (<i>Ampeliceps coronatus</i>)	2.4.2	0.0.3			1.1	1.3.5
majna žlutolící (<i>Mino dumontii</i>)	1.1			0.1		1.0
mandelík hajní (<i>Coracias garrulus</i>)	1.1					1.1
marabu africký (<i>Leptoptilos crumeniferus</i>)	4.4	2.0	0.2		1.2	5.4
morčák bílý (<i>Mergus albellus</i>)	6.9	0.2		0.1	0.2	6.8
morčák prostřední (<i>Mergus serrator</i>)	3.3					3.3
morčák šupinatý (<i>Mergus squamatus</i>)	3.2		0.3	2.3	0.1	1.1
nestor kea (<i>Nestor notabilis</i>)	2.2	0.2		1.0	0.1	1.3
nesyt africký (<i>Mycteria ibis</i>)	2.3					2.3
nesyt bílý (<i>Mycteria cinerea</i>)	2.5			1.0		1.5
orel bělohlavý (<i>Haliaeetus leucocephalus</i>)	0.1					0.1
orel kejklíř (<i>Terathopius ecaudatus</i>)	1.0					1.0
orel nejmenší (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	0.2					0.2
orel východní (<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1.1					1.1
orlosup bradatý euroasijský (<i>Gypaetus barbatus barbatus</i>)	2.2					2.2

STAVY ZVÍŘAT 2021

Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
ostnák jihoamerický (<i>Jacana jacana</i>)	0.1		1.0			1.1
ostralka bělolící (<i>Anas bahamensis</i>)	2.1	0.2				2.3
papoušek mniší (<i>Myiopsitta monachus</i>)	15.19	0.0.1		0.1	6.11	9.7.1
papoušek nádherný (<i>Polytelis swainsonii</i>)	1.1					1.1
papoušek patagonský chilský (<i>Cyanoliseus patagonus bloxami</i>)	4.3					4.3
papoušek vlašťovčí (<i>Lathamus discolor</i>)	2.2				2.2	
papoušek vlnkovaný (<i>Melopsittacus undulatus</i>)	28.19.5	10.8.10		4.4.4	13.12	21.11.11
papoušek žlutoramenný (<i>Psephotus chrysoterygius</i>)	2.2	0.0.4				2.2.4
páv korunkatý (<i>Pavo cristatus</i>)	6.2					6.2
pelikán bílý (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	4.3					4.3
pelikán kadeřavý (<i>Pelecanus crispus</i>)	6.7		1.0	1.0	1.0	5.7
pelikán skvrnozobý (<i>Pelecanus philippensis</i>)	4.10	0.0.1				4.10.1
pěnkava obecná (<i>Fringilla coelebs</i>)	1.1	0.0.3				1.1.3
perlička supí (<i>Acryllium vulturinum</i>)	0.1					0.1
pisila čáponohá (<i>Himantopus himantopus himantopus</i>)	1.2					1.2
píta kápovitá (<i>Pitta sordida</i>)	0.1					0.1
pižmovka bělokřídla (<i>Asarcornis scutulata</i>)	5.6			1.0		4.6
pižmovka hřebenatá (<i>Sarkidiornis melanotos</i>)	1.1					1.1
pižmovka konžská (<i>Pteronetta hartlaubii</i>)	2.2	2.1.4		1.0	1.1	2.2.4
pižmovka velká (<i>Cairina moschata</i>)	3.10	0.0.5		0.1		3.9.5
pižmovka velká – domácí (<i>Cairina moschata f. domestica</i>)	2.6				1.4	1.2
plameňák – hybrid (<i>Phoenicopterus sp.</i>)	0.1.1					0.1.1
plameňák chilský (<i>Phoenicopterus chilensis</i>)	37.47.7			0.2		37.45.7
plameňák kubánský (<i>Phoenicopterus ruber</i>)	12.13.1					12.13.1
plameňák růžový (<i>Phoenicopterus roseus</i>)	39.35.10					39.35.10
polák černohlavý (<i>Aythya baeri</i>)	8.6	4.3			2.0	10.9
polák hnědavý (<i>Aythya australis</i>)	3.6					3.6
polák malý (<i>Aythya nyroca</i>)	3.4			2.1		1.3
poštolka jižní (<i>Falco naumanni</i>)	12.11		0.0.6	1.2.3	2.1	9.8.3
pštros dvoupřstý (<i>Struthio camelus</i>)	0.1		1.0	0.1	1.0	
puštík bělavý pobaltský (<i>Strix uralensis liturata</i>)	2.1			0.1		2.0
puštík bělavý středoevropský (<i>Strix uralensis macroura</i>)	3.3	0.0.3		0.1	0.0.3	3.2
puštík brýlatý (<i>Pulsatrix perspicillata</i>)	1.1					1.1
rajka královská (<i>Cicinnurus regius</i>)			1.1			1.1
rajka volavá (<i>Paradisaea raggiana</i>)	2.0					2.0
rybák obecný (<i>Sterna hirundo</i>)	1.1			1.0	0.1	
rýžovník šedý (<i>Padda oryzivora</i>)	0.0.2					0.0.2
satyr Cabotův (<i>Tragopan caboti</i>)	3.2	1.0	0.1	1.0		3.3
satyr Temminckův (<i>Tragopan temminckii</i>)	1.2					1.2
seriema rudozobá (<i>Cariama cristata</i>)	1.1			1.0		0.1
slípka modrá (<i>Porphyrio porphyrio porphyrio</i>)	0.1					0.1
slunatec nádherný (<i>Eurypyga helias</i>)	1.0					1.0
sojkovec dvoubarvý (<i>Garrulax bicolor</i>)	6.4	1.2		2.0	2.1	3.5
sojkovec chocholatý (<i>Garrulax leucolophus diardi</i>)	2.3	2.3			0.4	4.2
sojkovec jihočínský (<i>Trochalopteron milnei</i>)	2.2			0.1		2.1
sojkovec lesní (<i>Ianthocincla ocellata artemisiae</i>)	1.2		1.1			2.3
sojkovec modrotemenný (<i>Dryonastes courtoisi</i>)	10.4		2.0	4.0	0.2	8.2
sojkovec nádherný (<i>Trochalopteron formosum</i>)	1.2					1.2
sojkovec rezavočelý (<i>Garrulax rufifrons</i>)	1.0					1.0
sojkovec rezavouchý (<i>Garrulax castanotis</i>)	2.3	0.1		0.1		2.3
sojkovec stříbrouhý (<i>Trochalopteron melanostigma</i>)	2.0					2.0
sojkovec šedohnědý (<i>Garrulax palliatus</i>)	3.5	1.0			1.0	3.5
sojkovec šupinkatý (<i>Trochalopteron subunicolor</i>)	1.1			1.0		0.1
sojkovec vlnkohřbetý (<i>Ianthocincla lunulata</i>)	1.1					1.1
sova indická (<i>Phodilus badius</i>)	3.1					3.1
sova pálená (<i>Tyto alba</i>)	16.18			2.1	2.4	12.13
stehlík obecný (<i>Carduelis carduelis carduelis</i>)	1.2.1			0.1.1		1.1
sup hnědý (<i>Aegypius monachus</i>)	2.2			1.0		1.2
sup kapucín (<i>Necrosyrtes monachus</i>)	3.3			0.1		3.2
sup mrchožravý (<i>Neophron percnopterus percnopterus</i>)	8.10	0.0.2			0.1	8.9.2
sup mrchožravý (<i>Neophron percnopterus ginginianus</i>)	1.0					1.0
sýček obecný (<i>Athene noctua</i>)	4.5	4.2		1.0	0.2	7.5
šafráнка velká (<i>Sicalis flaveola</i>)	0.1					0.1

Ptáci (Aves)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
šáma bělořitná (<i>Copsychus malabaricus</i>)	3.1					3.1
špaček čínský (<i>Sturnus sinensis</i>)	3.3.3			1.1.1		2.2.2
špaček holohlavý (<i>Sarcops calvus</i>)	2.1					2.1
špaček obecný (<i>Sturnus vulgaris</i>)	6.6				1.2	5.4
špaček rudokřídý (<i>Onychognathus morio</i>)	6.3					6.3
špaček rudooký (<i>Aplonis panayensis</i>)	2.1					2.1
špaček růžový (<i>Sturnus roseus</i>)	1.2			0.1		1.1
tabon lesní (<i>Alectura lathamii</i>)	2.0					2.0
tenkozobec opačný (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	11.13.3	3.5		1.0.1	2.2.2	11.16
timálie rudolící (<i>Liocichla ripponi</i>)	2.0			1.0		1.0
timálie sečuánská (<i>Liocichla omeiensis</i>)	1.2		2.0			3.2
timálie zlatá (<i>Leiothrix lutea</i>)	2.3					2.3
tinama přílbová (<i>Eudromia elegans</i>)	2.0			2.0		
tinama tataupa (<i>Crypturellus tataupa</i>)	1.2			0.1		1.1
tkalčík bělohlavý (<i>Dinemellia dinemelli</i>)	1.1				1.1	
tkalčík rudozobý (<i>Bubalornis niger</i>)	1.0				1.0	
tricha orlí (<i>Psittichas fulgidus</i>)	3.2	0.1.1			1.1	2.2.1
trogon límcový (<i>Trogon collaris</i>)	1.1		1.1	1.0		1.2
tučňák Humboldtův (<i>Spheniscus humboldti</i>)	13.12.3	0.0.1		0.1	0.1	13.10.4
ústřičník velký (<i>Haematopus ostralegus</i>)	2.0.1				1.0	1.0.1
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	2.0		1.1	1.0		2.1
vlhovec červenohlavý (<i>Amblyramphus holosericeus</i>)	1.1					1.1
vlhovec Chapmanův (<i>Agelaius icterocephalus</i>)	1.1.2					1.1.2
vlhovec chocholatý (<i>Psarocolius decumanus</i>)	1.1		1.1	0.1		2.1
vlhovec zlatohlavý (<i>Icterus chryscephalus</i>)			1.1			1.1
volavčík člunozobý (<i>Cochlearius cochlearius cochlearius</i>)	5.5				0.1	5.4
volavka červená (<i>Ardea purpurea manilensis</i>)	1.1					1.1
volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)			0.0.1			0.0.1
volavka vlasatá (<i>Ardeola ralloides</i>)	2.3.2	0.0.3				2.3.5
výřeček filipínský (<i>Otus megalotis</i>)	9.4	1.2		0.1	5.1	5.4
zejzob africký (<i>Anastomus lamelligerus</i>)	5.5.2	0.0.3		2.1	1.0	2.4.5
zoborožec běloocasý (<i>Anthraceros marchei</i>)	1.0		1.1		1.0	1.1
zoborožec kaferský (<i>Bucorvus leadbeateri</i>)	1.1	1.0				2.1
zoborožec luzonský (<i>Penelopides manillae manillae</i>)	2.1	1.0				3.1
zoborožec rýhozobý (<i>Penelopides panini panini</i>)	3.4	1.2		0.1	1.2	3.3
zrzhlávka rudozobá (<i>Netta rufina</i>)	11.8.4	1.2			4.4.3	8.6.1
zvonek čínský (<i>Carduelis sinica</i>)	1.1					1.1
zvonek zelený (<i>Carduelis chloris</i>)	4.2.3	0.0.1			3.1.3	1.1.1
žako šedý (<i>Psittacus erithacus</i>)	0.0.1					0.0.1
žluna větší (<i>Picus flavinucha mystacalis</i>)	0.1					0.1

Plazi (Reptilia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
agama pobřežní (<i>Leiolepis guttata</i>)	1.1			0.1		1.0
agama stepní (<i>Trapelus sanguinolentus</i>)	6.22.38	0.0.39		1.4	0.0.50	5.18.27
agama vousatá (<i>Pogona vitticeps</i>)	0.1					0.1
agama západoafrická (<i>Agama africana</i>)	0.2	0.0.8	2.4	1.2	0.1	1.3.8
agamka písečná (<i>Phrynocephalus mystaceus</i>)	1.4		0.1		0.1	1.4
anakonda velká (<i>Eunectes murinus</i>)	2.1.1					2.1.1
anolis jeskynní (<i>Anolis bartschi</i>)	1.2			0.2		1.0
batagur bengálský (<i>Batagur baska</i>)			0.0.9			0.0.9
batagur tuntong (<i>Batagur affinis</i>)	2.3.1				2.3	0.0.1
bazilišek zelený (<i>Basiliscus plumifrons</i>)	1.0					1.0
bičovka nosatá (<i>Ahaetulla nasuta</i>)	1.1					1.1
blavor žlutý (<i>Pseudopus apodus thracius</i>)	0.2					0.2
bojga ularburong (<i>Boiga dendrophila melanota</i>)	0.1					0.1
čukvala zavalitá (<i>Sauromalus ater</i>)	2.1.1		0.0.3	2.0		0.1.4
dlouhokrčka oblá (<i>Chelodina oblonga</i>)	3.3					3.3
dlouhokrčka rotiská (<i>Chelodina mccordi mccordi</i>)	0.0.9					0.0.9
dracena krokodýlovitá (<i>Dracaena guianensis</i>)	1.2					1.2
felsuma Standingova (<i>Phelsuma standingi</i>)	2.0					2.0
gaviál indický (<i>Gavialis gangeticus</i>)	3.3					3.3
gekon létavý (<i>Ptychozoon kuhli</i>)	1.1.4			0.1.3		1.0.1

Plazi (Reptilia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
gekon obrovský (<i>Gekko gecko</i>)	5.4.11	0.0.2				5.4.13
gekon panenský (<i>Lepidodactylus lugubris</i>)	0.18.5					0.18.5
gekon pruhovaný (<i>Gekko vittatus</i>)	4.1.3					4.1.3
gekon skvrnitý (<i>Homopholis fasciata</i>)	3.2			1.1		2.1
gekon Turnerův (<i>Chondrodactylus turneri</i>)	4.4.18	0.0.3				4.4.21
gekon záračný (<i>Teratoscincus scincus scincus</i>)	9.6.6	0.0.2		3.1	2.3	4.2.8
gekončík noční (<i>Eublepharis macularius</i>)	1.3.1					1.3.1
gekončík východoafrický (<i>Holodactylus africanus</i>)	5.2			0.1		5.1
hroznýš (<i>Sanzinia volontary</i>)	0.1		1.0			1.1
hroznýš královský (<i>Boa constrictor</i>)	0.1					0.1
hroznýš královský mexický (<i>Boa constrictor imperator</i>)	1.0					1.0
hroznýšek pestrý (<i>Gongylophis colubrinus loveridgei</i>)	7.11.31	0.0.8		1.1.5	3.4.31	3.6.3
hroznýšek tatarský (<i>Eryx tataricus speciosus</i>)			0.0.3	0.0.1		0.0.2
hroznýšovec duhový (<i>Epicrates cenchria cenchria</i>)	1.1					1.1
hroznýšovec kubánský (<i>Chilabothrus angulifer</i>)	2.2.6					2.2.6
chameleon obrovský (<i>Furcifer oustaleti</i>)	2.0					2.0
chřestýš kostkovaný (<i>Crotalus adamanteus</i>)	2.3	0.0.4				2.3.4
chřestýšovec mangšanský (<i>Protobothrops mangshanensis</i>)	3.1					3.1
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	1.3.5					1.3.5
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	11.19.20	0.0.16			0.0.16	11.19.20
kandoja fidžijská (<i>Candoia bibroni</i>)			1.2			1.2
karetka novoguinejská (<i>Carettochelys insculpta</i>)	0.0.6					0.0.6
klapavec Salvinův (<i>Staurotypus salvinii</i>)	0.0.1					0.0.1
korálovka kalifornská (<i>Lampropeltis californiae</i>)	0.0.1					0.0.1
korálovka královská (<i>Lampropeltis pyromelana</i>)	0.0.1					0.0.1
korálovka Ruthvenova (<i>Lampropeltis ruthveni</i>)	1.2.3	0.0.3		0.1	0.0.3	1.1.3
korovec jedovatý (<i>Heloderma suspectum suspectum</i>)	1.0					1.0
krajta Albertisova (<i>Leiopython albertisii</i>)	2.1	0.0.5				2.1.5
krajta cejlonská (<i>Python molurus pimbura</i>)	3.1.3	0.0.2				3.1.5
krajta královská (<i>Python regius</i>)	1.4.3					1.4.3
krajta kýlnatá (<i>Morelia carinata</i>)	1.1					1.1
krajta nachová (<i>Python brongersmai</i>)	3.0					3.0
krajta zelená (<i>Morelia viridis</i>)	0.1			0.1		
krátkokrčka červenobřichá (<i>Emydura subglobosa</i>)	5.4.25	0.0.2				5.4.27
krátkokrčka novoguinejská (<i>Eseya novaeguineae</i>)		0.0.2	1.1			1.1.2
krokodýl kubánský (<i>Crocodylus rhombifer</i>)	0.2					0.2
kruhochvost nížinný (<i>Cordylus tropidosternum</i>)	2.2			1.1		1.1
kruhochvost štítnatý (<i>Cordylus cataphractus</i>)	0.1					0.1
křovinař ostnitý (<i>Bothriechis schlegelii</i>)	2.1					2.1
leguán – hybrid (<i>Cyclura lewisi</i> x <i>C. nubila nubila</i>)	0.0.7			0.0.1		0.0.6
leguán chutný (<i>Iguana delicatissima</i>)	1.2					1.2
leguán kubánský (<i>Cyclura nubila nubila</i>)	11.6.10	0.0.9			2.2.2	9.4.17
leguán kyjoocasý (<i>Ctenosaura quinquecarinata</i>)	2.1.5					2.1.5
leguán pustinný (<i>Dipsosaurus dorsalis</i>)	1.2.1					1.2.1
leguán zelený (<i>Iguana iguana rhinolopha</i>)	1.4					1.4
leguánek haitský (<i>Leiocephalus schreibersi</i>)	0.2					0.2
leguánek měnivý (<i>Leiocephalus carinatus aquarius</i>)	2.3.2	0.0.6		0.0.1	0.0.1	2.3.6
leguánek modravý (<i>Petrosaurus thalassinus</i>)	1.1					1.1
leguánek ostnitý (<i>Sceloporus magister</i>)	2.0					2.0
leguánovec obojkový (<i>Crotaphytus collaris collaris</i>)	3.1		2.1	4.1		1.1
mabuja kapverdská (<i>Chioninia vaillantii</i>)	1.2					1.2
mabuja perleťová (<i>Trachylepis margaritifera</i>)	6.14.7	0.0.24	5.12.1	4.11.1	1.2.23	6.13.8
oligodon (<i>Oligodon fasciatus</i>)			2.0	1.0		1.0
orlicie bornejská (<i>Orlitia borneensis</i>)	2.1.3					2.1.3
plochoještěr (<i>Platysaurus torquatus</i>)	1.0		0.1			1.1
psohlavec orinocký (<i>Corallus hortulanus</i>)	0.1					0.1
ropušník velký (<i>Phrynosoma asio</i>)	3.2			0.1		3.1
scink (<i>Scincopus fasciatus</i>)			0.0.4			0.0.4
scink ohnivý (<i>Lepidothyris fernandi</i>)	1.1			0.1		1.0
scink šalomounský (<i>Corucia zebrata</i>)	0.1					0.1
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	2.2.3					2.2.3
smrtonož zmiji (<i>Acanthophis antarcticus</i>)	1.0					1.0
šírohlavec východní (<i>Malpolon insignitus fuscus</i>)	1.1.1	0.0.1		0.0.1		1.1.1

Plazi (Reptilia)	1. 1. 2021	Narození	Příchod	Úhyn	Odchod	31. 12. 2021
šnekojed kýlnatý (<i>Pareas carinatus</i>)	1.2.1			0.2.1		1.0
štíhlovka Ravergierova (<i>Hemorrhois ravergieri</i>)	5.2.8	0.0.5		0.2		5.0.13
teju červenavý (<i>Tupinambis rufescens</i>)	1.1					1.1
tilikva australská (<i>Tiliqua scincoides intermedia</i>)	0.0.1					0.0.1
trnoještěr (<i>Acanthosaura murphyi</i>)	0.1					0.1
trnorep mezopotámský (<i>Saara loricata</i>)	1.2.4				0.0.1	1.2.3
trnorep somálský (<i>Uromastix princeps</i>)	1.1					1.1
trnorep súdánský (<i>Uromastix dispar flavifasciata</i>)	0.1.2					0.1.2
trnorep zdobený (<i>Uromastix ornata</i>)	1.1			1.1		
užovka amurská (<i>Elaphe schrencki</i>)	2.0					2.0
užovka domácí (<i>Boaedon fuliginosus</i>)	0.0.1		0.0.1		0.0.1	0.0.1
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	3.3.7	0.0.3				3.3.10
užovka nosatá (<i>Gonyosoma boulengeri</i>)	0.1		0.0.3			0.1.3
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	1.1.2	0.0.4				1.1.6
užovka podplamatá (<i>Natrix tessellata</i>)	1.1.5	0.0.10			0.0.4	1.1.11
užovka stromová (<i>Zamenis longissimus</i>)			0.0.4			0.0.4
užovka urartská (<i>Elaphe urartica</i>)	1.3					1.3
varan antracitový (<i>Varanus beccarii</i>)	1.1					1.1
varan komodský (<i>Varanus komodoensis</i>)	11.8			0.1		11.7
varan molucký (<i>Varanus melinus</i>)	5.4.5	0.0.2		0.0.1	3.2.3	2.2.3
varan smaragdový (<i>Varanus prasinus</i>)	1.1					1.1
varanovec bornejský (<i>Lanthanotus borneensis</i>)	1.3.21		1.0		1.0.17	1.3.4
vejcožrout rezavý (<i>Dasypeltis medici</i>)	0.1					0.1
vodnářka pruhovaná (<i>Homalopsis buccata</i>)	6.6				1.1	5.5
zmije nosorožčí (<i>Bitis rhinoceros</i>)	1.0					1.0
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	4.6.5	0.0.8		0.1.2	1.1	3.4.11
želva - hybrid (<i>Cyclemys oldhamii x dentata</i>)	0.1					0.1
želva amboinská (<i>Cuora amboinensis</i>)	4.5.14			1.0.3	0.0.6	3.5.5
želva anámská (<i>Mauremys annamensis</i>)	1.2.4					1.2.4
želva bahenní (<i>Emys orbicularis</i>)	3.4.11					3.4.11
želva černavá (<i>Heosemys grandis</i>)	3.3.2					3.3.2
želva dlaždicovitá (<i>Manouria impressa</i>)	0.4					0.4
želva egyptská (<i>Testudo kleinmanni</i>)	1.2.4			0.1		1.1.4
želva hvězdnatá (<i>Geochelone elegans</i>)	3.4.11	0.0.8				3.4.19
želva korunkatá (<i>Hardella thurjii</i>)	7.3.1			1.0		6.3.1
želva kubánská (<i>Trachemys decussata</i>)	6.15.4	0.0.1		1.0		5.15.5
želva obrovská (<i>Aldabrachelys gigantea</i>)	3.3.4					3.3.4
želva Oldhamova (<i>Cyclemys oldhamii</i>)	2.0			1.0		1.0
želva ostnitá (<i>Heosemys spinosa</i>)	2.4.2	0.0.2				2.4.4
želva paprščitá (<i>Astrochelys radiata</i>)	0.0.2					0.0.2
želva pardálí (<i>Stigmochelys pardalis pardalis</i>)	1.5.2	4.0.2		0.2	0.0.1	5.3.3
želva pardálí (<i>Stigmochelys pardalis</i>)	1.0					1.0
želva pentličková (<i>Cyclemys pulchristriata</i>)	0.0.4					0.0.4
želva pinzónská (<i>Chelonoidis duncanensis</i>)	1.0					1.0
želva plochohřbetá (<i>Notochelys platynota</i>)	1.0					1.0
želva santacruzská (<i>Chelonoidis porteri</i>)	1.0					1.0
želva skalní (<i>Malacochersus tornieri</i>)	1.7.20	0.0.1		1.0	0.2	0.5.21
želva Smithova (<i>Pangshura smithii</i>)	1.4.2	0.0.8		1.0		0.4.10
želva Spenglerova (<i>Geoemyda spengleri</i>)	3.4.18	0.0.1		0.0.1		3.4.18
želva stepní (<i>Testudo horsfieldii kazachstanica</i>)	3.4.6			0.1	0.0.2	3.3.4
želva střechovitá (<i>Pangshura tecta</i>)	2.3.6					2.3.6
želva texaská (<i>Gopherus berlandieri</i>)	1.5.6	0.0.5		0.2.4	0.0.2	1.3.5
želva tlustohrdlá (<i>Siebenrockiella crassicolis</i>)	2.8.6					2.8.6
želva tuniská (<i>Testudo graeca nabeulensis</i>)	3.8.12	0.0.2		0.0.2	2.6.1	1.2.11
želva záhadná (<i>Cyclemys enigmatica</i>)	2.2.12					2.2.12
želva zelenavá (<i>Testudo hermanni</i>)	1.0.5				0.0.2	1.0.3
želva zelenavá (<i>Testudo hermanni boettgeri</i>)	1.0					1.0
želva zubatá (<i>Cyclemys dentata</i>)	0.1					0.1
želva žlutočelá (<i>Cuora galbinifrons</i>)			0.0.1			0.0.1
želva žlutočelá (<i>Cuora galbinifrons galbinifrons</i>)	0.2					0.2

Obojživelníci (Amphibia) 31. 12. 2021			
afrička ozdobná (<i>Afraxalus dorsalis</i>)	0.0.20	ropucha síťkovaná (<i>Peltophyryne peltoccephala</i>)	1.0
hrabátka drsná (<i>Pyxicephalus adspersus</i>)	0.0.1	rosnice siná (<i>Pelodryas caerulea</i>)	0.0.3
létavka obecná (<i>Polypedates leucomystax</i>)	0.0.31	velemlok čínský (<i>Andrias davidianus</i>)	3.0.13
rákosnička běloskvrnná (<i>Heterixalus alboguttatus</i>)	0.0.20	vodnice posvátná (<i>Telmatobius culeus</i>)	0.0.180
ropucha coloradská (<i>Incilius alvarius</i>)	0.0.1		
Ryby (Pisces) 31. 12. 2021			
amuřice Hoevenova (<i>Leptobarbus hoevenii</i>)	0.0.12	lezec (<i>Periophthalmus novemradiatus</i>)	0.0.44
čichavec drobošupinný (<i>Trichopodus microlepis</i>)	0.0.15	metynis rostlinožravý (<i>Metynnis hypsauchen</i>)	0.0.39
čichavec libající (<i>Helostoma temminckii</i>)	0.0.23	nožovec velký (<i>Chitala chitala</i>)	0.0.1
čtverzubec zelený (<i>Dichotomys nigriviridis</i>)	0.0.40	pangas (<i>Pangasius sp.</i>)	0.0.1
dánio malabarské (<i>Danio malabaricus</i>)	0.0.170	pangas vláknoploutvý (<i>Pangasius sanitwongsei</i>)	0.0.8
duhovka Bleherova (<i>Chilatherina bleheri</i>)	0.0.13	parmička Everettova (<i>Puntius everetti</i>)	0.0.30
duhovka Boesemanova (<i>Melanotaenia boesemani</i>)	0.0.104	parmička Schwanenfeldova (<i>Barbonymus schwanenfeldii</i>)	0.0.42
duhovka lososová (<i>Glossolepis incisus</i>)	0.0.95	parmička velkoskvrnná (<i>Dawkinsia arulius</i>)	0.0.230
ilyodon Whiteův (<i>Ilyodon whitei</i>)	0.0.55	parmička žraločí (<i>Balantiocheilos melanopterus</i>)	0.0.30
kaložrout pruhovaný (<i>Selenotoca multifasciata</i>)	0.0.6	parmoun siamský (<i>Crossocheilus siamensis</i>)	0.0.6
kaložrout skvrnitý (<i>Scatophagus argus</i>)	0.0.10	přísavka thajská (<i>Gyrinocheilus aymonieri</i>)	0.0.2
kaložrout skvrnitý (<i>Scatophagus argus argus</i>)	0.0.15	rezatka čínská (<i>Myxocyprinus asiaticus</i>)	0.0.4
kaložrout skvrnitý (<i>Scatophagus argus atromaculatus</i>)	0.0.15	sekavka nádherná (<i>Chromobotia macracanthus</i>)	0.0.45
labeo černé (<i>Labeo chrysophekadion</i>)	0.0.3	skvrnivec proužkovaný (<i>Etroplus suratensis</i>)	0.0.6
labeo červenocasé (<i>Epalzeorhynchus bicolor</i>)	0.0.10	stříkoun lapavý (<i>Toxotes jaculatrix</i>)	0.0.12
labeo červenoploutvé (<i>Epalzeorhynchus frenatum</i>)	0.0.10	sumec sklovitý (<i>Kryptopterus bicirrhus</i>)	0.0.30
labeo krásnoploutvé (<i>Epalzeorhynchus kalopterum</i>)	0.0.10		
Paryby (Chondrichthyes) 31. 12. 2021			
trnucha Castexova (<i>Potamotrygon castexi</i>)	1.0		
Bezobratlí (Evertebrata) 31. 12. 2021			
achatina velká (<i>Achatina achatina</i>)	0.0.2	šváb (<i>Gyna capucina</i>)	0.0.1
achatina žravá (<i>Achatina fulica</i>)	0.0.4	šváb argentinský (<i>Blaptica dubia</i>)	0.0.1
cvrček (<i>Homoeogrillus xanthographus</i>)	0.0.1	šváb egyptský (<i>Polyphaga aegyptiaca</i>)	0.0.1
cvrček jeskynní (<i>Phaeophilacris bredoides</i>)	0.0.1	šváb harlekýn (<i>Neostylopyga rhombifolia</i>)	0.0.2
kudlanka (<i>Phyllocrania paradoxa</i>)	0.0.6	šváb kubánský (<i>Byrsotria fumigata</i>)	0.0.1
lupenitka filipínská (<i>Phyllium philippinicum</i>)	0.0.20	šváb obrovský (<i>Blaberus giganteus</i>)	0.0.1
maloočka lovecká (<i>Heteropoda venatoria</i>)	0.0.1	šváb pestrý (<i>Eublaberus distantii</i>)	0.0.1
mnohonožka (<i>Spiropoeus fischeri</i>)	0.0.9	šváb simandojský (<i>Simandoa conserfariam</i>)	0.0.1
mnohonožka (<i>Telodeinopus aoutii</i>)	0.0.13	šváb syčivý (<i>Gromphadorhina portentosa</i>)	0.0.2
mnohonožka krásná (<i>Ephibolus pulchripes</i>)	0.0.12	šváb šedý (<i>Nauphoeta cinerea</i>)	0.0.1
pakobylka „Cat Tien“ (<i>Marmessoidea sp.</i>)	0.0.20	šváb turkistánský (<i>Shelfordella lateralis</i>)	0.0.1
pakobylka (<i>Ramulus nematodes</i>)	0.0.3	šváb velkokřídý (<i>Archimandrita tessellata</i>)	0.0.1
pakobylka okřídlená (<i>Sipyloidea sipylos</i>)	0.0.2	šváb zelený (<i>Panchlora nivea</i>)	0.0.1
pakobylka vyzáblá (<i>Bacillus rossius</i>)	0.0.1	veleštír hojný (<i>Opisthophthalmus glabrifrons</i>)	0.0.1
sklípan Balfourův (<i>Monocentropus balfouri</i>)	0.0.1	veleštír Petersův (<i>Heterometrus petersii</i>)	0.0.12
sklípan kadeřavý (<i>Brachypelma albopilosum</i>)	0.1.1	veleštír trnitý (<i>Heterometrus spinifer</i>)	0.0.1
sklípan myší (<i>Pterinochilus murinus</i>)	0.0.1	zákeřnice dvojtečná (<i>Platymeris biguttata</i>)	0.0.1
sklípan ostruhatý (<i>Stromatopelma calceatum</i>)	0.0.5	zlatohlávek (<i>Coelorrhina loricata</i>)	0.0.8
sklípan růžový (<i>Grammostola rosea</i>)	0.1.1	zlatohlávek (<i>Mecynorrhina torquata</i>)	0.0.22
stínka (<i>Porcellio laevis</i>)	0.0.11	zlatohlávek (<i>Pachnoda flaviventris</i>)	0.0.1
stonoha „Haitan Red Giant“ (<i>Scolopendra sp.</i>)	0.0.8	zlatohlávek konžský (<i>Pachnoda marginata</i>)	0.0.8
strašilka (<i>Sungaya inexpectata</i>)	0.0.10	zlatohlávek konžský obroubený (<i>Pachnoda marginata marginata</i>)	0.0.1
strašilka australská (<i>Extatosoma tiaratum</i>)	0.0.1	zlatohlávek konžský skvrnitý (<i>Pachnoda marginata peregrina</i>)	0.0.2
strašilka ďábelská (<i>Peruphasma schultzei</i>)	0.0.1	zlatohlávek smaragdový (<i>Chlorocala africana camerunica</i>)	0.0.20
strašilka ostruhatá (<i>Eurycantha calcarata</i>)	0.0.1	zlatohlávek somálský (<i>Pachnoda iskuulka</i>)	0.0.2
štír nejdelší (<i>Hadogenes troglodytes</i>)	0.0.5	zlatohlávek zelený (<i>Pachnoda prasina</i>)	0.0.10

